

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN
ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**SÜRDÜRÜLEBİLİR ARAZİ YÖNETİMİ
AÇISINDAN KIRSAL ARAZİ DÜZENLEMESİ
UYGULAMALARINDA MÜLKİYETE
YÖNELİK SORUNLARIN İRDELENMESİ:
KOP BÖLGESİ ÖRNEĞİ**

Mustafa AKKUL

DOKTORA TEZİ

Harita Mühendisliği Anabilim Dalı

Temmuz-2022
KONYA
Her Hakkı Saklıdır

ÖZET

DOKTORA TEZİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARAZİ YÖNETİMİ AÇISINDAN KIRSAL ARAZİ DÜZENLEMESİ UYGULAMALARINDA MÜLKİYETE YÖNELİK SORUNLARIN İRDELENMESİ: KOP BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Mustafa AKKUL

**Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Harita Mühendisliği Anabilim Dalı**

Danışman: Prof. Dr. S. Savaş DURDURAN

2022, 114 Sayfa

Jüri

Prof. Dr. S. Savaş DURDURAN

Prof. Dr. İbrahim YILMAZ

Prof. Dr. İbrahim KALAYCI

Prof. Dr. Ekrem TUŞAT

Doç. Dr. Hüseyin Zahit SELVİ

Tarım bir ülkenin hem ekonomik hem de stratejik bakımdan lokomotif sektörlerinden biridir. Nüfustaki önlenemez artış ile beraber beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasındaki vazgeçilmez araç olan tarımın önemi de gün geçtikte artmaktadır. Nüfustaki bu artış ve miras kanununun uygulamaları tarım topraklarının hızla bölünüp parçalanmasına yol açmaktadır. Bu parçalanmayı önlemek ve aynı zamanda birim topraktan maksimum verim almak amacı ile Kırsal Arazi Düzenlemesi Uygulamalarının başında gelen Arazi Topplulaştırma Projeleri son yıllarda ülkemizde de yoğun bir şekilde devam etmektedir. Arazi Topplulaştırma Projeleri kendi içinde birçok işlem barındıran, tamamlanması uzun süren ve maliyet gerektiren projelerdendir. Bu projelerin uzun zaman almasının nedenlerinden biri de toplulaştırma sahası içerisinde bulunan taşınmazlardaki mülkiyet problemleridir. Bu çalışma Arazi Topplulaştırma Projeleri sırasında ve sonrasında ortaya çıkan mülkiyete ilişkin problemleri saptamak ve çözüm önerileri sunmak amacı ile yürütülmüştür. Çalışmada Konya Ovası Projesi (KOP) Bölgesi kapsamında bulunan illerde (Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat) yapılan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görev almış DSİ, Tapu Müdürlükleri, Kadastro Müdürlükleri ve özel sektörde görev yapan nitelikli personeller arasından seçilmiş 140 kişiye anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Anket uygulanması sonrası elde edilen veriler bilgisayar programı yardımı ile analiz edilmiştir. Anket verilerinin ölçek güvenirliğinin hesaplanması için ‘Cronbach Alpha’ katsayısı hesaplanmış ve ölçeğin güvenilirliği test edilmiştir. Faktör analizi öncesi ölçeğin örneklem yeterliğini Kaiser-Meyer-Olki (KMO) ve faktör analizine uygun olup olmadığını ise Barlett Küresellik testi ile test edilmiştir. Non-parametrik testlerde ölçek puanlarının sadece ‘Çalışılan Kurum’ bazında anlamlı fark gösterdiğinin belirlenmesi üzerine anlamlı

farklılıkların hangi kurumları kapsadığını tespit etmek için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Anlamlı fark bulunan kurumların belirlenmesi akabinde her bir ölçek maddesine yönelik ki-kare testi uygulanmıştır. Katılımcıların görev yaptıkları kurumlar incelendiğinde, katılımcıların %8,6'sının DSİ Bölge Müdürlüğünde, %24,3'ünün Kadastro Müdürlüğünde, %30'unun Tapu Müdürlüğünde, %29,3'ünün özel sektörde ve %7,9'unun diğer kurumlarda görev yaptığı görülmektedir. Ankette yer alan Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin tamamlanma süresini uzatmaktadır ifadesine katılımcıların %1,4'ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %1,4'ünün fikrim yok, %56,4'ünün katılıyorum ve %40,7'sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir. Sonuç olarak Arazi Toplulaştırma Projelerinde ortaya çıkan mülkiyet problemlerinin projelere zaman, maliyet ve sosyal yönlerde olumsuz etkilerinin olduğu saptanmıştır. Özellikle kadastro parsellerinde karşılaşılan teknik hataların ve proje alanında bulunan meraların oluşturduğu hukuki durumlar toplulaştırma projelerinde önemli ölçüde emek ve zaman israfına neden olduğu açıkça görülmüştür. Ayrıca Arazi Toplulaştırma Projelerinde görev alan paydaş kurumlardaki personellerin önemli bir kısmının Kırsal Arazi Düzenlemesi Uygulamaları konusunda yeterince hizmet içi eğitim almadıkları belirgin bir şekilde tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arazi toplulaştırması, Konya Ovası Projesi, Mülkiyet, Sorunlar

ABSTRACT

Ph.D THESIS

EXAMINATION OF PROPERTY-RELATED PROBLEMS IN RURAL LAND ARRANGEMENT PRACTICES IN TERMS OF SUSTAINABLE LAND MANAGEMENT: THE EXAMPLE OF KOP REGION

Mustafa AKKUL

**THE GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCE OF
NECMETTİN ERBAKAN UNIVERSITY
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
IN GEOMATIC ENGINEERING**

Advisor: Prof. Dr. S. Savaş DURDURAN

2022, 114 Pages

Jury

Prof. Dr. S. Savaş DURDURAN

Prof. Dr. İbrahim YILMAZ

Prof. Dr. İbrahim KALAYCI

Prof. Dr. Ekrem TUŞAT

AssocProf.Dr. Hüseyin Zahit SELVİ

Agriculture is one of the locomotive sectors of a country, both economically and strategically. Along with the inevitable increase in population, the importance of agriculture, which is an indispensable tool in meeting nutritional needs, is increasing day by day. Due to this increase in population and inheritance law, agricultural lands are also rapidly divided and fragmented. In order to prevent this fragmentation and at the same time to get maximum efficiency from the unit soil, Land Consolidation Projects have been continuing intensively in our country in recent years, at the beginning of the Rural Land Arrangement Applications. Land Consolidation Projects are among the projects that involve many processes, take a long time to complete and require cost. One of the reasons why these projects take a long time is the property problems in the immovables within the consolidation area. This study was carried out with the aim of identifying the problems related to property that emerged during and after the Land Consolidation Projects and offering solutions. 140 selected among qualified personnel working in DSİ, Land Registry and Cadastre Directorates and private sector who took part in Land Consolidation Projects in the provinces within the scope of Konya Plain Project (KOP) Region (Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde and Yozgat). A questionnaire was applied to the person. The data obtained after the application of the questionnaire were analyzed with the help of a computer program. In order to calculate the scale reliability of the Survey Data, the 'Cronbach Alpha' coefficient was calculated and the reliability of the scale was tested. Before the factor analysis, the sample adequacy of the scale was tested by Kaiser-Meyer-Olki (KMO) and whether it was suitable for factor analysis was tested with the Barlett Sphericity test. In the non-parametric tests, it was determined that the scale scores showed a significant difference only on the basis of the 'Institution of Work', and the Mann-Whitney U test was applied to determine between which groups there were significant differences. After determining the institutions with a significant difference, the chi-square test was applied for each scale item. When the institutions where the participants work are examined, it is seen that 8.6% of the participants are in the DSİ Regional Directorate, 24.3% in the Cadastre Directorate, 30% in the Land Registry Directorate, 29.3% in the private sector and 7.9% in other

institutions. appears to be working. Ownership problems encountered in Land Consolidation Projects included in the survey extend the completion time of the project. It is seen that 1.4% of the participants strongly disagree with the statement, 1.4% have no idea, 56.4% agree and 40.7% strongly agree. As a result, it has been determined that the property problems that arise in Land Consolidation Projects have negative effects on the projects in terms of time, cost and social aspects. It has been clearly seen that the technical errors encountered in the cadastral parcels and the legal situations created by the pastures in the project area cause a significant waste of labor and time in consolidation projects. In addition, it has been clearly determined that a significant part of the personnel in the stakeholder institutions involved in Land Consolidation Projects do not receive adequate in-service training on Rural Land Arrangement Practices.

Keywords: Land Consolidation, Konya Plain Project, Property, Problems

ÖNSÖZ

Öncelikle tez konusu seçiminden başlayarak tez çalışmamın her bölümünde ilgisini ve desteğini her zaman hissettiren, bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım değerli hocam Prof. Dr. S. Savaş DURDURAN'a sürekli destekleyici danışmanlığından dolayı en derin saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım. Tez sürecinde önemli eleştirileri ve katkılarından dolayı Tez İzleme Komitesi Üyesi Prof. Dr. İbrahim KALAYCI ve Prof. Dr. Ekrem TUŞAT'a ayrı ayrı teşekkür ederim. Çalışmamın uygulama kısmında ihtiyaç duyduğum bilgilere ve verilere ulaşmamda her türlü kolaylığı sağlayan Tapu ve Kadastro Müdürlüklerindeki mesai arkadaşlarım ile DSİ ve özel sektörde görev yapan meslektaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak ta sadece bu çalışma sürecinde değil her zaman yanımda olan ve her aldığım kararda beni destekleyen ve cesaret veren eşim Nihal ile varlıkları ile bana güç veren oğlum Ömer ve kızım Azra Gül'e teşekkür ederim.

KONYA-2022

Mustafa AKKUL

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
ÖNSÖZ	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Temel Kavramlar	3
1.1.1. Sürdürülebilir arazi yönetimi	3
1.1.2. Arazi toplulaştırma uygulaması	4
1.1.2.1. Türkiye’de arazi toplulaştırmasının tarihsel gelişimi.....	7
1.1.2.2. Arazi toplulaştırma projelerinin aşamaları	8
1.1.3. Taşınmaz mülkiyeti.....	10
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI	11
3. ÖRNEK UYGULAMALAR	19
3.1. Tapu verilerinin (malik, yüzölçümü vb) eksik ya da yanlış olması.....	19
3.2. Toplulaştırma şerhinin eksik ya da gereksiz bir şekilde konulması	21
3.3. Kadastro Müdürlüklerinde kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinden kaynaklanan sorunlar	23
3.4. Kadastro parsellerindeki teknik hatalardan (sınırlandırma ve yüzölçümü) kaynaklanan sorunlar	25
3.5. Toplulaştırma sahasında içerisindeki mülkiyeti davalı olan parsellerin, davalarının farklı malikler üzerinden sonuçlanması nedeniyle, mahkeme kararlarının tescilinde yaşanan sorunlar	28
3.6. Mera parsellerinin toplulaştırma projesine dahil edilmesi ile oluşan mera kanununa aykırılıklar sebebiyle yaşanan sorunlar	29
4. MATERYAL VE YÖNTEM.....	33
4.1. Çalışma Alanı	33
4.2. Yöntem.....	35
4.2.1. Veri toplama aracı.....	35
4.2.2. Anket formunun hazırlanması	36
4.2.3. Örneklem seçimi	37
4.2.4. Verilerin analizi	37
4.2.4.1. Güvenilirlik	37
4.2.4.2. Geçerlilik	38

4.2.4.3. Verilerin değerlendirilmesi	39
5. ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA.....	40
5.1. Çalışma Grubuna Ait Demografik Özellikler	40
5.2. Çalışma Grubunun Kişisel ve Kurumsal Gelişimi İle İlgili Elde Edilen Bulgular ve İrdelenmesi.....	43
5.3. Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	48
5.4. Geçerlilik Analizi Sonuçları	49
5.5. Normallik Testi Sonuçları.....	53
5.6. Katılımcıların Ölçek Puanlamalarının Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları	53
5.7. Arazi Topplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi Ölçeğinde Bulunan İfadeler Verilen Cevapların Katılımcıların Çalıştıkları Kurumlar Arasında İlişkinin Ki-Kare Analizi İle İncelenmesi	57
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	85
7. KAYNAKLAR	93
EKLER	101

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

m : Metre

km : Kilometre

m² : Metrekare

km² : Kilometrekare

da : Dekar

ha : Hektar

% : Yüzde

Kısaltmalar

AT : Arazi Toplulaştırma

ATT: Arazi Toplulaştırma Tüzüğü

DSİ : Devlet Su İşleri

KOP: Konya Ovası Projesi

P : Anlamlılık Seviyesi

TAKBİS: Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi

TİGH : Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri

TKGM: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

OTKP: Ortak Tesislere Katılım Payı

1. GİRİŞ

Arazi, insan yaşamının temelini oluşturmakla beraber insanlığın doğuşundan 18.yüzyılın sonuna kadar gücün ve zenginliğin göstergesi olarak kullanılmıştır. Ancak endüstri alanında meydana gelen büyük devrim ve ortaya çıkan sermaye artışı araziye bir güç aracı hüviyetinden uzaklaştırarak alınıp satılan ekonomik bir araç şekline konumlandırmıştır. Daha sonra İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yeniden şekillenmeye başlayan dünyada aynı zamanda yüksek oranda gerçekleşen nüfus artışı sebebi ile ortaya çıkan mekansal sorunlar ve akabinde 20.yüzyılın sonlarına doğru baş gösteren gıda üretiminde yaşanan sorunlar hem kentsel alanda hem de kırsal alanda arazinin en etkin bir biçimde yönlendirilmesi için yeni politikaların üretilmesi kaçınılmaz olmuştur. İnsanlık için bu kadar önemli olan ancak sonsuz olmayan arazinin sürdürülebilirliğini sağlayarak planlanmasının gerekliliği tüm dünyada kabul edilmeye başlanmıştır (Ting ve Williamson, 1999, Dale ve McLaughlin, 1988, Larsson, 1991, UNECE, 1996, FAO, 1998, Enemark, 2005, Yomralıoğlu, 2011).

Dünya ile beraber ülkemizde de nüfusun hızla artmasına paralel olarak artan gıda talebini karşılayabilecek tek ve alternatifsiz araç topraktır. Türkiye'deki tarım alanlarının büyük bölümü etkin ve verimli bir şekilde kullanılmayacak kadar çok parçalı durumdadır. Tarım alanlarının parçalı olmasının yanında aynı işletmeye ait arazilerin dağınık olması tarım maliyetlerin yükselmesine ve aynı zamanda elde edilen verimin yıl geçtikçe azalmasına neden olmaktadır (Ekinci ve Sayılı, 2010). Bu yüzden evrende sınırlı ve çoğaltılamaz olan arazinin sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi ve kırsal alandaki yaşam kalitesinin artırılması için tedbirler alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, kırsal arazilerin düzenlenmesi amacı ile yapılan en yaygın uygulama arazi toplulaştırma projesidir (Eroğlu ve Şişman, 2018, Şişman ve Kaya, 2020).

Arazi toplulaştırması; aynı işletmeye ait zaman içerisinde parçalanmış, farklı konumlardaki ve şekil olarak tarım yapmaya elverişli olmayan arazi parçalarını bir araya getirilerek düzenlemenin yanı sıra, tarım işletmeciliğinde daha az iş gücü kullanmak ve maliyetleri düşürmek ve de mevcut tarım toprağından mümkün olduğunca fazla yararlanmak amacıyla arazi yol ağının oluşturulması, sulama, drenaj, arazi tesviyesi, toprak korunması ve ıslahı, kırsal alanda yaşam standartlarını iyileştirmek amacıyla köy yerleşim yerinin yeniden düzenlenmesi gibi modern tarıma geçiş için gerekli her türlü sosyal, altyapı ve tarla içi geliştirme hizmetlerinin yapılması olarak tanımlanır (Küsek, 2014).

Arazi toplulaştırma projelerini sadece dağınık ve şekilsiz arazilerin bir araya getirilmesi şeklinde tanımlanması ve projenin bu şekilde yşşrştşlmesi sşrdşrşlebilir arazi yşnetimi açısından doğru bir uygulama değildir. Yapılan AT (arazi toplulaştırma) projesi uygulandığı kırsal alanı hem modern tarıma elverişli hale getirmeli hem de oradaki yaşam standartlarını ũst seviyeye çekerek bşlgesel ve doğal koşullar ile mevcut sosyo-ekonomik gelişmeler ile uyumlu olmalıdır (Long ve ark., 2019).

Arazi toplulaştırması, Avrupa genelinde yşzyılı aşkın bir sşredir kırsal kalkınmanın şnemli bir aracı olmuştur. Gşnşmşzde arazi toplulaştırması hem kırsal hem de kentsel kalkınma projelerinin ayrılmaz bir parçası olabilir, ancak çalışmamızın odak noktası kırsal alanlarda uygulanan arazi toplulaştırmasıdır. Arazi toplulaştırmasında kapsamlı bir yeniden tahsis sşreci yoluyla tarım ve ormancılığın daha rekabetçi hale getirilmesine yşnelik çabalara ek olarak, yol ve drenaj ağlarının iyileştirilmesi, evre dşenlemesi, evre yşnetimi, koruma projeleri ve diğer işlevler uygulanabilir. Ŭlkeler arasında arazi toplulaştırmasının amaç ve prosedşrlerinde farklılıklar bulunmaktadır (Lisec ve ark., 2014).

Dşnya’da uygulamalarına ilk defa 16. yşzyılda başlanılan arazi toplulaştırması çalışmalarında, şzellikle 19. yşzyıla gelindiğinde artış gşzlenmiştir. Gşnşmşzde ise birçok gelişmiş ve bazı gelişmekte olan ũlkeler, arazi toplulaştırması işlemlerinde ve kırsal alan dşenleme uygulamalarında reform sayılabilecek adımları atmış ve birçoğunu da tamamlamışlardır. Tarım sektşrşnşn ekonomisinde şnemli bir paya sahip olan Ŭlkemizde arazi toplulaştırma uygulamaları uzun zamandır yapılmasına rağmen, henşz tamamlanmamıştır. Ancak son yıllarda tarımsal bşyşmenin şnemi ve gerekliliği bir kez daha ortaya çıkınca uygulanan arazi toplulaştırma proje sayısında kayda değer artışlar gşzlenmektedir (Sayılan, 2013, Buker ve ark., 1988).

Sşrdşrşlebilir arazi yşnetimi için Ŭlkemizde yoğun bir şekilde kullanılan kırsal arazi dşenleme yşntemlerinden biri olan Arazi toplulaştırma projeleri, uzun sşrede tamamlanan ve kendine şzgş birçok aşamadan oluşan çalışmalardır (şişman ve Kaya, 2020). Bu karmaşık aşamalarda meydana gelen sorunlar sebebi ile arazi toplulaştırma projelerinin tamamlanma sşreleri uzamaktadır. Ayrıca bu sorunlar zamanında mşdahale edilip dşzeltilmez ise uygulama sonrası açılan davalar ile hem yargının yşkş artmaktadır hem de yapılan projenin iptaline kadar uzanan sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Arazi toplulaştırması projesinin yapım aşamaları incelendiğinde işlemler proje sahası içerisinde kalan parsellere ait grafik ve sşzel (mşlkiyet) verilerinin elde edilmesi ile başlayıp, parselasyon işleminin tamamlanmasının ardından yeni oluşan parsellerin tapu křtřđne

tescil edilmesi ile son bulmaktadır (Bıçakçı ve ark., 2014). Bu nedenle gerek veri toplama aşamasında gerekse uygulama sırasında arazi toplulaştırma projesi sahası içerisinde bulunan taşınmazlardaki kadastro ve tapu verilerinin yani mülkiyete ilişkin verilerin hatalı olması projede karşılaşılan problemlerin başında gelmektedir.

Tapu ve Kadastro verileri, arazi toplulaştırması çalışmalarının ve diğer kırsal arazi düzenleme uygulamalarının yanı sıra kırsal alanda tarımsal planlamanın gerçekleştirilmesinde, toprağa duyulan ilginin yükseltilmesi ve sosyal sorun olan sınır anlaşmazlıklarının asgari düzeye indirilmesinde, doğru ve adil vergilendirme ile kredi dağıtımında, meralarla ormanların ve doğal kaynakların korunmasında, kırsal toprak piyasasının kontrol altına alınmasında ve kamulaştırma çalışmaları konularında sürekli gereksinim duyulan verilerdir. Kırsal arazi düzenleme uygulamaları aşamalarında gerekli olan bu mülkiyete ilişkin veriler hatalı olduğunda, amaçlanan hedefe ulaşmakta zaman kaybı yaşanmaktadır (Demirel ve Köktürk, 1986).

Bu çalışma arazi toplulaştırma projelerinin istenilen hedefe sağlıklı ve zaman kaybı olmaksızın ulaşabilmesi, uygulama sonrası oluşan yargı yükünün hafifletilmesi ve de sosyal memnuniyetin sağlanması açısından arazi toplulaştırma projelerinde ortaya çıkan mülkiyete ilişkin problemleri saptamak amacı ile planlanıp yürütülmüştür. Bu amaçla KOP Bölgesi kapsamında bulunan illerde yapılan arazi toplulaştırma çalışmalarında görev alan kamu kurumları ve özel sektör çalışanlarına anket uygulaması yapılmıştır. Anket uygulanması sonrası elde edilen veriler bilgisayar programı yardımı ile analiz edilmiştir. Çalışmada ayrıca KOP bölgesinde yapılan toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik sık karşılaşılan problemlerden örnekler verilmiş son olarak ta anket analiz sonuçlarından ve örnek uygulamalardan yararlanılarak problemlerin çözümüne yönelik önerilerde bulunulmuştur.

1.1. Temel Kavramlar

1.1.1. Sürdürülebilir arazi yönetimi

Arazi yönetimi; sürdürülebilir bir gelişme için toprak kaynaklarını kullanım politikalarından, doğal varlıkların korunmasından, tarımsal verimliliğin artırılmasından, arsa ve konut politikalarının oluşturulmasından taşınmaz piyasası yönetimine kadar geniş bir alanı kapsayan çok yönlü bir sistemdir (Dumanski, 1997, Keen, 1997, Herveg vd., 1999, Williamson vd., 2006, Demirel ve Gül, 2008).

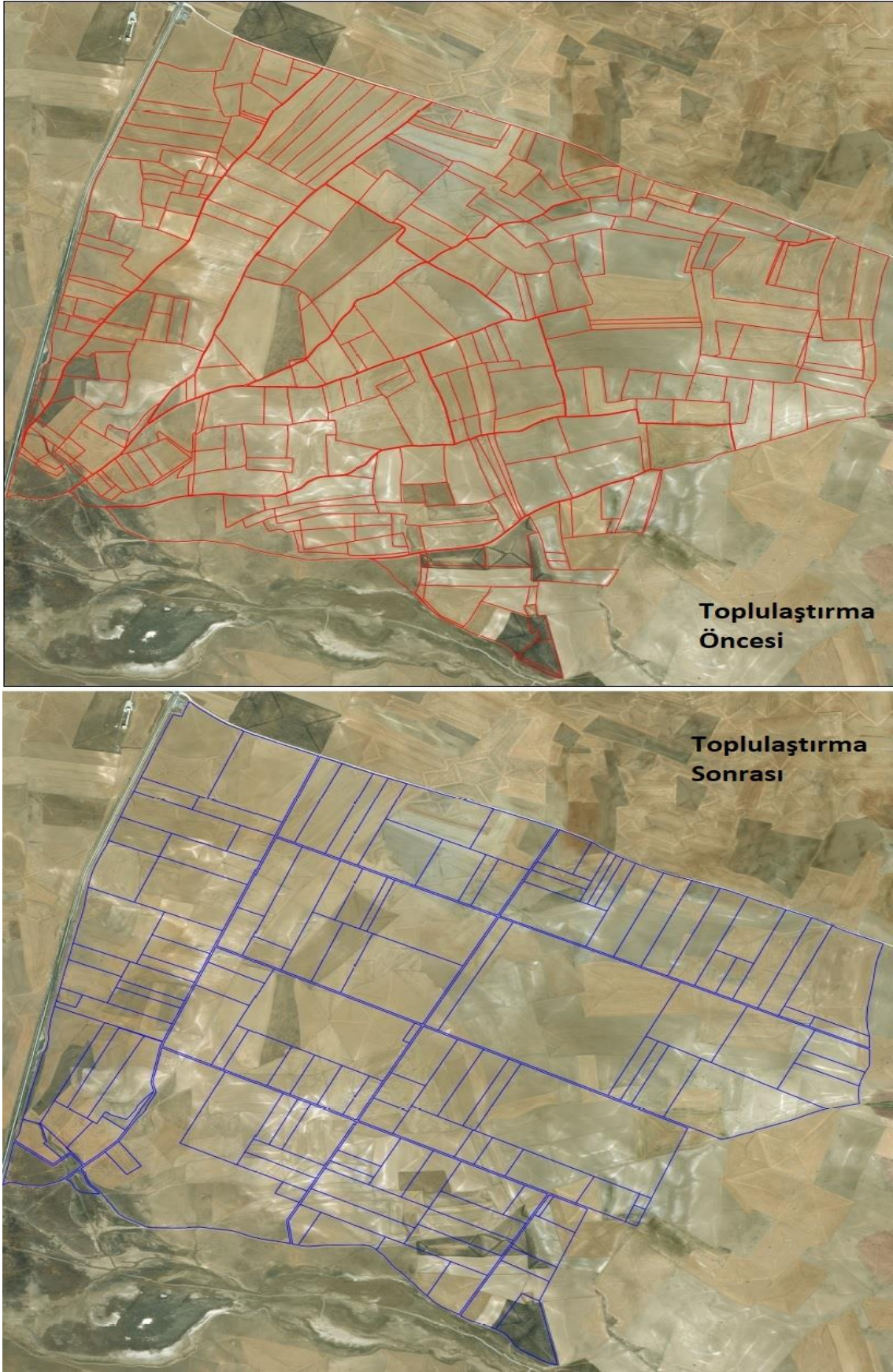
Arazi yönetimi sürdürülebilirlik açısından ele alınacak olursa; beslenme, barınma ve geçinme ihtiyaçlarının karşılanması, toplumsal refah ve nitelikli yaşamın sağlanması, doğal yaşam alanlarının korunması, çevre ve ekosistemlerin özellikle toprak ve su kaynakları ile diğer doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi için en uygun arazi kullanımı ve mülkiyet düzenlemesi gibi toprak kullanımıyla doğrudan ya da dolaylı ilişkili konulardaki sorunların saptanması ve gereksinimlerin karşılanması amacı ile gerekli önlemlerin alınması ve uygun politika, plan ve kararların geliştirilmesidir (Demirel ve Gül, 2008).

Sürdürülebilir arazi yönetimi, “kuşaklar arası ve nesiller arası eşitliği sağlamak için tarımsal ve diğer amaçlar için arazi yönetiminde ekolojik ile sosyo-ekonomik ve politik ilkeleri bir araya getirmeyi amaçlayan bir teknoloji ve planlama sistemi” olarak tanımlanabilir (Hurni, 1997, Dumanski, 1994).

Yüzyıllar boyunca tüm dünyada var olan çok çeşitli ortamlar ve sosyoekonomik koşullar için çiftçiler ve arazi sahipleri tarafından ve bilimsel araştırmalar yoluyla sürdürülebilir arazi kullanımı yönetiminin birçok örneği geliştirilmiştir. Bu arazi kullanım uygulamalarının bazı temel bileşenleri, arazi kullanım yönetiminin ekolojisini anlamak, üretkenliği sürdürmek veya arttırmak, toprak kalitesini ve bitki çeşitliliğini korumak ve uygulamaların sosyal olarak kabul edilebilir olmasını sağlamak ve topluluklar için yeterli ekonomik ve ekosistem faydaları sağlamak olmuştur (Motavalli ve ark, 2013). Bir arazi yönetim sistemi sürdürülebilir olması için, teknolojik fizibilite, ekonomik uygulanabilirlik, politik arzu edilebilirlik, yönetim kolaylığı, sosyal kabul edilebilirlik ve ekolojik sağduyu gibi çok çeşitli koşulları karşılamalıdır. Sürdürülebilir arazi yönetimine ulaşılabaksa, karar verme düzeylerinde olduğu kadar çiftçilik sistemlerin önemli iyileştirmeler gereklidir (Zinck ve Farshad, 1995).

1.1.2. Arazi toplulaştırma uygulaması

Arazi toplulaştırmasının en kısa ve öz tanımı ile parsellerin yoğunlaştırılması süreci yoluyla yıllardan beridir çeşitli sebepler ile arazi parçalanmasını ortadan kaldırmaya çalışan ve parçalanmış arazileri işletme bazında birleştiren (Şekil 1.1) bir mekânsal problem çözme tekniği olarak nitelendirilebilir (Li ve ark, 2018, Coelho vd., 1996).

şekil 1.1. Konya ili Cihanbeyli ilçesi Damlakuyu mahallesi toplulaştırma öncesi ve sonrası

Arazi toplulaştırmasının temel amacı aynı işletmelerin kullandıkları toplam arazileri mümkün olduğu kadar az parselde birleştirerek, gereken yol, altyapı ve sulama desteği sağlanarak tarımın ülke ekonomisindeki payını arttırmaktır. Bu temel amaçlara kırsal alandaki yaşam standartlarının iyileştirilmesi ve uygulamada elde edilen arazilerin toprağı olamayan çiftçilere dağıtılarak aktif çiftçi sayısının artırılması aşamaları eklenince toplulaştırma uygulamaları sürdürülebilir arazi yönetimi açısından çok önemli bir duruma gelmiştir.

Tarım arazilerinin etkin ve sürdürülebilir bir şekilde kullanımına etki eden en önemli unsurlar arasında bu arazilere sahip işletmelerin büyüklüğü ve arazilerin parça sayısı durumu gelmektedir. Tarımsal arazi parçacıklığı, bir işletmenin arazilerinin verimli kullanıma uygun olmayacak şekilde çok sayıda parçaya bölünmüş ve birbirine yakın olmayan yerlerde bulunması olarak tanımlanabilir (Sayılan, 2013). Yıllar içinde çeşitli nedenler ile meydana gelen tarım arazilerinin olduğundan daha küçük parçalara ayrılması tarımsal işletmelerde hem birim topraktan elden edilen verimin düşmesine neden olmakta hem de tarımdaki teknolojik gelişmelerin birçoğunun uygulanmasına engel teşkil ettiği açık bir şekilde görülmektedir (Karaönder, 2018, Aksoy, 1964). Çizelge 1.1. incelendiğinde Türkiye’de işletme büyüklüğüne göre işletme başına düşen tarım arazisi parça sayısının ortalaması 5.9 ve tarım arazilerinin ortalama büyüklüğünün 12.9 dekar olduğu görülmektedir.

Çizelge1.1.Türkiyede işletme büyüklüğüne göre işletme başına düşen tarım arazisi parça sayısı ve tarım arazisi ortalama parça büyüklüğü, 2016 (Tüik)

İşletme büyüklüğü (dekar)	İşletme başına düşen tarım arazisi parça sayısı (adet)	Tarım arazisi ortalama parça büyüklüğü (dekar)
-5	1.5	1.6
5 - 9	2.4	2.7
10 - 19	3.4	3.8
20 - 49	4.7	6.4
50 - 99	6.9	9.4
100 - 199	10.1	12.9
200 - 499	13.7	20.6
500 - 999	21.1	30.3
1000+	36.9	60.3
Ortalama	5.9	12.9

Türkiye’de tarım alanlarındaki iyileşmenin sağlanarak dünya ile rekabet edebilir bir seviyeye ulaşabilmesi, kırsal alandan elde edilecek verimin artırılması amacı ile

yapılan yatırımlardan geri dönüş alınabilmesi ve tarımsal yeniliklerin bütün çiftçilere ulaştırılabilmesi için, her şeyden önce tarım sektöründeki yapının yeniden ele alınarak düzenlenmesi gerekmektedir (Yıldız, 1977, Boyraz ve Üstündağ, 2008). Bu sebeple ülkemizde yapılan kırsal arazi düzenlemelerinden en çok başvurulan yöntem arazi toplulaştırma uygulamasıdır. Türkiye’de 1961-2020 yılları arasında 4.766.941 hektar alanda arazi toplulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır (Şekil 1.2.).

Şekil 1.2. Yıllara göre arazi toplulaştırma hizmetleri, 1961-2020 (Hektar) (Kaynak DSİ)

1.1.2.1. Türkiye’de arazi toplulaştırmasının tarihsel gelişimi

Ülkemizde ilk arazi toplulaştırması çalışması 1961 yılında TOPRAKSU Genel Müdürlüğünün yürüttüğü çalışma ile Konya İli, Çumra İlçesi, Karkın köyünde yapılmıştır. Bu yapılan toplulaştırma çalışması 7457 sayılı kanunun 2. maddesinin (J) bendi ile Medeni kanunun 678. Maddesi kapsamında yapılmıştır. Bu projeden sonra 1964 yılında Devlet Planlama Teşkilatı ile Birleşmiş Milletler Gıda Teşkilatı (FAO) Antalya, Burdur, Isparta illerinde örnek projeler hazırlamış ve uygulamışlardır (Boyraz ve Üstündağ, 2008).

Daha sonra arazi toplulaştırma çalışmalarını kapsayan ilk tüzük niteliğindeki Arazi Toplulaştırma Tüzüğü 27.06.1966 tarihinde 6/6707 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. 19.07.1973 tarihinde arazi toplulaştırması ile ilgili kapsamlı hükümler getiren 1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu yürürlüğe girmiştir. 1757 Sayılı Kanun kısa bir süre yürürlükte kalarak Anayasa Mahkemesince 10.05.1978

tarihinde iptal edilmiştir. Bu gelişme sonrasında arazi toplulaştırma çalışmalarına 1757 Sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle yürürlükten kaldırılan 1966 tarihli Tüzük ile devam edilmiştir. 1757 Sayılı Kanun'un iptali ile tekrar yürürlüğe giren 1966 tarihli Arazi Tevhidi Tüzüğü yaklaşık olarak bir yıl yürürlükte kalmış, yerine 25.11.1979 tarihinde Arazi Toplulaştırma Tüzüğü çıkarılmıştır (Karaönder, 2018, Küsek, 2014).

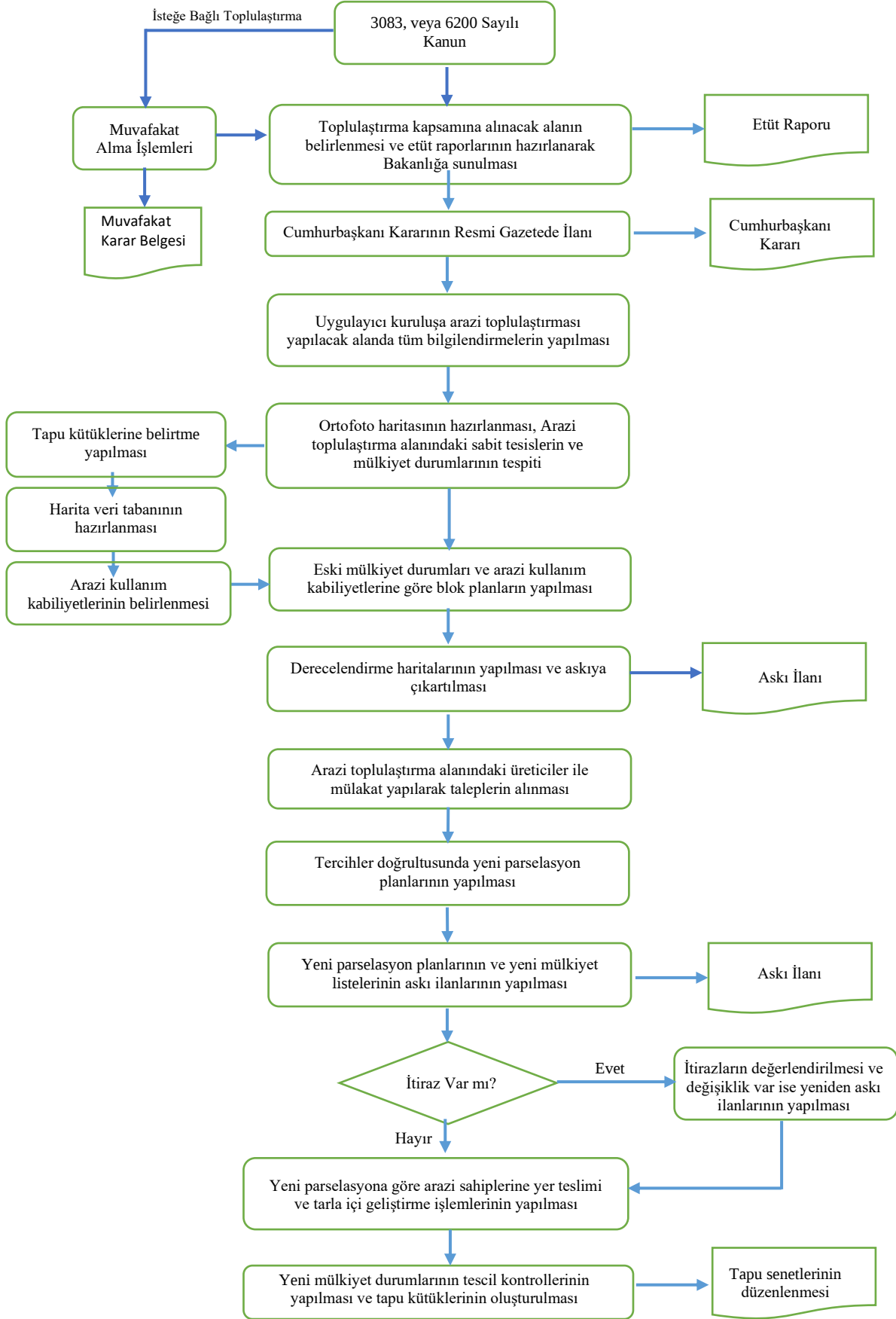
3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu ile verilen görevleri yerine getirmek üzere 05.03.1985 tarihinde çıkarılan 3155 Sayılı yasa ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü teşkil edilmiş ve Bakanlar Kurulu Kararı ile gerekli görülen yerler Tarım Reformu Uygulama alanı olarak belirlenmek suretiyle bunun yanında uygulama alanlarında yapılan toplulaştırma projelerindeki işlem adımlarında hizmetine ihtiyaç duyulan kurumların koordinasyonu sağlayarak Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından toplulaştırma projeleri yapılmıştır (Ateş, 2019, Ayten vd, 2007).

19.07.2005 tarihli 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu hükümleri uyarınca da arazi toplulaştırma uygulamaları yapılmaktadır. Bu kanunun dördüncü bölümünde arazilerin korunması başlığının altındaki 17. Maddesinde arazi toplulaştırma projelerinin uygulanmasının nasıl olacağı açıklanmıştır (Ateş, 2019, Kayaoğlu, 2005). Ancak bu madde 19.04.2018 tarihinde yürürlükten kaldırıldı.

28 Nisan 2018 tarihinde yürürlüğe 7139 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikle Türkiye'de yapılacak arazi toplulaştırma projelerinde tek yetkili kurum Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü olmuştur (Ateş, 2019).

1.1.2.2.Arazi toplulaştırma projelerinin aşamaları

Arazi toplulaştırma uygulamaları içerik bakımından teknik ve yapım maliyeti yüksek olan ve alanında uzmanlık isteyen çalışmalardır. Projenin başından sonuna kadar farklı ve karmaşık aşamalardan oluşan toplulaştırma çalışmaları farklı meslek gruplarının ortak çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır (Özdemir, 2021, Temel, 2013).

Şekil 1.3. Arazi Toplulaştırma projesi iş akış şeması (Demiraslan ve ark, 2019, güncellenmiş)

Ülkemizde arazi toplulaştırma uygulamalarının tarihsel süreci incelendiğinde yıllar içerisinde değişen mevzuatlara bağlı olarak değişiklikler geçirmiş olmasına rağmen genel olarak aynı veya benzer aşamalarla gerçekleştirilmiştir (Özdemir, 2021). Arazi Toplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında DSİ tarafından yürütülen AT projelerinin işlem aşamaları Şekil 1.3.'de verilmiştir

Yönetmelikte ayrıca tarla içi geliştirme hizmetleri de detaylı olarak belirtilmiştir. Bu hizmetlerle, aynı işletmeye ait taşınmazların birleştirilmesinin yanı sıra verimliliğin yükseltilmesi, sulama randımanı ve sulama oranının artırılması, ekilebilir alanların korunması ve maddi değerinin yukarıya çekilmesi için; tarla içi yollar, drenaj kanalları, sulama inşaatları, anların kaldırılması, sazlık, söğüt, çalı, azmak, ağaç vb. sökülmesi, kazı dolgu yapılması, arazi tesviyesi ve ıslahı gibi projelerle tarımsal kalkınmayı sağlanması amaçlanmıştır (Özdemir, 2021).

1.1.3. Taşınmaz mülkiyeti

Mülkiyet kavramı, en önemli ekonomik kavramların başında gelip, mülkiyet ve üretim ilişkileri ile toplumsal olayları içinde bulunduran önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Kavramının varoluşu ilkel topluluklara kadar uzanan mülkiyet, meydana gelen önemli sosyal, ekonomik, dini ve siyasi gelişmelerle birlikte anlamı ve içeriği açısından önemli değişime uğramıştır. Toplumun sınıflara ayrılmasının, sınıf çatışmasının ortaya çıkmasında önemli rolü olan mülkiyet kavramının tam olarak anlaşılmasının, ekonomik ve toplumsal analizlerin yapılabilmesi için önemi büyüktür (Kılıç ve Demirçelik, 2015).

Bunun yanında mülkiyet problemlerinin varlığından kaynaklanan teknik, hukuki sorunların yanında bu problemlerin oluşturduğu sosyal sorunlar ülkemizin gerçeğidir. Taşınmaz tabanlı hemen hemen her projede ortaya çıkan mülkiyet problemlerinin çözümü üzerinde durulması gereken önemli konulardan bir tanesidir. Mülkiyet problemlerinin sebep olduğu toplumsal sorunların sayısının fazla olmasının yanında, bu problemler göz ardı edildikçe çözümü de imkânsız hale dönüşmektedir. Mülkiyet konusunda yaşanan çözümsüzlük ise Anayasa ile mülkiyet hakkını garanti eden Devlete olan güveni de zedelenmektedir. Ayrıca ülkedeki arazi düzenleme politikalarının uygulanmalarında da yaşanan sorunları beraberinde getirmektedir (Pınar ve Çay, 2005).

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

Demirel ve Köktürk (1986), bu bildiride kadastronun niteliksel gelişimi tartışılarak yine kadastronun toprakla ilişkisi ve kırsal düzenleme uygulamalarında kadastronun önemi anlatılarak tarım reformu, diğer deyişle arazi toplulaştırması sürecinde kadastronun işlevleri ortaya çıkarılmıştır.

Kılıç ve ark. (2000), yaptıkları çalışmada Boyacalı köyünde 1985 yılında çiftçilerin 2/3 muvafakati ile başlanmış arazi toplulaştırma projesinin uygulama aşamasında çiftçiler tarafından projeden vazgeçilmesinin ardından arazi toplulaştırması fikrine karşı çiftçilerin tutumları anket yöntemi ile elde edilen bilgiler ışığında yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda işletme sahiplerinin %49'unun toplulaştırma projelerine karşı pozitif yaklaşım gösterdiği, toplulaştırma fikrine katılan çiftçilerin, katılmayanlara oranla eğitim seviyelerinin yüksek olduğu ve riskten korkmadıkları sonucuna varılmıştır. Toplulaştırma fikrine katılım puanını en fazla etkileyen değişkenlerin kişilerin eğitim düzeyi ve risk almayı sevmeye oranları olduğu tespitleri yapılmıştır.

İnceyol ve Çay (2001), bu çalışma kapsamında, GAP bölgesinde yürütülen arazi toplulaştırma çalışmalarının proje aşamalarında ve koordinasyonunda ortaya çıkan sorunları irdelenmiştir. Çalışma sahası, GAP bölgesindeki Harran Ovası arazi toplulaştırma bölgesidir. Arazi toplulaştırması sonrasında sulanamayan arazide küçük hendeklerin genişletilmesi, sulama projesinin hazırlanmasında sulama yapısının büyüklüğünün belirlenmesi ve köy yollarının iyileştirilmesi aşamalarında koordinasyon sorunları kontrol edilerek ortaya konmuştur.. Bu sorunları ortadan kaldırmak için çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Vitikainen (2004), makalesinde arazi toplulaştırmasının amaç ve prosedürlerinde, ülkeden ülkeye farklılıklar bulunduğunu bunun sebebinin ise ülkedeki tarihi eğilimler, kültür, gelenek ve mevzuattan kaynaklanan etkilerin olduğunu belirterek Finlandiya, Almanya, Hollanda ve İsveç'te yapılan arazi toplulaştırmalarının prosedüründeki benzerlikleri ve farklılıkları tartışılmıştır. Makale, ayrıca organizasyonu, amaçları, yasal prosedürü, maliyetleri ve finansmanı ve kalkınma beklentilerini ele almaktadır.

Büyüköztürk (2005), çalışmasında, sosyal bilimlerde veri toplama amacıyla sıkça başvuru anketi yöntemi tanımlanmaktadır. Makalede ilk olarak anketi tanımlayan kısa açıklamalara yer verilmiş daha sonra anketin “problemin tanımlanması”, “madde yazma”,

“uzman görüşü alma” ve “ön uygulama yapma” geliştirme süreci aşamaları hakkında bilgi verilmiştir. Akabinde anket uygulamasına ilişkin yöntemlerden yüz yüze görüşme ile telefon, posta ve bilgisayar kullanımından bahsedilerek çalışmanın son kısmında, anket sorularının oluşturulmasında karşılaşılan sorunlar tespit edilerek ve bu sorunlara çözümü için öneriler getirilmiştir.

Boyraz ve Üstündağ (2008), yaptıkları çalışmada arazi toplulaştırma projelerinde uygulanan işlem adımlarını ve karşılaşılan sorunları irdelemişlerdir. Türkiye’de yapılan uygulamaların yanında ve diğer ülkelerde yapılan arazi toplulaştırma projelerinden de örnekler verilmiş, kırsal alan düzenlemelerinin, tarım arazilerinin verimli kullanımı üzerindeki etkileri ortaya konmuştur. Ayrıca çalışmada arazi toplulaştırma projelerinin arazi kullanımı ve kırsal yerleşim planlamaları üzerindeki olumlu etkileri saptanmış ve analiz edilmiştir.

Ekinci ve Sayılı (2010), araştırmalarında, Türkiye’de tarım arazilerinin bölünmesini önlemek için çıkarılan mevzuatı gözden geçirmiş, uygulamada tespit edilen sorun ve eksiklikleri tespit etmiş, bu sorun ve eksikliklere karşılık gerekli önerilerde bulunmuşlardır.

Özer (2010), hazırladığı yüksek lisans tezinde arazi toplulaştırması sonrası durumu izlemek ve değerlendirmek amacını gütmüştür. Bu amaçla Çanakkale ili, Biga ilçesi Yeniçiflik köyünde arazi toplulaştırmasının ardından köyde bulunan 50 işyerinde anket çalışması yapılmıştır. Ayrıca projenin etkinliğini belirlemek için su kullanım verimliliği, tarımsal verimlilik ve sosyo-ekonomik verimlilik olmak üzere üç ana gösterge kullanılmaktadır. Toplulaştırmanın sulama verimliliği, taşıma verimliliği, parsel şekli, büyüklüğü ve sayısı üzerindeki etkileri bu metrikler altında incelenmiştir. Toplulaştırma oranı ve sulama oranı göstergelerinin yanı sıra toplulaştırmanın sosyal ve ekonomik etkileri de incelenmiştir. Toplulaştırma ile toplam parsel sayısı %63 azalmış, toplulaştırma oranı %63 ve sulama oranı %81,6 olmuştur. Tüm parseller yol ve sulama sistemlerine kavuşmuştur. İşletmelerin sosyo-ekonomik yaşam koşullarının iyileştiği ve gelirlerinin önemli ölçüde arttığı gözlemlenmiştir.

Demetriou ve ark (2012), makalelerinde arazi parçalanması, toplulaştırma ve yeniden tahsis konularını araştırarak ve projelerin uzun sürmesi, yüksek işletme maliyetleri ve ilgili paydaşlar arasındaki çatışmalar nedeniyle Kıbrıs’ta arazi toplulaştırması için yeni bir planlama destek sistemine ihtiyaç olduğunu savunmuşlardır. Avrupa Birliği’nin gerektirdiği şekilde, rutin arazi toplulaştırma planlamasında ve arazi toplulaştırma projelerinin ön değerlendirmelerinde kullanılmak üzere, yapay zeka

teknolojilerini ve çok kriterli karar yöntemlerini bir coğrafi bilgi sistemi ile bütünleştiren Entegre bir Planlama ve Karar Destek Sistemi önerisinde bulunup sistemin arazi toplulaştırma süreciyle ilgili sorunların azaltılmasına nasıl katkıda bulunacağını gösteren bir çerçeve çizmişlerdir.

Çoruhlu (2013), bu çalışma, vakıf gayrimenkullerinde; kadastro uygulamalarından imar uygulamalarına, tescil işlemlerinden gayrimenkul geliştirme çalışmalarına, bilgi sistemleri uygulamalarından gayrimenkul bazlı hukuki işlemlere kadar; gayrimenkul bazlı uygulamaların tanımlanmasını ve bu süreçlerdeki sorunların ortaya çıkarılmasını amaçlamaktadır. Bu amaçla ağırlıklı olarak mevcut sorunları tespit etmek ve çözüm önerilerini formüle etmek için bir anket hazırlanmış olup, anket formunun geçerlilik ve güvenilirliği test edildikten sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde temel gayrimenkul üzerine çalışan bünyesinde nitelikli kişilere uygulanması planlanmıştır. Daha sonra anket sonuçlarına dayalı olarak, derinlemesine araştırma gerektiren sorular için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak uygulanmış ve ardından gayrimenkul süreci ile ilgili örnek uygulamalar gözden geçirilmiştir.

Eminoğlu ve Çakmak (2013), bu çalışma, arazi toplulaştırma projelerindeki etkinliği ölçmek amacıyla Burdur Kemer Elmacık Köyünde uygulanan arazi toplulaştırma projesi incelenmiştir. Toplulaştırmanın etkinliği su kullanım etkinliğinin belirlenmesi, tarımsal etkinliğin belirlenmesi ve sosyal ve ekonomik etkinliğin belirlenmesi olmak üzere üç grupta ele alınmıştır. Proje sonunda sonuçlar incelendiğinde çalışma alanında toplulaştırma ile toplam parsel sayısında %38 azalma meydana geldiği toplulaştırma oranı %63 ve sulama oranı %84,16 olarak gerçekleştiği görülmüştür. Toplulaştırma sonucunda gerekli altyapı ve üstyapı iyileştirilmesinin yapılması ile sosyal ve ekonomik yönden mevcut işletmelerin %84'ünde yaşam koşullarında iyileştiği ve %88'inde gelir artışı sağlandığı görülmüştür.

Bıçakçı ve ark. (2014), yapmış oldukları çalışmada, Arazi Toplulaştırma projelerinin hızlı bir şekilde tamamlanarak ve tescil edilmesi için, parsellere ait tapu kayıtlarındaki alanların ve hisse oranlarının projeye hatasız aktarılması, proje esnasında tapuda yapılan devir işlemlerinin durdurulması, projede sağlıklı ve güncel kadastral altlıkların kullanılması ve alan düzeltmelerine ait yasal süreçlerin kısaltılması gibi mülkiyetten kaynaklanan sorunları tespit ederek öneriler sunmuşlardır.

Hartvigsen (2014), çalışmasında Orta ve Doğu Avrupa arazi toplulaştırması bağlamında düşük arazi hareketliliği ile ilgili sorunları ve olası çözümleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada arazi hareketliliğinin tanımı yapılmış mevcut sınırlı teori gözden

geçirmiştir. Moldova'daki arazi toplulaştırma pilot projelerinde arazi hareketliliği vaka çalışmaları, Arnavutluk ve Bosna-Hersek, arazi hareketliliği ile gönüllü arazi toplulaştırma projelerinin başarısı veya başarısızlığı arasındaki ilişki irdelenmiş ve çalışma sonucunda arazi hareketliliğinin düşük olduğu durumlarda, arazi toplulaştırma araçlarının başarılı olması için arazi bankaları gibi diğer arazi politikası araçları tarafından desteklenmesi gerektiği önerilmiştir.

Küsek (2014), yaptığı bu çalışmada arazi toplulaştırmasının tanımını yaparak uygulamanın gerekliliğini, amaçlarını ve faydalarını ayrıntılı olarak ortaya koymuş ve ülkemizde uygulanan toplulaştırma çalışmalarının mevzuat açısından incelemiş ve tarihsel süreç boyunca meydana gelen gelişmeleri ve gerçekleştirilen çalışmaları irdelemiştir.

Lisec ve ark (2014), çalışmalarında arazi toplulaştırması katılımcılarının arazi toplulaştırması hakkındaki görüşlerini incelemişlerdir. Örneklem üzerinde yapılan saha araştırmasına göre özel arazi seçilen arazi toplulaştırma projelerinde yer alan maliklerin mevcut uygulamanın avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye çalışmışlardır. Temel bulgu, arazi sahiplerinin aktif katılımının, onların amaçları anlamalarına ve arazi toplulaştırmasının sonuçlarından memnuniyetlerine katkıda bulunmaktır. Çalışma arazi sahiplerinin arazi toplulaştırmasına aktif katılımının iyi uygulamaların geliştirilmesinin temeli olduğu gösterilmiştir. Ayrıca toplulaştırma projesinin tarafları arasında bilgi aktarımına ve iyi uygulamaların temsiline, özellikle geçmişte yaşanan kötü deneyimler (yani zorunlu ve çevre dostu olmayan projeler) ve arazi sahipleri arasında araziye geleneksel duygusal bağlılık nedeniyle hala ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir.

Cihan (2015), araştırma çalışmasında Türkiye'nin ve Dünya'nın Arazi Yönetim Sistemine olan bakış açısını, Arazi Toplulaştırma uygulamalarının yasal dayanakları, kapsamı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunun yanı sıra hukuki ve teknik sorunlar gibi hususları irdelenmiştir.

Boztoprak ve ark. (2016), yaptıkları araştırma makalesinde Türkiye'de 2000-2015 tarihleri arasında arazi toplulaştırması konularını kapsamında yayımlanan 92 akademik çalışma, içerikleri ayrıntılı bir şekilde analiz edilerek incelenmiştir. Arazi toplulaştırma uygulamalarını konu alan akademik çalışmaların genel eğilimlerini ortaya koymak ve bu konuda akademik çalışma yapmayı düşünen araştırmacılara yol göstermek amacı ile yapılan çalışmada 11'i doktora tezi, 35'i yüksek lisans tezi ve 46'sı ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanan makale analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda toplulaştırma uygulamasının arazi parçacılığına, parsel sayısı ve ortalama parsel büyüklüğüne etkisi

arazi toplulaştırmasının en fazla araştırılan konuları olduğu tespitine varılmıştır. Ayrıca araştırmacıların meslek grupları analiz edildiğinde ziraat mühendisleri tarafından yapılan yayınların harita mühendislerine göre daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

Karakayacı ve ark. (2016), araştırmalarında Konya ili Alanözü mahallesinde arazi toplulaştırmasının arazi değerlerine etkisini incelemişlerdir. Tabakalı örnekleme ile belirlenen 50 tarım işletmesinin anketinden elde edilen veriler değerlendirilmesi neticesinde arazi toplulaştırma uygulamalarının, çalışma alanındaki tarım arazileri için sulama ve ulaşım olanaklarının geliştirilmesine ve dolayısıyla arazi değerinin artmasında katkıda bulunurken, verimi önemli ölçüde artırdığını örnekler ile göstermiştir.

Dağdelen ve ark. (2017), bu çalışmada, arazi toplulaştırması yapılan Aydın İli, Yenipazar İlçesi Hamzabali köyünde 50 işlet sahibi ile yapılan anket sonucunda elde edilen veriler ve ilgili kurumlardan alınan veriler yardımı ile yapılan arazi toplulaştırması çalışmasının etkinliğinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Toplulaştırmanın etkinliğini belirlemek amacıyla 2 temel gösterge baz alınmıştır. Bunlar; su kullanım etkinliğinin ve fiziksel etkinliktir. Bu göstergeler altında toplulaştırma projesinin sulama etkinliğine, ulaşım etkinliğine, parsel şekline, büyüklüğüne ve sayısına etkisi incelenmiştir. Çalışmada sulama projelerinin katkısının maksimum düzeyde olabilmesi için, söz konusu projelerin arazi toplulaştırma projeleri ile birlikte ele alınmasının daha iyi sonuçlar vereceği ortaya konmuştur.

Duru ve ark. (2017), yaptıkları çalışmada arazi toplulaştırma mevzuatı ve tarihsel gelişimi ile ölkemizde 2005 yılında çıkarılan 5403 sayılı Kanununun arazi toplulaştırmalarına yapmış olduğu etki avantajları ve dezavantajları, derinlemesine mülakat yöntemiyle arazi toplulaştırması sonucu ortaya çıkan sorunlar tespit ederek ve buna ilişkin çözüm önerileri sunmuşlardır.

Stanczuk-Galwiczek, (2017), tarafından hazırlanan makale, arazi toplulaştırma çalışmalarının mekansal etkilerini değerlendirmek için parsel azaltma katsayısının kullanımı ve yanlış kullanımı ile ilgilidir. Özellikle iftlikteki parseller tek bir arsa kompleksi içinde yer aldığında parsel azaltım katsayısı kullanımının uygunluğu ile ilgili sorunlara odaklanmaktadır. Çiftlikteki tarımsal parsellerin arazi toplulaştırmasından önce ve sonra mekânsal dağılımındaki değişikliklerin analizleri, seçilen araştırma nesnesi için arazi toplulaştırma belgeleri temelinde yapılır. Son olarak, makale, “gerçek” arazi toplulaştırma etkilerinin değerlendirilmesinin amacını vurgulamakta ve alternatif önlem olarak “gerçek parsel azalma katsayısı” formölünü önermektedir.

Şenol (2017), tarafından yapılan çalışmada Türkiye’de yapılan arazi toplulaştırma çalışmaları Avrupa Birliği mevzuatını da dikkate alınarak kırsal kalkınma açısından incelenmiş ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kapsamında mülkiyet hakkı ve idari işlem kuramları incelenerek iptal davası yolu ile yargısal denetimine yer verilmiştir.

Tülü ve İnam (2017), bu çalışma kapsamında ülkemizde harita yapma görevi bulunan kurumlar tarafından kullanılan pafta altlıkları incelenmiş ve kurumlar bu haritacılık faaliyetlerini yürütürken kadastral altlıkları kullandıkları tespit edilmiştir. Seçilen çalışma alanını kapsayan grafik yöntemlerde üretilmiş olan kadastro altlıkları sayısallaştırılarak ve gerekli koordinat dönüşümü yapılmak suretiyle yaptıkları analiz sonucunda taşınmazların fiili durumu ile paftalar arasında uyumsuzluk olduğu tespit edilmiştir. Bunun sonucu olarak, mevcut kadastro paftalarının zemini yansıtmadığı ve teknik açıdan istenilen hassasiyette olmadığı, ilgili paftaların güncellenmesi ve yenilenmesi gerektiği tespitinde bulunmuşlardır. Yapılacak yenileme sonucu üretilecek kadastral paftalarının, diğer kurumlarında ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tek koordinat sisteminde ve 3 boyutlu sayısal kadastro paftaları olarak üretilmesinin gerekliliği konusunda öneride bulunulmuştur.

Akdemir ve ark (2018), bu araştırma, Adıyaman ilinde arazi toplulaştırması faaliyetlerinin çiftçi memnuniyeti üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırma verileri, 2017 yılında arazi toplulaştırma faaliyetlerinin gerçekleştirildiği Adıyaman İlinde anket yoluyla 97 çiftçiden elde edilmiştir. Toplulaştırma uygulamalarının çiftçiler ve çiftçi memnuniyeti üzerindeki etkileri, lojistik regresyon analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre toplam arsa büyüklüğünde, parsel sayılarında ve müşterek parsel sayılarında azalma olduğu; ortalama parsel büyüklüğü ve sayısında da artış olduğu gözlenmiştir.

Ergil (2018), bu çalışmada Türkiye’de ilk arazi toplulaştırma uygulamasının yapıldığı 1961’den 2017 yılının aralık ayını kapsayan sürede yapılan toplulaştırma projesi kapsamında kalan ve uygulayıcı kuruluşun talebi ile Milli Emlak Genel Müdürlüğü’nce tahsisi yapılan hazineye ait taşınmazlar ile toplulaştırma projesi sonrasında hazineye devredilen taşınmazların analiz ve değerlendirmeleri yapılmıştır. Arazi toplulaştırma proje alanındaki hazineye ait parsellerin kullanımları uygulayıcı kuruluş ve maliye hazine açısından değerlendirilerek ortaya çıkan sorunla tespit edilerek bunların çözümü için öneriler sunulmuştur.

Long ve ark. (2019), yayınladığı makalede, kırsal kalkınmayı etkileyen temel unsurlara dayanarak, yeni çağda Çin’de kırsal canlandırma ve arazi toplulaştırmasının

çağrışımlarını ve bunların ilişkilerini detaylandırmaktadır. Ayrıca, makale, arazi toplulaştırması yoluyla kırsal canlandırma elde etmek için alternatif yolları analiz edilerek ve arazi toplulaştırması ve kırsal canlandırmanın gelecekteki yönlerini tartışmaktadır.

Çelik ve ark. (2020), çalışma kapsamın, bütün nitel araştırma türleri için uygulanabilen veri analiz aşamaları ve bu aşamalarda izlenecek ana ilkeler sağlanarak nitel veri analizinin nasıl yapılması gerektiğine dair belli kurallar belirlenmiş ve bu kurallar doğrultusunda nitel veri analizinin tanımı, amacı, analizin aşamaları, veri düzenlemenin aşamaları, kataloglama süreci, sonuçların yorumlanması ve nitel veri analizinde araştırmacının rolü anlatılmıştır.

Ghadermazi ve ark (2020), araştırma İran'ın Dehgolan Kasabası köylerinde tarımsal arazi toplulaştırmasının avantajlarını ve sınırlamalarını analiz etmek amacı ile yapılmıştır. Bu çalışmanın kapsamı, Dehrashid (yararlanıcılar arasında uyarlamalı konsolidasyon planının uygulandığı) ve Telvar (planın henüz çiftçiler arasında uygulanmadığı) köylerindeki 190 çiftçiye içermektedir. Örnekler 140 kişiden Krejcie ve Morgan örneklem büyüklüğü tablosu ve tabakalı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Verilerin toplanması için, Kharazmi Üniversitesi Kırsal Coğrafya Bölümü öğretim üyelerine yüz ve içerik geçerliliğini doğrulamak için sunulan, araştırmacı tarafından hazırlanmış anket uygulaması kullanılmıştır. Ayrıca, tarımsal arazilerin toplulaştırılmasından önceki ve sonraki iki dönem arasında bitkisel üretim ve işletme maliyetlerinin düşürülmesi açısından önemli bir fark bulunmuştur. Genel olarak, toplulaştırmanın etkileri incelenen köylerde birim alan başına mahsul üretimi, birim alan başına verim, tarımdan elde edilen gelir ve sürdürülebilirliği, iş çeşitliliği ve göçte azalma olduğunu gözlenmiştir.

Güzel (2021), çalışmasında DSİ tarafından yürütülen arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan teknik, idari ve hukuki sorunların tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacı ile toplulaştırma projelerinin işlem adımları açıklanmış ve Muş İlinde yürütülen arazi toplulaştırma çalışmaları detaylı bir şekilde inceleyerek mevzuattaki değişimler karşılaştırmış ve süreç içerisinde karşılaşılan sorunlar irdelenerek çözüm önerileri sunmuştur.

Karaönder ve Gürel (2021), bu çalışma, arazi toplulaştırma projelerinin farklı aşamalarında arazi sahiplerinin belirli davranış ve süreçlere ilişkin görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Çanakkale'de arazi toplulaştırması yapılan 19 yerleşim yerinde toplam 346 arazi sahibi üzerinde anket çalışması yapılmıştır. Çalışma kapsamında arazi sahiplerinin proje öncesinde arazi toplulaştırmasına hakkındaki

düşünceleri ile bilgilendirme toplantıları sırasındaki davranış ve görüşleri incelenmiştir. Ayrıca, maliklerin dağıtım sonucunda oluşan yeni parselasyon planları ve mülkiyet listelerine itirazları, yeni arazilerine ve projenin sonucunda katlanmak zorunda oldukları külfetlere ilişkin düşünceleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda, tarım arazisi sahiplerinin düşünce ve davranışlarına dayalı olarak, arazi toplulaştırma projelerinin benimsenmesi ve hedeflenen başarının sağlanabilmesi için toplulaştırma uygulamalarında atılması gereken adımların atılması tavsiye edilmiştir.

3. ÖRNEK UYGULAMALAR

Bu bölümde toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik başlıca problemler şimdiye kadar yapılmış uygulamalardan somut olarak örneklendirilip açıklanacaktır.

3.1. Tapu verilerinin (malik, yüzölçümü vb) eksik ya da yanlış olması

Tapu sicili, devletin sorumluluğunda, taşınmazların ve üzerindeki haklarının tapu sicilinin tescil ve açıklık ilkeleri kapsamında durumlarını göstermek amacı ile tutulan sicildir (Tapu Sicil Tüzüğü, 2013, madde:5). Tapu sicili dayanak belgelerine uygun olarak tam ve eksiksiz tutulmalıdır. Ülkemizde ilk tesis kadastrasının tamamlanması uzun yıllar sürmesi nedeniyle farklı kanunlara göre yapılan kadastro çalışmaları sonucunda elde edilen malik bilgilerinin tapu kütüklerine yanlış aktarılmasından kaynaklanan hatalar meydana gelmiştir. Günümüzde tapu ve kadastro verilerinin büyük bir bölümü bilgi sistemlerine entegre edilmiş olsa da tesis kadastrasında yapılan hatalardan gelen ve kadastro sonrasında talebe bağlı olarak yapılan kadastro ve tapu işlemlerinde de belgesine aykırı yapılan tesciller veya sehven yapılan hatalar olduğu gibi TAKBİS (Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi)'e aktarılmıştır. Bu nedenle geçmişte yapılan bu hatalı tesciller sonucu ortaya çıkan sorunlar günümüzde de karşımıza çıkmaktadır (Boztoprak 2015). Toplulaştırma uygulamaları genellikle tapuda işlem görme oranı düşük olan ve ilk malik dediğimiz kadastro tespitinde adına yazılan kişilerin veya onların mirasçılarının kullanımında olan taşınmazların bulunduğu alanlarda yapıldığı için uygulama sırasında bu tür hatalara sıklıkla rastlanılmaktadır.

Toplulaştırma projelerinde en çok karşılaşılan tapu veri hatalarının başında taşınmazın malik, yüz ölçüm ve hisselerinin dayanak belgelerinden tapu kütüğüne veya tapu kütüğünden TAKBİS'e yanlış aktarılmasından dolayı oluşan hatalar gelmektedir. Toplulaştırma projelerine başlanılmadan önce tapu sicilindeki bu hataların mutlaka düzeltilmesi gerekmektedir.

Tapu sicilinin eksik ya da yanlış tutulmasının düzeltme yöntemleri hatanın kapsamına ve oluşma şekline göre değişiklik göstermektedir. Örneğin taşınmazın malik veya yüzölçümü bilgilerinin belgesine aykırı olarak tescil edilmesinde kaynaklanan

hatalar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2016/2 sayılı genelgesi hükümlerine göre düzeltilmektedir (Şekil 3.1,3.2).

EK-3

TESCİL HATASI DÜZELTME FORMU

İli	KARAMAN	Eski Niteliği	-
İlçesi	MERKEZ		
Mah./Köy	Kılbasan Köyü	Yeni Niteliği	-
Pafta	N30-A-25-A N30-A-25-D		
Ada	0	Eski Yüzölçümü	35180.00 m ²
Parsel	8440	Yeni Yüzölçümü	55180.00 m ²
İnceleme Raporu			
İnceleme Nedeni: Taşınmaz malikinin kanuni mirasçılarından; İbrahim 'ın 11.06.2021 tarihli dilekçesine istinaden.			
Yapılan İnceleme: İlgilisinin dilekçesine istinaden Karaman İli Merkez Kılbasan Köyü 8440 parsel sayılı taşınmazın tersimatlı olduğu N30-A-25-A ve N30-A-25-D paftalar ile teknik evraklar üzerinde yapılan incelemeler neticesinde; * Arazi toplulaştırma çalışmalarının tamamlandığı ve 8440 numaralı parselin 07.10.1988 tarih ve 6806 yevmiye ile tescil edilmiş olduğu, * Yüzölçümünün ED50 koordinat sisteminde sayısal yöntemle 55179.82 m² olarak hesaplandığı, * Arazi toplulaştırma çalışmasına ait dağıtım listelerinde(AT Listeleri) parselin yüzölçümünün 55180 m² olarak yazılı olduğu, * Uydu görüntüsü ve ortofoto verilerine göre parsel – zemin durumu incelendiğinde parsel sınırlarının zemin ile uyumlu olduğu, * 8440 parsel numaralı taşınmazın AT Listelerinde 55180.00 m² olarak yazılı yüzölçümünün; tescile esas belgelerine(AT Listeleri, Alan hesabı) ve paftasına aykırı olarak 35180.00 m² olarak hatalı tescil edildiği, taşınmazda ölçü, sınırlandırma, tersimat ve hesaplamaadan doğan hata olmadığı tespit edilmiştir.			
Sonuç: Karaman İli Merkez Kılbasan Köyü 8440 parsel numaralı taşınmazın tescile esas belgelerine ve paftasına aykırı olarak 35180.00 m² hatalı tescil edilmiş olan yüzölçümünün 2016/2 sayılı genelge gereği AT Listesinde yazılı olan 55180.00 m² olarak düzeltilmesi uygun olacaktır.			
Düzenleyen			
Adı/Soyadı			
Unvanı	Tekniker	Yet. Kadastro Üyesi	Kontrol Mühendisi
Tarih	05/07/2021	05/07/2021	05/07/2021
İmza			
Ekler: Ek-1 : Alan Hesabı (1 sayfa) Ek-2 : Soyadı ve yeni parsel sıralı AT listesi (2 sayfa)			

Şekil 3.1. Belgesine aykırı tescil hatası düzeltme formu

8403	PAFTA No. :	YÜZ ÖLÇÜMÜ				GAYRİMENKULÜN
	ADA No. :	Hektar	M ²	Dm ²	Değişiklik	
	PARSEL No. 440	3	5180	-	2016/2 Esre Düzeltme S.007.0031 Y:21585	
Vo. : 4294, 4343, 4338, 4427, 4343	Semti :	5	5180	-		Tarla
Io. :	Mahallesi :					
No. :	Köyü : Yulbasan					
İstin	Mevkii :					Umum No.
:	Sokağı :					Husus No.
						Nev'i :
İLER	MÜLKİYET					İRTİFAK HAKLARI
Medeni de 1-921	Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı	Mal Sahipleri Sicil No.	Edinme Sebebi Satış Bedeli	Kayıt tarihi	Yerliye No. su	Harf
						H: Hak M: Mük

Şekil 3.2. Tapu kütüğü örneği (tescil hatası düzeltme)

Yine en çok karşılaşılan tapu sicilinin yanlış tutulmasından kaynaklanan hatalardan birisi de hisse hatasıdır. Hisse hatası, kadastro tespiti yapılırken veya tapu sicilinde gerçekleştirilen işlemler sırasında gerek dayanak belgesinin hatalı olmasından gerekse adi yazım hatasından kaynaklı olarak hissenin tapu kütüğüne hatalı olarak kayıt edilmiş olmasıdır. Hisse hataları toplulaştırma projelerinde ortak tesislere katılım payı (OTKP) hesabını ve parselasyon işlemini direk etkilediğinden bu hatanın düzeltilmeden projeye başlanması hukuki sorunların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Tapu kütüğündeki hisse hataları Tapu ve Kadaströ Genel Müdürlüğünün 2019/7 sayılı genelgesi hükümlerine göre düzeltilmektedir.

3.2. Toplulaştırma şerhinin eksik ya da gereksiz bir şekilde konulması

Arazi Toplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği'nin 8. Maddesinin 1. Fıkrası "*Toplulaştırma sahası ilân edilen yerlerde DSİ veya proje idaresince bildirilen parsellerin tapu kütüğü sayfalarının beyanlar hanesine toplulaştırma alanına girdiğine dair "6200 sayılı Kanunun Ek 9 uncu maddesi gereğince arazi toplulaştırması kapsamına alınmıştır."* belirtmesinin konulması, arazi toplulaştırmasını yürüten idare tarafından ilgili tapu müdürlüklerinden talep edilir. Bu belirtme tarihinden itibaren toplulaştırma işlemi tamamlanıp tapuya tescili sonuçlandırılıncaya kadar toplulaştırma alanındaki taşınmazlar üzerindeki tescilsiz iktisap halleri hariç malik ya da hak sahiplerinin talebine bağlı her türlü devir, temlik, ipotek ve satış vaadi, ifraz ve taksim, ayni ve şahsi haklar ile belirtme işlemleri DSİ veya proje idaresinin iznine bağlıdır." hükmü gereğince toplulaştırma projesi başlamadan

önce DSİ tarafından proje alanında bulunan parselleri belirtme konulması için ilgili tapu müdürlüğüne yazı yazılmaktadır.

Ancak uygulamada belirtme (şerh) konulması için yazılan yazılarda çoğu kez parsel listesi belirtilmemektedir (Şekil 3.3.). Bu sebeple tapu müdürlüğü tarafından yazıda belirtilen mahallede/köyde bulunan bütün taşınmazlara toplulaştırma şerhi konmaktadır. Toplulaştırma kapsamında olmayan köy yerleşim alanında bulunan parseller ile bazı gerekçeler ile toplulaştırma harici bırakılan parsellere de konulan şerh yüzünden bu parsel malikleri tapuda işlem yapacakları sırada zorluklar yaşamaktadır. Aynı zamanda bu durum kurumlar arasında gereksiz yazışmalar yapılmasına neden olmaktadır.

T.C.
KONYA VALİLİĞİ
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Sayı : 12089116-230.04.05-E.1533632
Konu : Etüt ve Planlama

21.06.2017

KADINHANI TAPU MÜDÜRLÜĞÜNE

5403 sayılı "Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu"nın 17 nci maddesi kapsamında; İliniz Kadınhanı İlçesi, Atlantı ve Kolukisa Mahalleleri, Bakanlar Kurulunca çıkarılan 2017/9919 Sayılı Kararnamenin 11/03/2017 tarihli ve 30004 sayılı Resmi Gazetede yayımlanması ile "Arazi Toplulaştırma Proje Sahası" olarak tespit edilmiştir.

Bu nedenle;

İliniz Kadınhanı İlçesi Atlantı ve Kolukisa Mahallelerinde bulunan tarım arazileri üzerine, 5403 sayılı "Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu"na istinaden çıkarılan, "Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması Ve Arazi Toplulaştırmasına İlişkin Tüzük"ün Tapu Siciline Şerh Konulması başlıklı 20 nci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan;

"Arazi toplulaştırması yapılmasına karar verilen yerlerdeki parsellerin tapu kütüğü sayfalarının beyanlar hanesine toplulaştırma alanına girdiğine dair şerh konulması, proje idarelerinin isteği üzerine Bakanlık veya valilikler tarafından ilgili tapu sicil müdürlüklerinden talep edilir. Bu şerh tarihinden itibaren toplulaştırma işlemi tamamlanıp tapuya tescili sonuçlandırılıncaya kadar taşınmazlar üzerindeki her türlü devir, temlik, ipotek ve satış vaadi, ifraz ve taksim, ayni ve şahsi haklar ile şerh işlemleri proje idaresinin talebi ve Bakanlık veya valiliklerin izni ile yapılır." hükmüne göre şerh konulması hususunda;

Gereğini rica ederim.

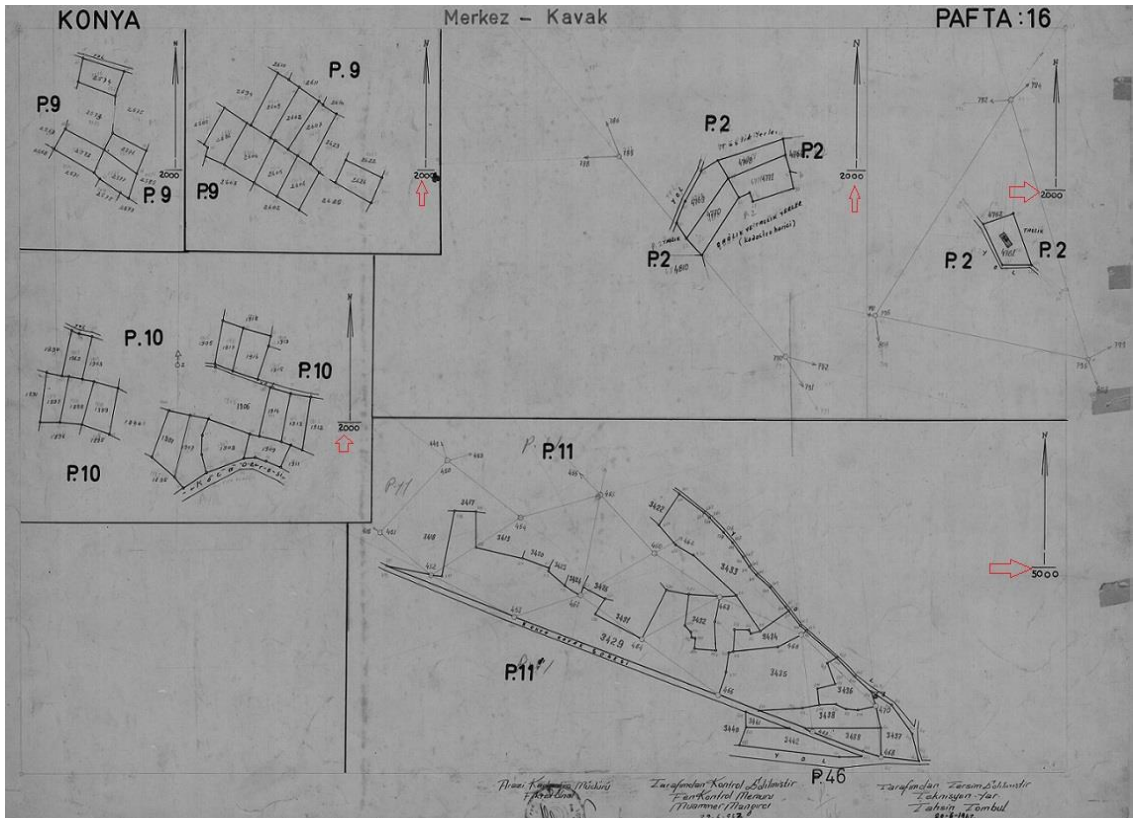
e-imzalıdır
İl Müdürü

4753
30.06.2017 sa: 14:00

Şekil 3.3. Şerh yazısı örneği

Şekil 3.5. Yıpranmış grafik pafta örneği

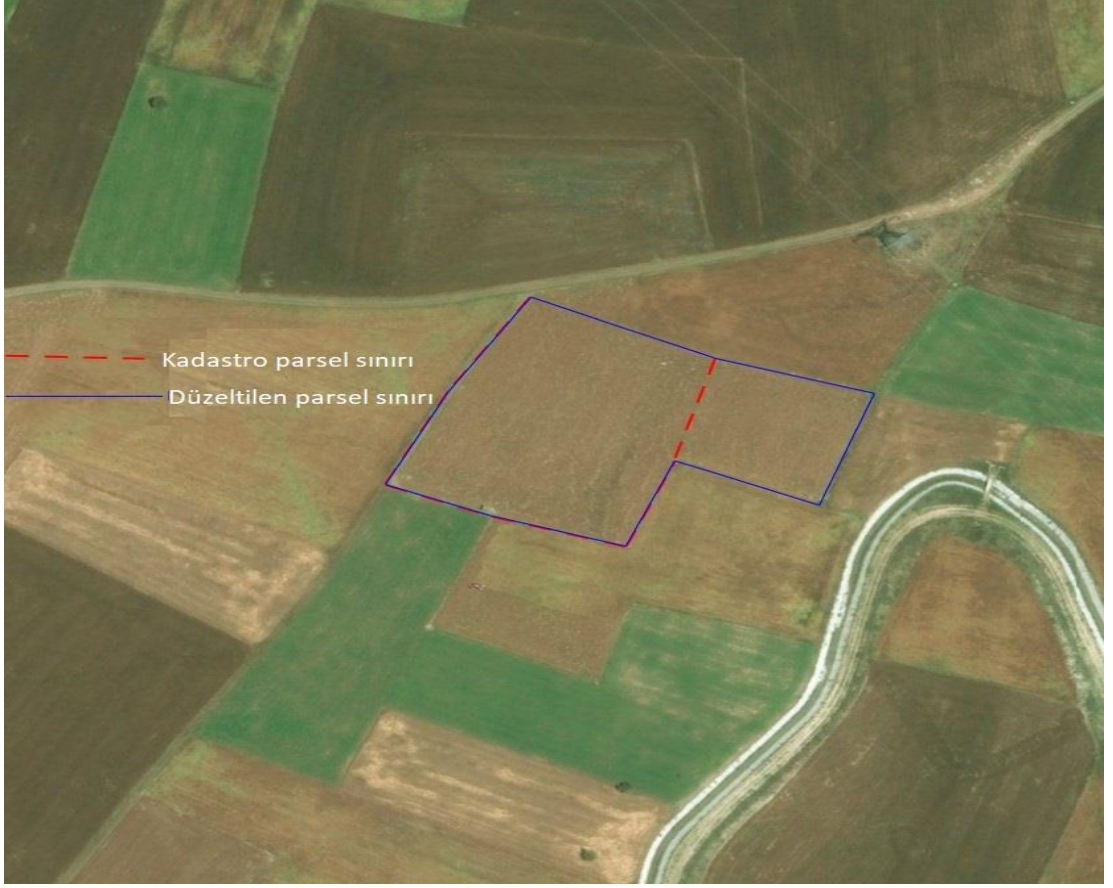
Şekil 3.6. Farklı ölçekte çizim bulunan grafik pafta

Ayrıca proje sahası içerisinde kalan bir birimin yapım ve üretim tekniği yönünden birden fazla farklı yöntemle yapılmasından kaynaklı olarak farklı ölçekte veya sistemde paftaları bulunabilmektedir (Şekil 3.6.). Bu durumdan kaynaklı olarak paftalarda kenarlaşma sorunu meydana gelmektedir.

3.4. Kadastro parsellerindeki teknik hatalardan (sınırlandırma ve yüzölçümü) kaynaklanan sorunlar

Ülkemizde kadastro çalışmalarının tamamlanmasının uzun zaman alması çalışmalarda farklı ölçü tekniklerinin, ölçü aletlerinin, farklı nitelikte altlıkların ve farklı hassasiyetteki koordinat sistemlerinin kullanılması sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle üretilen kadastro parsellerinde aşağıda sayılan hatalara sıklıkla rastlanılmaktadır.

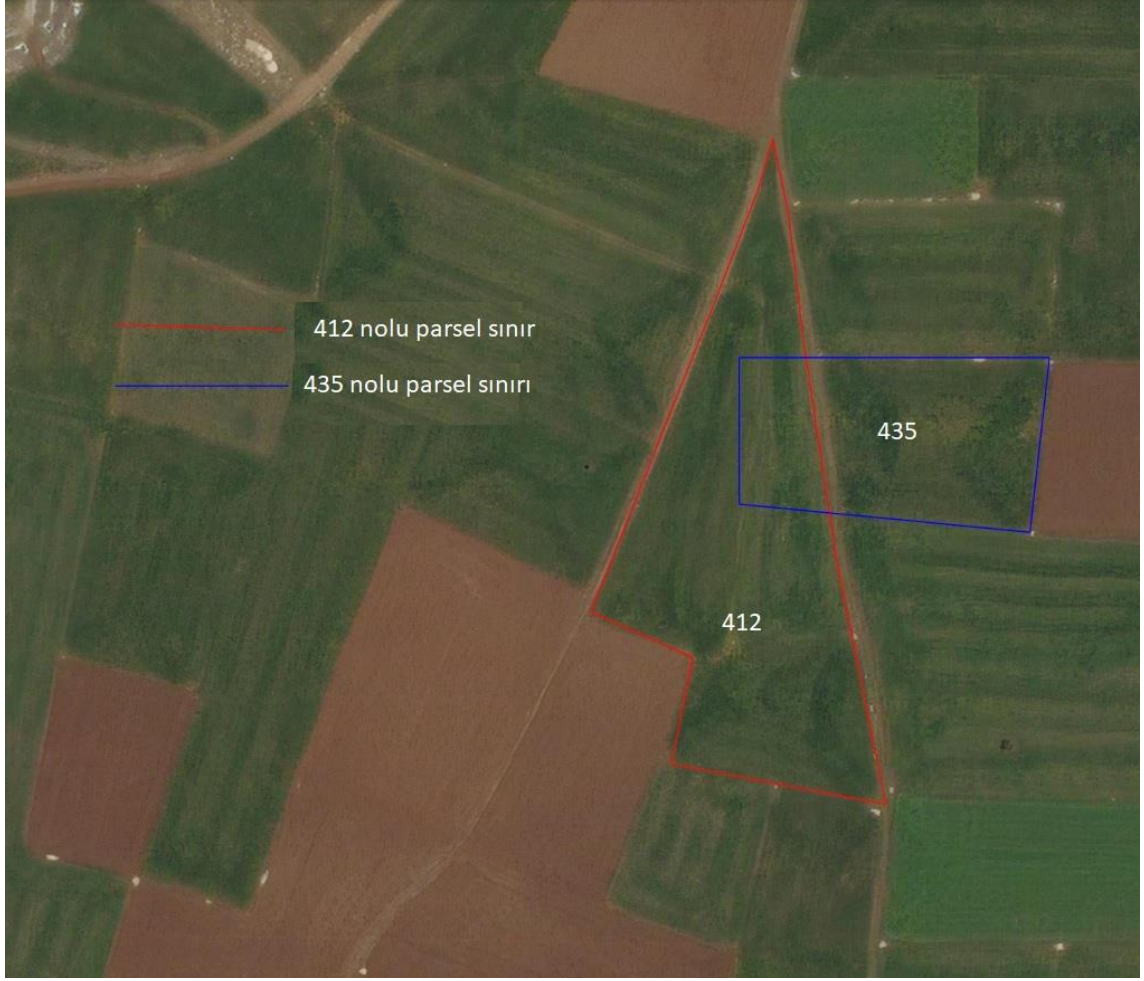
- Yer kontrol noktalarının, ölçüm ve hesaplamalarından kaynaklanan hatalar,
- Kadastro parsellerinin sınırlandırılması sırasında meydana gelen hatalar (Şekil 3.7.),
- Kadastro parsellerinin köşe noktalarının ölçümü sırasında meydana gelen hatalar,
- Fotogrametrik paftalardaki dönüşüm ve kıymetlendirme hataları,
- Ölçülerin kadastro paftasına aktarılması sırasında meydana gelen tersimat hataları (Şekil 3.8.),
- Parsel alanlarının hesaplanmasından kaynaklı hatalar,
- Mükerrerlikten kaynaklanan hatalar (Şekil 3.9.) (Gençer, 2019).

Şekil 3.7. Sınırlandırma hatası örneği

Şekil 3.8. Tersimat hatası örneği

Şekil 3.9. Mükerrerlik hatası örneği

Toplulaştırma çalışmalarında öncelikle kadastro müdürlüklerinden temin edilen proje kapsamında bulunan parsellere ait kadastral verilerin (paftalar, ölçü krokileri, sınırlandırma krokileri alan hesapları vs.) büyük bir titizlikle irdelenerek tespit edilen hataların mevcut mevzuat hükümleri gereğince gerekli düzeltmelerin yapılmalıdır (İşcan ve Vargeloğlu, 2019).

Toplulaştırma projesinin hazırlık aşamalarında proje sahası içerisinde kalan kadastro parsellerinin sınırları, kadastrodan temin edilen bilgi ve belgelerine göre toplulaştırma proje uygulama alanı sınırı krokisine işlenir. Toplulaştırma sınır krokisine aktarılan kadastro parsellerinin yüzölçümleri hesaplanarak tapu kaydındaki tescilli yüzölçümleriyle karşılaştırılır. Yüzölçümü farkı, yanılma sınırları içerisinde değilse, kadastro müdürlüğüne bildirilir ve tespit edilen hatalar TKGM'nin 2019/13 sayılı genelgesinin 10 maddesinin 22'nci fıkrasına göre düzeltilir (TKGM, 2019/13 sayılı genelge).

3.5. Toplulaştırma sahasında içerisindeki mülkiyeti davalı olan parsellerin, davalarının farklı malikler üzerinden sonuçlanması nedeniyle, mahkeme kararlarının tescilinde yaşanan sorunlar

Toplulaştırma çalışmalarında, projesi kapsamında bulunan parsellerin davalı olması durumu ile sıklıkla karşılaşmaktadır. Bu davalar taşınmazın yüzölçümüne yönelik olabileceği gibi mülkiyetine yönelikte olabilmektedir. Özellikle dağıtım aşamasından sonra farklı malik lehine veya taşınmazın farklı nitelikte olması gerektiği hükme bağlanan davalarda kararların uygulanması bütün projeyi değiştirebilmektedir. Örneğin davalı parselin ifraz edilerek bir kısmının maliye hazinesine bir kısmının şahısta bırakılması ve bunun yanında ifraz yapılırken yol parselinin oluşturulması gibi karmaşık ve projede köklü değişiklik gerektirecek kararlarla da karşılaşmaktadır (Şekil 3.10.). Böyle bir durumda ise yeni yol olduğu için OTKP değişikliğine neden olmakta ve bu da projenin başa dönmesine kadar giden bir sonuç oluşturmaktadır. Şekil 3.10.'daki mahkeme kararı uygulaması sonucunda düzenlenen tescil bildiriminde görüldüğü gibi toplulaştırma sahasında bulunan 117 ada 68 nolu parsel Fatma ... ve diğerleri adına kayıtlı iken mahkeme kararı sonucunda dava konusu parsel 4 parçaya ayrılmış ve bir parçasının yol olarak tescil edilmesine karar verilmiştir.

[illegible]

Şekil 3.10. Mahkeme kararı uygulama örneği

3.6. Mera parsellerinin toplulaştırma projesine dahil edilmesi ile oluşan mera kanununa aykırılıklar sebebiyle yaşanan sorunlar

Toplulaştırma çalışmalarında mera, yaylak ve kışlaklarda yapılması gereken otkp kesintilerinde mera kanuna aykırılık olduğu gerekçesi ile gereksiz uygulamalar yapılarak kurumlarda gereksiz iş gücü harcanmakta ve bürokratik işlemlerin uzaması

neticesinde projenin tamamlanma süresini de dolaylı olarak uzatmaktadır. Uygulamada otkp kesintisi yapmak için öncelikle mera komisyon kararı alınarak meraların tahsis amacı değiştirilmek üzere hazırlanan dosya uygun görüşünü almak için Tarım ve Orman Bakanlığı'na gönderilmekte ve gerekli olur alındıktan sonra bu meralar ham toprak vasfı ile hazine adına tescili edilmektedir (Şekil 3.11.).

Kadastro gören yerlerde yapılacak Düzeltmeve Değişiklik İşlemleri için TESCİL BİLDİRİMİ (Beyanname)									
İLİ		İLÇESİ		MAH./KÖY		MEVKİİ			
KONYA		SARAYÖNÜ		SELİMİYE					
-(Düzeltme)(Ayrırma)(Birleştirme)-Cins Değişikliği-									
Kütük Sa.No.	Pafta No	Ada No	Parsel No	Yüzölçümü			Cinsi	Maliki	Düşünceler ve İşlemin şekli
				ha	m ²	dm ²			
10000 12185	L28-B-19-A	538	2	1	8760	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-19-A	538	2	1	8760	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12184	L28-B-19-A	538	11	1	0522	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-19-A	538	11	1	0522	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
12190	L28-B-24-A	539	137	1	1085	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	539	137	1	1085	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12191	L28-B-24-A	539	138	-	7417	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	539	138	-	7417	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12192	L28-B-24-A	539	139	2	3920	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	539	139	2	3920	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12187	L28-B-24-A	539	140	1	5034	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	539	140	1	5034	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12189	L28-B-24-A	541	82	3	9900	00	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	541	82	3	9900	00	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
10000 12185	L28-B-24-A	544	31	-	4013	85	Mera	Kamu Orta Mali	İl Mera Komisyonunun 28.05.2021 tarih ve 1079 sayılı kararı Gereği Vasıf Değişikliği
	L28-B-24-A	544	31	-	4013	85	Ham Toprak	Maliye Hazinesi	
Tescil Bildirimi isteğime / isteğimize uygun olarak düzenlenmiştir.									ONAY Kadastro Müdürü
									Metin DEDEOĞLU Kontrol Mühendisi
Fen Kayıt No	Düzenleyen	Kontrol Eden		Tapu Sicil Müdürlüğü		Paftasına ve Klasörüne		Belediye Encümeni / İl Encümeni	
		Kontrol Memuru	Kontrol Mühendisi	TarihNo ile Tescil Edilmiştir.		İşlenmiştir.	Kontrol Edilmiştir		
Adı Soyadı	KARATOPRAK Kadastro Teknikeri		Rahmi DOĞAN Kontrol Mühendisi						
Tarih	22.09.2021		22.09.2021					Tarih : No:	
İmza									

Şekil 3.11. Mera- Ham toprak vasıf değişikliği beyannamesi

Daha sonra bu parsellerden otkp kesintisi yapılarak yeni parseller oluşturulduktan sonra tekrar mera parseli olarak tescil edilmektedir (Şekil 3.12.). Bakanlıktan uygun görüş alınması da düşünüldüğünde bu işlem bazen 5-6 ay sürmektedir.

[illegible]

Şekil 3.12. Ham toprak-Mera vasıf değişikliği beyannamesi

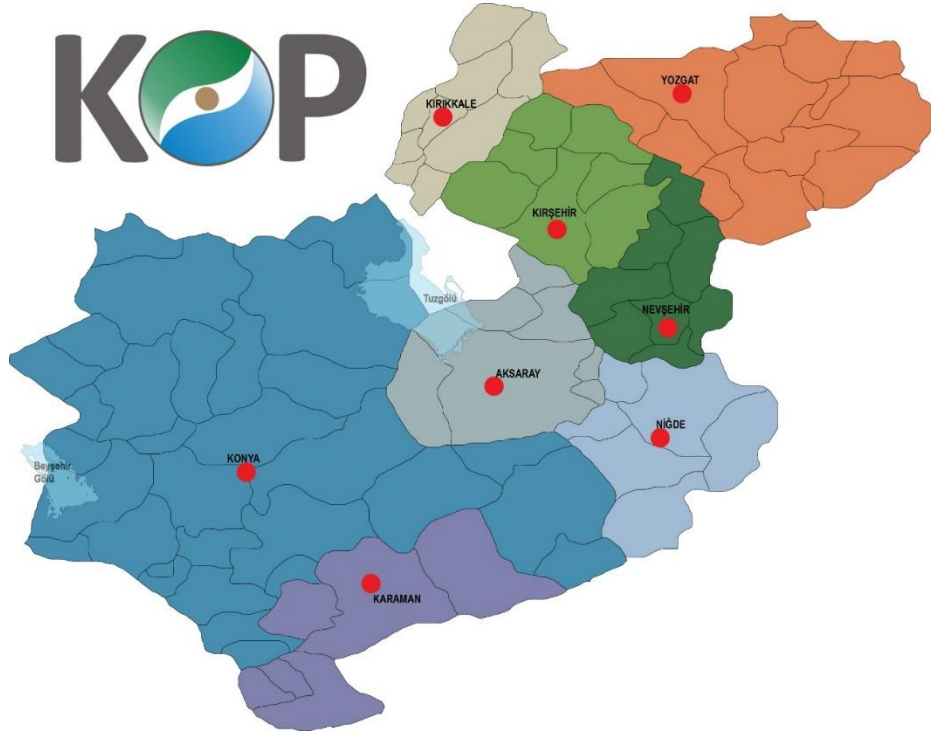
Ayrıca bazı uygulamalarda toplulaştırmaya giren parsellerin tamamından OTKP kesilmesi nedeniyle mera parsellerinde OTKP oranında eksilme olduğundan mera komisyonları bu durumu kabul etmemektedir. Bu gibi durumlarda projelerde mera parsellerinin alanlarını büyütebilmek için meralar parsel endeksi düşük alanlara kaydırılmaktadır. Böylelikle mera olarak kullanıma uygun olmayan taşlık, kayalık alanlar mera parseli olarak daha önce mera olarak kullanılan alanlar ise vatandaşlar adına tescil edilmektedir.

4. MATERYAL VE YÖNTEM

4.1. Çalışma Alanı

Yapılacak tez kapsamında çalışma alanı olarak KOP (Konya Ovası Projesi) bölgesi kapsamında olan iller Konya, Aksaray, Karaman, Kırşehir, Niğde, Kırıkkale, Nevşehir ve Yozgat hedeflenmiştir (Şekil 4.1.).

Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı; Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinden oluşan KOP Bölgesi'nde yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle, bu projelerin kapsamında kalan bölgelerin kalkınma hızlarının artırılması amacı ile, 2011 yayınlanan 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkil edilmiştir. Bu Kanun Hükmünde Kararname ile KOP İdaresi kapsamına Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illeri dahil edilmiş daha sonra 6 Haziran 2016 tarihli ve 2016/8870 sayılı kararnameye ilişkin ekli Bakanlar Kurulu Kararı ile Nevşehir ve Yozgat, 7 Eylül 2016 tarihli ve 2016/9140 sayılı kararnameye ilişkin ekli Bakanlar Kurulu Kararı ile ise Kırıkkale ve Kırşehir KOP illeri eklenmiştir.

Şekil 4.1. Çalışma Alanı (KOP Bölgesi İlleri) (Url-1)

KOP Bölgesinde bulunan illerin toplam yüzölçümü 95.580 km²'dir ve bu alan Türkiye'nin toplam yüzölçümünün %12,2'sine isabet etmektedir (Çizelge 4.1.).

Çizelge 4.1. KOP Bölgesi İllerinin Yüzölçümleri (Tüik, Erişim:20.02.2022)

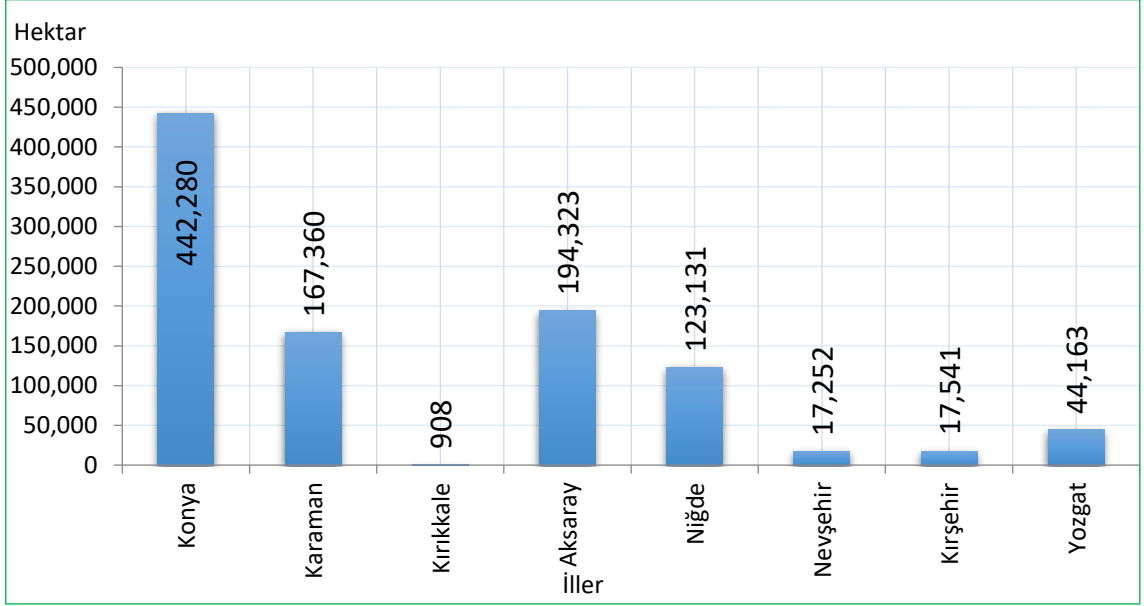
İller	İlçe Sayısı	Belediye Sayısı	Köy Sayısı	Yüzölçüm (Km ²)
Aksaray	8	22	175	7.966
Karaman	6	11	158	8.869
Kırıkkale	9	11	185	4.570
Kırşehir	7	10	252	6.530
Konya	31	31	-	40.814
Nevşehir	8	23	153	5.392
Niğde	6	29	131	7.365
Yozgat	14	36	558	14.074
KOP Bölgesi	89	173	1.612	95.580
Türkiye	973	1.359	18.287	783.562

Türkiye'nin tarımsal anlamda en önemli üretim bölgelerinden olan KOP bölgesinin toplam tarım alanı yaklaşık 44 milyon dekar'dır. Bölgedeki tarım alanı Türkiye'deki toplam tarım alanının %18,89 gibi önemli bir oranını oluşturmaktadır. Konya 18 milyon dekar ile yine bölgenin en büyük tarım alanına sahip ildir. Konya'yı sırası ile Yozgat, Aksaray, Karaman, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Niğde izlemektedir (Çizelge 4.2.).

Çizelge 4.2. KOP Bölgesi İllerinin Tarım Alanları (Tüik, Erişim:20.02.2022)

İller	Toplam Tarım alanı (dekar)	Ekilen	Nadas	Sebze	Meyve	Süs Bitkileri
Konya	18 586 920	14 704 600	3 118 856	328 792	433 868	804
Karaman	3 332 893	2 663 253	178 878	141 060	349 669	33
Kırıkkale	3 079 071	2 306 005	712 992	19 027	41 047	-
Aksaray	3 845 248	2 861 918	830 500	112 818	40 012	-
Niğde	2 757 854	1 669 450	671 200	91 764	325 440	-
Nevşehir	3 297 889	2 190 889	620 925	251 884	234 191	-
Kırşehir	3 264 408	2 675 006	527 808	13 193	48 401	-
Yozgat	6 130 324	4 793 582	1 252 338	31 075	53 329	-
KOP Bölgesi	44 294 607	33 864 703	7 913 497	989 613	1 525 957	837
Türkiye Toplam	234 456 798	160 310 275	30 591 619	7 553 346	35 946 916	54 642

Ülkemizde sulu ve kuru tarım yapılan arazilerde 1961-2020 tarihleri arasında 4 milyon 700 bin hektar alanda arazi toplulaştırma çalışması tamamlanmıştır. KOP bölgesinde toplulaştırması tamamlanan toplam alan 1 milyon hektardır (Şekil 4.2.). Türkiye’de tamamlanan arazi toplulaştırma projelerinin %21’i KOP bölgesinde yapılmıştır.

Şekil 4.2. KOP illerin yapılan arazi toplulaştırma hizmetleri(Hektar), 1961-2020 (DSİ)

4.2. Yöntem

Bu bölümde araştırma modeli, örneklem seçimi, verilerin toplanma yöntemi ve analizi için izlenecek yollar açıklanacaktır.

4.2.1. Veri toplama aracı

Araştırma verilerinin elde edilmesinde online anket yöntemi kullanılmıştır. Anketler kısa zamanda mümkün olduğunca fazla kişiye ulaşarak onların belirli bir konu hakkında görüşlerini almak amacıyla kullanılan bir veri toplama araçlarıdır. Anketler genellikle yazılı sorulardan veya ifadelerden oluşur ve araştırma hakkında katılımcılara doğrudan soru sormak sureti ile bilgi toplamayı içerir (Çepni, 2010, Çoruhlu, 2013).

Anket yöntemini kullanmak için önceden bazı hususların kesin bir şekilde belirlenmiş olması gerekmektedir. Öncelikle konunun anket yöntemi kullanılmasına olanak vermesi, konunun katılımcılardan anket aracılığı ile bilgi toplanabilecek hususlar içermesi, konu ile alakalı olmayan soruların yöneltilmemesi ve yine sorularda anlaşılır şekilde ifadeler kullanılması, talep edilen bilgilerin katılımcı için herhangi bir hukuki sonuç doğurmaması dikkat edilmesi gereken konuların başında gelmektedir. Bunların yanında katılımcılar hiçbir şekilde cevap vermek zorunda bırakılmaması ve yönlendirme yapılmaması anket yönteminin önemli tabularındandır. Ankettin sağlıklı bir şekilde değerlendirilebilmesi için yeterli sayıda katılımcıya ulaşılmış olması, ankette karşılaşılan hataları minimize etmek için gerekli eğitim, iletişim ve örgütsel önlemlerin alınmış olması, anket yöntemi kullanarak toplanan verilerin mümkün olduğunca deney, gözlem ve literatürden elde edilen verileri ile harmanlayıp ve irdelenmesi, bu verilerin, bilgisayar ortamında veri girişine, analizlere ve testlere olanak tanınması gerekir (Arıkan 2018).

4.2.2. Anket formunun hazırlanması

Arazi toplulaştırma projelerinde mülkiyetten kaynaklanan problemlerin mevcut durumu belirlemek için ilk önce literatür araştırması yapılarak konusu itibari ile “Arazi Toplulaştırma Projeleri” kapsayan yapılmış akademik çalışmalar incelenmiştir. Veri toplamak için kullanılacak anket uygulamasının hangi bölümlerden oluşması gerektiği yine literatür taraması yapılarak belirlenmiştir. Anket soruları hazırlanırken arazi toplulaştırma projelerinde görev alan uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuş ayrıca (Çoruhlu, 2013), (Bıçakçı ve ark, 2014), (Cihan, 2015) ve (Arslan, 2014) çalışmalarından faydalanılmıştır.

Hazırlanan anket 3 bölümden oluşmuştur. Ankettin ilk bölümünde katılımcılara ait demografik bilgilerin toplanması için yöneltilecek sorulara; ikinci bölümünde kişisel ve kurumsal gelişim başlığı altında sorular, üçüncü bölümünde ise Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisini belirlemek için yöneltilmiş sorulara yer verilmiştir.

Anket formunun ilk bölümü olan demografik özellikler ile ilgili sorular sınıflama yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Bu bölümdeki amaç katılımcıların diğer bölümlerdeki cevapları ile unvanı, çalıştıkları kurumlar, yaşları, mesleki deneyimi ve eğitim durumları arasındaki varsa ilişkiyi tespit edebilmektir. Anket formunun ikinci ve üçüncü bölümünde yer alan soruların cevaplanmasında ankete katılan kişilere 1

“Kesinlikle Katılmıyorum” ile 5 “Kesinlikle Katılıyorum” arasında değişen 5’li likert ölçeği kullanılmıştır.

4.2.3. Örneklem seçimi

Araştırma konusunun özellikleri dikkate alınarak ankete dahil edilecek katılımcıların belirlenmesi işleminde amaçlı örneklem yöntemleri kapsamındaki ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir.

Çalışmaya KOP Bölgesi kapsamında bulunan İllerde (Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat) yapılan Arazi Toplulaştırma Projelerinde görev almış DSİ, Tapu ve Kadastro Müdürlükleri ve özel sektörde görev yapan nitelikli personeller arasından seçilmiş 140 kişi dahil edilmiştir.

4.2.4. Verilerin analizi

Anket sonucunda toplanan verilerin analizi SPSS bilgisayar programı yardımı ile yapılmıştır.

4.2.4.1. Güvenilirlik

Güvenilirlik, tekrarlanabilirlik anlamına gelir. Ölçeklerin güvenilirliği gerekli ancak yeterli değildir. Bir ölçeğin kullanılabilir olması için hem güvenilirlik hem de geçerlilik gereksinimlerini karşılaması gerekir. Düşük güvenilirlik ölçümünün bilimsel değeri yoktur ve yüksek güvenilirlik, ölçümün amaca uygun olduğunu garanti etmez. Başka bir deyişle, güvenilirlik gerekli ancak yeterli olmayan bir koşuldur (Can, 2019, Karakoç ve Dönmez, 2014).

Bir ölçme aracının güvenilirliği, ölçme aracının ölçmek istediği değişkenle ne kadar tutarlı olduğu veya ölçüm sonuçlarının ne derecede hatasız olduğudur (Can, 2019, Tavşancıl, 2002, Arıkan, 2011, Atılgan, 2006). Bir ölçü aleti ile aynı koşullar altında tekrarlanan ölçümlerde elde edilen ölçülen değerlerin kararlılığının bir göstergesidir. Güvenilirlik sadece ölçeğin bir özelliği değildir, aynı zamanda ölçeğin ve sonuçlarının bir özelliğidir (Can, 2019, Ercan ve Kan, 2004).

Bu çalışmada verilerin ölçek güvenirliğinin hesaplanması için ‘Cronbach Alpha’ katsayısı hesaplanmış ve ölçeğin güvenirliği test edilmiştir.

Ankette bulunan maddelere ait iç tutarlılığının bir ölçüsü olan Cronbach Alpha katsayısı, ölçek maddelerinin homojenliğini açıklamak veya sorgulamak için kullanılır. Cronbach Alpha katsayısının 0 ile 1 arasında alacağı değerlerden 1’e yakın olan ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarlı olduğu ve aynı zamanda benzer özellikleri ölçen maddelerden meydana geldiği şeklinde yorumlanır (Uzunsakal ve Yıldız, 2018).

Cronbach Alpha likert tipli ölçeklerde sıklıkla kullanılmaktadır. Cronbach Alpha aşağıdaki gibi ifade edilmektedir:

- $0 < R^2 < 0.40$ ise güvenilir değil
- $0.40 < R^2 < 0.60$ ise düşük güvenirlikte
- $0.60 < R^2 < 0.80$ ise oldukça güvenilir
- $0.80 < R^2 < 1.00$ ise yüksek güvenirlikte (Uzunsakal ve Yıldız, 2018, Alpar, 2013).

4.2.4.2. Geçerlilik

Geçerlik, ölçülmesi hedeflenen değişkenin diğer değişkenlere bağlı olmadan ölçülebilmesinin, diğer bir değişle istenilen amaca ne kadar ulaşıldığının göstergesidir. Ölçme aracının yapı geçerliği, aracın ölçülmek istenen davranış bağlamında soyut bir kavramı (faktörü) doğru bir şekilde ölçebilme derecesini göstermektedir. Ölçme aracının yapı geçerliliğinde kullanılan yol faktör analizidir (Karadağlı ve Ecevit, 2017, Büyüköztürk, 2016, Tezbaşaran, 1996).

Açımlayıcı Faktör Analizi, ölçeklerin yapı geçerliliğini belirlemekte kullanılan analiz yöntemlerinden biridir (Kuru ve Balkan, 2020, Kessler vd., 2003).

Faktör analizi, aralarında ilişki olduğu düşünülen çok sayıdaki değişen arasındaki ilişkilerin anlaşılması ve yorumlanmasını kolaylaştırmak için daha az sayıda temel boyuta indirgeyen bir grup çok değişkenli analiz tekniği olarak tanımlanmaktadır. Faktör analizi ile amaçlanan, karmaşık bir olgunun daha az sayıda değişkenler ile açıklanabilmesinin sağlanmasıdır. Faktör analizi ile araştırmacı, çok sayıda değişkeni daha az sayıda ve yeniden oluşturulan değişkenler ile ifade edip anlama olanağı sağlayacaktır (Altunışık vd., 2005).

Ölçeğin faktör analizine uygunluğunun belirlenmesi amacı faktör analizi öncesinde verilerin faktör analizi için kabullenmeler olan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)

değeri ve Barlett Küresellik Testleri değerleri hesaplanmalıdır. KMO değerinin 0.60 değerinden büyük olması, 1'e yaklaşması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu ortaya koymakta, Barlett's Küresellik Testinin de anlamlı çıkması ($p < 0.05$) maddeler arasındaki ilişkilerin anlamlı olduğunu göstermektedir. Barlett's Küresellik testinin anlamlı hesaplanması, değişkenler arasında yüksek korelasyonlar mevcut olduğunu başka bir anlatımla veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir (Bolat 2017, Kalaycı, 2009).

Alan yazında en çok kullanılan faktörleştirme tekniklerinden birisi Temel Bileşenler Analizi (Principal Components Analysis)'tir (Tabachnick ve Fidel, 2007). Bu çalışmada veriler temel bileşenler analizine (Faktör Analizi) tabi tutulmuş, açıklayıcı faktör analizi yapılarak maddelerin öz değerleri hesaplanarak anketin geçerliliği test edilmiştir. Veriler döndürmeye tabi tutulmuş; faktör sayısı, faktörlere ait maddeler ve faktör yükleri hesaplanmıştır.

Literatürde ulaşılan varyans oranları ne kadar yüksek olursa, ölçeğin faktör yapısı da o kadar güçlü olmaktadır (Dost ve Bahçecik 2015, Şencan, 2005). Yapılan analizlerde faktör yüklerinin toplam varyansı açıklama yüzdesinin 40 ile 60 arasında olması yeterli kabul edilmektedir (Dost ve Bahçecik 2015, Anderson, 1988).

4.2.4.3. Verilerin değerlendirilmesi

Verilerin değerlendirme aşamasında tanımlayıcı istatistiksel metotları kullanılmıştır. Verilere uygulanacak istatistik tekniğinin seçimi için normallik testine tabi tutulmuş, Kolmogorov-Smirnov katsayıları hesaplanmıştır. Bu test sonucunda verilerin normallik önkoşullarını sağlamadığının anlaşılması üzerine verilere non-parametrik testler olan Kruskal Wallis H testi uygulanmıştır.

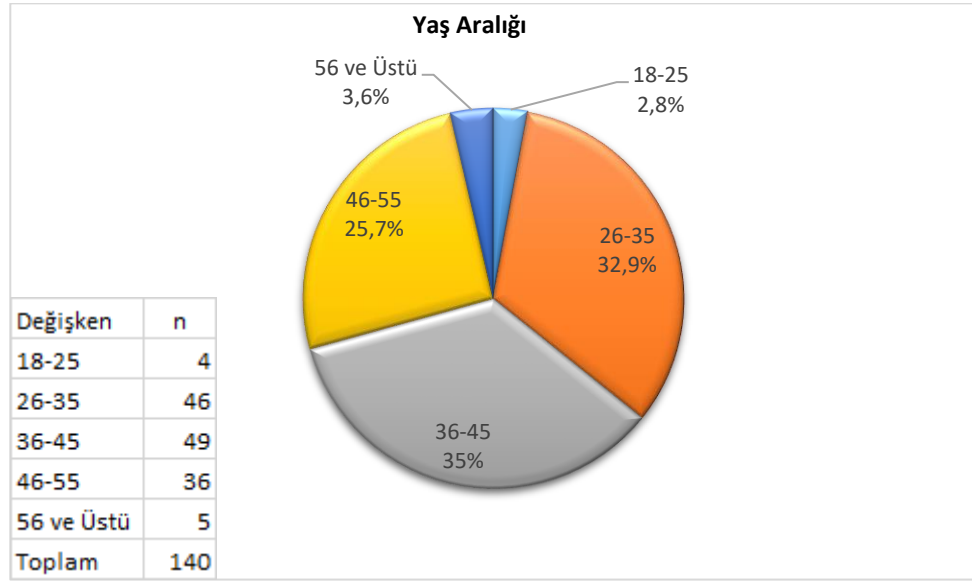
Non-parametrik testlerde ölçek puanlarının sadece 'Çalışılan Kurum' bazında anlamlı fark gösterdiğinin belirlenmesi üzerine anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlı fark bulunan kurumların belirlenmesi akabinde her bir ölçek maddesine yönelik ki-kare testi uygulanmış; söz konusu farklılığın hangi ölçek maddesi üzerinde hangi kurum düzeyinde bulunduğu gösterilmiştir.

5. ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA

5.1. Çalışma Grubuna Ait Demografik Özellikler

Bu bölümde çalışma grubuna dâhil edilen 140 kişilik örneklem gruba ilişkin kişisel (demografik) bilgiler ise verilmiştir.

Şekil 5.1. katılımcıların yaş aralığını göstermektedir.

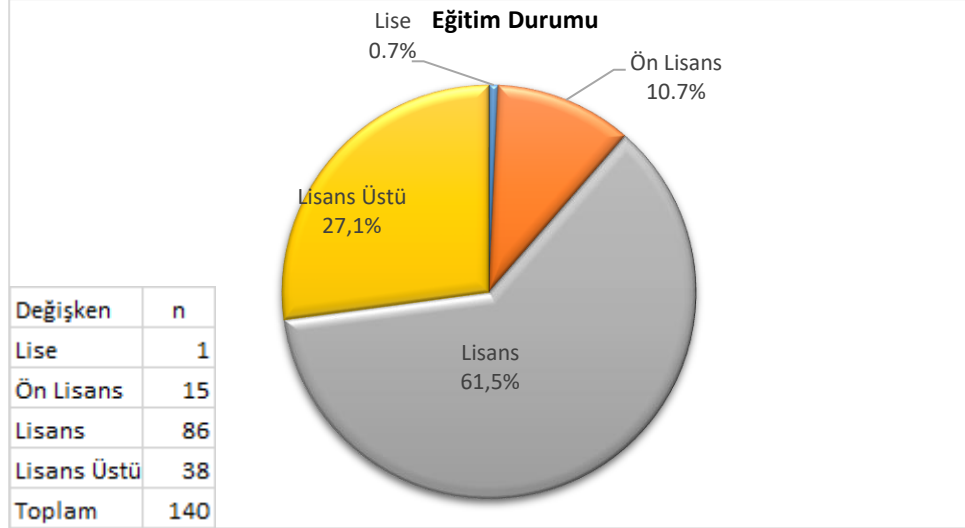

Şekil 5.1. Araştırmaya katılan katılımcıların yaş aralıkları

Şekil 5.1.'de gösterilen yaş dağılımları incelendiğinde;

- Katılımcıların %2,8'u 18-25 yaş aralığında, %32,9'unun 26-35 yaş aralığında, %35'inin 36-45 yaş aralığında, %25,7'sinin 46-55 yaş aralığında ve %3,6'sının 56 ve üstü yaş aralığında olduğu,
- Katılımcıların büyük bölümünün %93,6'sının 26-55 yaş arası kişilerden oluştuğu 25 yaş altı ve 56 yaş üstü katılımcı sayısının ise sadece %6,4 olduğu, görülmektedir.

Şekil 5.2. katılımcıların eğitim durumunu göstermektedir.

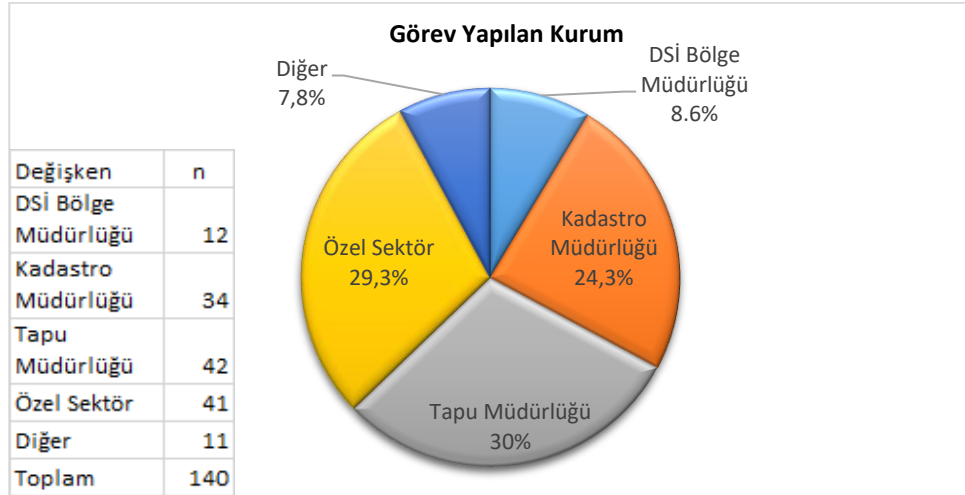

Şekil 5.2. Araştırmaya katılan katılımcıların eğitim durumu

Şekil 5.2.'de gösterilen katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde;

- Katılımcıların %0,7'sinin lise, %10,7'sinin ön lisans, %61,5'ünün lisans ve %27,1'inin lisansüstü olduğu
- Katılımcılar arasında lisans mezunlarının %61,5 ile en yüksek orana sahip olduğu, görülmektedir.

Şekil 5.3. katılımcıların görev yaptığı kurumları göstermektedir.

Şekil 5.3. Araştırmaya katılan katılımcıların görev yaptıkları kurumlar

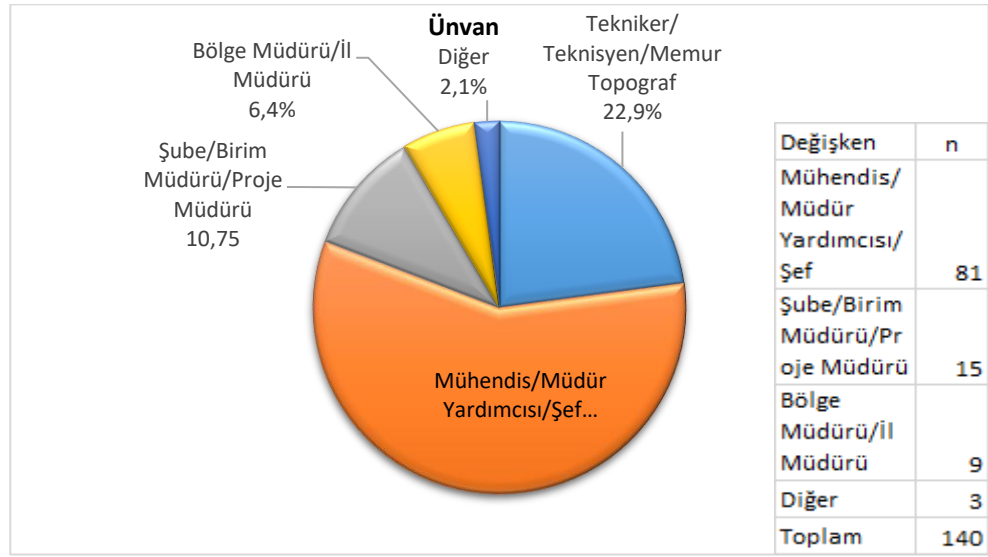
Şekil 5.3.'de gösterilen katılımcıların görev yaptıkları kurumlar incelendiğinde;

- Katılımcıların %30'unun Tapu Müdürlüğünde görev yaptığı,
- Kadastro Müdürlüğünde çalışanlarının oranının %24,3 olduğu,

- Katılımcılardan %29,3'ünün özel sektörde görev yapanların oluşturduğu,
- %8,6'sının DSİ Bölge Müdürlüğünde görev yaptığı,
- %7,8'unun diğer kurumlarda görev yapanlar olduğu, saptanmıştır

Ayrıca katılımcıların çalıştıkları kurumlar arası dağılımda ilk 3 sırada toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik sorunlar ile birebir ilişkili kurumlar olan Tapu Müdürlüğü, Kadastro Müdürlüğü ve özel sektör çalışanlarının olduğu görülmektedir.

Şekil 5.4. katılımcıların unvanlarını göstermektedir.

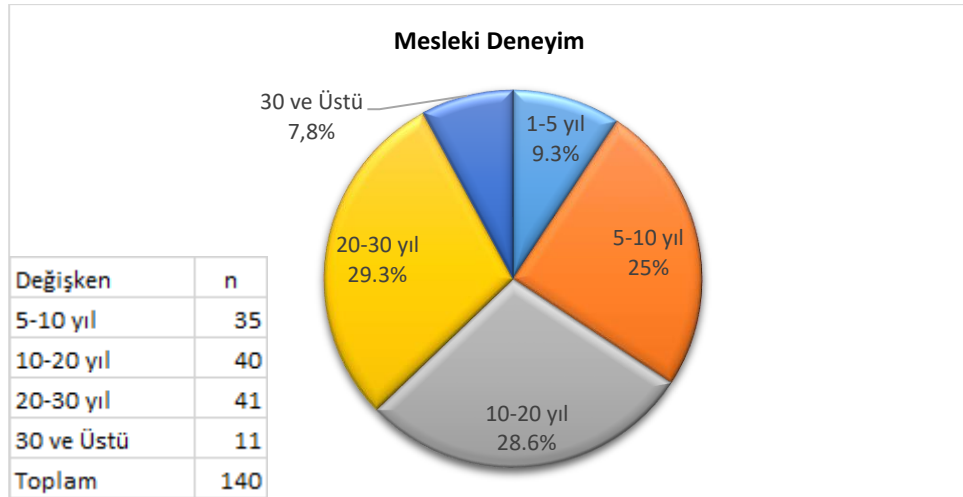

Şekil 5.4. Araştırmaya katılan katılımcıların unvanları

Şekil 5.4.'de gösterilen katılımcıların unvanları incelendiğinde,

- Katılımcıların %22,9'unun mühendis/müdür yardımcısı/şef unvanında çalıştığı
- Tekniker/teknisyen/memur topograf unvanında çalışanların %57,9 olduğu
- Geriye kalan katılımcıların %10,7'sinin şube/birim müdürü/proje müdürü, %6,4'ünün bölge müdürü/il müdürü ve %2,1'inin diğer görevlerde olduğu, görülmektedir.

Şekil 5.5. katılımcıların mesleki deneyim sürelerini göstermektedir.

Şekil 5.5. Araştırmaya katılan katılımcıların mesleki deneyim süreleri

Şekil 5.5.'de gösterilen katılımcıların mesleki deneyim süreleri incelendiğinde;

- Katılımcıların %9,3'ünün 1-5 yıl, %25'inin 5-10 yıl, %28,6'sının 10-20 yıl, %29,3'ünün 20-30 yıl, %7,8'unun 30 yıl ve üstü olduğu,
- Katılımcıların %90,7 sinin 5 yıl ve üzere mesleki deneyimi olduğu, görülmektedir.

5.2. Çalışma Grubunun Kişisel ve Kurumsal Gelişimi İle İlgili Elde Edilen Bulgular ve İrdelenmesi

Çalışmanın bu bölümünde katılımcıların kişisel ve kurumsal gelişim yönündeki veriler paylaşılmıştır.

Çizelge 5.1. Kurumlarda düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetleri

Kurumunuzda /Firmanızda yürüttüğünüz işler ile ilgili hizmet içi eğitim ya da seminer düzenlenmektedir.				
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	9	2
	8,3%	0,0%	75,0%	16,7%
Kadastro Müdürlüğü	1	2	27	4
	2,9%	5,9%	79,4%	11,8%
Tapu Müdürlüğü	10	5	24	3
	23,8%	11,9%	57,1%	7,1%
Özel Sektör	3	4	27	7
	7,3%	9,8%	65,9%	17,1%
Diğer	0	3	6	2
	0,0%	27,3%	54,5%	18,2%
Toplam	15	14	93	18
	10,7%	10,0%	66,4%	12,9%

Çizelge 5.1. de gösterilen katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kurumunuzda /Firmanızda yürüttüğünüz işler ile ilgili hizmet içi eğitim ya da seminer düzenlenmektedir.” ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde;

- Katılımcıların %10,7’sinin bu ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %10’unun fikrim yok, %66,4’ünün katılıyorum ve %12,9’unun kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği,
- Tapu Müdürlüğü çalışanlarının %23,8’inin bu ifadeye kesinlikle katılmadığı ve kurumlar arasında en yetersiz hizmet içi eğitimi Tapu Müdürlüğü çalışanlarının aldığı,
- Kadastro Müdürlüğü ve DSİ Bölge Müdürlüğü personellerinin yeterince hizmet içi eğitime tabi tutulduğu, görülmüştür.

Çizelge 5.2. Kurumlarda düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerinde yer alan arazi toplulaştırma içeriği

Kurumunuzda /Firmanızda düzenlenen hizmet içi eğitim ya da seminer programlarında Arazi Topplulaştırma Projeleri alanında eğitim verilmiştir/verilmektedir.				
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	9	2
	8,3%	0,0%	75,0%	16,7%
Kadastro Müdürlüğü	3	6	23	2
	8,8%	17,6%	67,6%	5,9%
Tapu Müdürlüğü	14	2	24	2
	33,3%	4,8%	57,1%	4,8%
Özel Sektör	3	4	26	8
	7,3%	9,8%	63,4%	19,5%
Diğer	1	2	5	3
	9,1%	18,2%	45,5%	27,3%
Toplam	22	14	87	17
	15,7%	10,0%	62,1%	12,1%

Çizelge 5.2.’de verilen katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kurumunuzda /Firmanızda düzenlenen hizmet içi eğitim ya da seminer programlarında Arazi Topplulaştırma Projeleri alanında eğitim verilmiştir/verilmektedir.” ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde;

➤ Katılımcılardan DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %16,7’si, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %5,9’u, tapu müdürlüğü çalışanlarının %4,8’i, özel sektör çalışanlarının %19,5’i ve diğer sektör çalışanlarının %27,3’ü ifadeye kesinlikle katılmaktadır.

➤ Tapu müdürlüğü çalışanlarının %33.3 kurumlarının arazi toplulaştırma konusunda herhangi bir hizmet içi eğitim düzenlemediğini belirtmişlerdir.

➤ Katılımcıların %17,5’sinin bu ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %10’unun fikrim yok, %62,1’inin katılıyorum ve %12,1’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.3. Kurumlarda düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerinin mesleki gelişime etkisi

Yapılan hizmet içi eğitim ya da seminer programları mesleki gelişiminiz açısından faydalı olmuştur.				
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	8	3
	8,3%	0,0%	66,7%	25,0%
Kadastro Müdürlüğü	2	3	25	4
	5,9%	8,8%	73,5%	11,8%
Tapu Müdürlüğü	7	13	19	3
	16,7%	31,0%	45,2%	7,1%
Özel Sektör	3	5	27	6
	7,3%	12,2%	65,9%	14,6%
Diğer	1	1	4	5
	9,1%	9,1%	36,4%	45,5%
Toplam	14	22	83	21
	10,0%	15,7%	59,3%	15,0%

Çizelge 5.3.’de verilen katılımcıların çalıştıkları kurumlara göre “Yapılan hizmet içi eğitim ya da seminer programları mesleki gelişiminiz açısından faydalı olmuştur.” ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde;

➤ Katılımcıların %10’unun bu ifadeye kesinlikle katılıyorum, %15,7’sinin fikrim yok, %59,3’ünün katılıyorum ve %15’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %25’i, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %11,8’i, tapu müdürlüğü çalışanlarının %7,1’i, özel sektör çalışanlarının %14,6’sı ve diğer sektör çalışanlarının %45,5’i ifadeye kesinlikle katılmaktadırlar.

Çizelge 5.4. Yükseköğretimin arazi toplulaştırma faaliyetleri üzerindeki etkisi

Üniversitede aldığınız öğretim Arazi Toplulaştırma projelerindeki faaliyetlerinizi gerçekleştirmenizde etkili olmuştur.				
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	10	1
	8,3%	0,0%	83,3%	8,3%
Kadastro Müdürlüğü	6	0	27	1
	17,6%	0,0%	79,4%	2,9%
Tapu Müdürlüğü	13	4	24	1
	31,0%	9,5%	57,1%	2,4%
Özel Sektör	7	1	32	1
	17,1%	2,4%	78,0%	2,4%
Diğer	0	0	10	1
	0,0%	0,0%	90,9%	9,1%
Toplam	27	5	103	5
	19,3%	3,6%	73,6%	3,6%

Çizelge 5.4.'de gösterilen katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Üniversitede aldığınız öğretim Arazi Toplulaştırma projelerindeki faaliyetlerinizi gerçekleştirmenizde etkili olmuştur.” ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde;

➤ Katılımcıların %19,3'ünün kesinlikle katılmıyorum, %3,6'sının fikrim yok, %73,6'sının katılıyorum ve %3,6'sının kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %83,3'ünün, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %79,4'ünün, tapu müdürlüğü çalışanlarının %57,1'inin, özel sektör çalışanlarının %78'inin ve diğer sektör çalışanlarının %90,9'unun ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Tapu Müdürlüğü çalışanlarının cevapları irdelendiğinde %31'inin bu ifadeye kesinlikle katılmıyorum seçeneğini işaretleyerek üniversite eğitimlerinde arazi toplulaştırma projeleri ile ilgili yeterince eğitim almadıklarını saptanmaktadır.

Çizelge 5.5. Katılımcıların mesleki açıdan kendilerini geliştirme yöntemleri öncelik sırası

Kendini Geliştirme Yöntemleri	1.sıra	2.sıra	3.sıra	4.sıra	5.sıra
Mesleki kitap, dergi, makale, bildiri yazarak ya da okuyarak	79 %56,4				
Panel, seminer, toplantı vs. katılarak ya da sunum yaparak	9 %6,4	19 %13,6			
Üniversitedeki ders notlarımdan faydalanarak	5 %3,6	6 %4,3	5 %3,6		
Meslektaşlarıma ya da meslek büyüklerime danışarak	44 %31,4	51 %36,4	18 %12,8	4 %2,8	
Akademisyenlere danışarak	0 %0,0	5 %3,6	4 %2,8	0 %0,0	0 %0,0
Diğer	3 %2,1	5 %3,6	2 %1,4	0 %0,0	0 %0,0

Çizelge 5.5.'de verilen katılımcıların Arazi Toplulaştırma projelerindeki faaliyetleri gerçekleştirirken kendini geliştirme yöntemleri incelendiğinde,

- Katılımcıların %56,4'ü kendini geliştirmek için mesleki kitap, dergi, makale ve bildirilerden yararlandığı,
- %31,4'ü için meslektaşlarına ya da meslek büyüklerine danıştığı
- %6,4'ü için panel, seminer, toplantı vs katılmak ya da sunum yapmak, %3,6'sı için üniversitedeki ders notlarından faydalanmak ve %2,1'i için diğer yöntemleri işaretlediği görülmektedir.

5.3. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Araştırmada katılımcılara uygulanan “Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi” başlıklı ölçeğin güvenilirliğinin test edilmesi amacı ile Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi kapsamında hesaplanan Cronbach Alpha değeri Çizelge 5.6'da gösterilmiştir.

Çizelge 5.6. Arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisi ölçeğinin Cronbach Alpha güvenirlik analizi

Ölçek	Madde Sayısı	Cronbach Alpha Değeri
Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi	27	0.777

Çizelge 5.6.’daki Cronbach Alpha katsayıları incelendiğinde Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi ölçeği için $R^2=0.777$ değeri bulunmuştur. Bu ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir (Uzunsakal ve Yıldız, 2018, Alpar, 2013).

5.4. Geçerlilik Analizi Sonuçları

Araştırma kapsamında geliştirilen 27 maddelik ölçeğin kapsam geçerliği için uzman görüşü alınmıştır. Soruların içeriğinin “Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi” bilgilerini ölçmek için yeterli olup olmayacağını belirlemek için test, alandan 3 uzmanın görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Ölçeğin arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ile ilgili konuları yeterince kapsadığı değerlendirilmiştir.

Arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisi ölçeği; “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Fikrim Yok”, “Katılıyorum” ve “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneklerini içeren 5’li Likert Tipi bir ölçektir. Bu nedenle arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini ölçmeye yönelik hazırlanan ölçeğin değerlendirilmesi de pearson korelasyonları yerine tetrakorik korelasyonlara dayanan temel bileşenler analizi yapılmıştır. Faktör analizi öncesi ölçeğin örneklem yeterliğini Kaiser-Meyer-Olki (KMO) ve faktör analizine uygun olup olmadığını ise Barlett Küresellik testi ile test edilmiş ve Çizelge 5.7.’ de analizler verilmiştir.

Çizelge 5.7. Kaiser meyer olkin ve bartlett küresellik testi sonuçları

ÖLÇEK	Kaiser-Meyer-Olkin	Bartlett Küresellik Testi
Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi	0,732	Ki-kare: 1618,39 Sd: 351 p: 0,001

Çizelge 5.7. incelendiğinde ölçme aracı için KMO değeri 0,60'tan büyük olduğu görülmektedir. Barlett Küresellik Testi sonucunda bulunan değer 0,001 düzeyinde anlamlı olarak hesaplanmıştır. Bu iki sonuç uygulama verilerinin faktör analizi için yeterli olduğunu göstermektedir (Bolat 2017, Kalaycı, 2009).

Çizelge 5.8.'de tetrakorik korelasyonlu temel bileşen analizine ilişkin özdeğerler ve varyanslar yer almaktadır.

Çizelge 5.8. Arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisi başlıklı ölçek için tetrakorik korelasyonlara dayanan temel bileşenler analizi

Madde Numarası	Özdeğer (eigenvalue)	Madde Numarası	Özdeğer (eigenvalue)
1	7,97	15	1,19
2	4,32	16	1,16
3	3,25	17	1,15
4	2,59	18	1,13
5	1,98	19	1,06
6	1,69	20	1,05
7	1,57	21	1,02
8	1,55	22	0,98
9	1,44	23	0,97
10	1,39	24	0,95
11	1,37	25	0,92
12	1,30	26	0,91
13	1,27	27	0,89
14	1,25		

Çizelge 5.8. incelendiğinde birinci bileşenin özdeğeri 7,97 bulunmuştur. İkinci bileşenin özdeğeri 4,32, üçüncü bileşenin özdeğeri 3,25 ve dördüncü bileşenin özdeğeri 2,59 olarak hesaplanmıştır. Özdeğeri 1'in üzerinde olan 21 bileşen görülmektedir ancak kuramsal açıdan bu kadar bileşenin olması mümkün görünmemektedir. İlk dört bileşenin

büyük farkla yüksek bir özdeğer sahip olması ölçeğin dört bileşen olarak kabul edilebileceğini göstermektedir.

Arazi Topplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi Ölçeğinin temel bileşenler analizine tabi tutulmasından önce eldeki verilerin analiz için uygunluğu test edilmiştir. Bu doğrultuda örneklem büyüklüğü, kayıp değerlerden arınlık, normallik, uç değerlerden arınlık, örneklem büyüklüğü ve örnekleme yeterliliğidir (KMO ve Bartlett's küresellik testi) (Çokluk ve diğerleri, 2010).

Arazi Topplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini ölçmek amacıyla hazırlanan ve toplam 140 katılımcıya uygulanan 27 maddelik ölçme aracının en az sayıda madde ile en fazla özelliği ölçebilen bir ölçme aracına dönüştürülebilmesi için yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen bileşenler matrisine bakılmış ve ölçeğin 27 maddesi ile yapılan analiz sonuçları (Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi) Çizelge 5.9.'da verilmiştir.

Çizelge 5.9. Döndürülmüş temel bileşenler analizi

Madde Numarası	Faktör Ortak Varyansı	Döndürme Sonrası			
		1.Faktörde Yüğü	2.Faktörde Yüğü	3.Faktörde Yüğü	4. Faktörde Yüğü
MADDE_5	,749	,771			
MADDE_9	,725	,744			
MADDE_6	,694	,723			
MADDE_4	,663	,702			
MADDE_8	,658	,693			
MADDE_10	,638	,693			
MADDE_11	,619	,684			
MADDE_7	,592	,639			
MADDE_12	,580	,622			
MADDE_17	,516		,711		
MADDE_15	,483		,709		
MADDE_25	,483		,708		
MADDE_16	,249		,708		
MADDE_14	,203		,703		
MADDE_18	,169		,688		
MADDE_13	,677		,664		
MADDE_20	,142			,700	
MADDE_23	,180			,682	
MADDE_27	,375			,662	
MADDE_19	,218			,604	
MADDE_26	,206			,579	
MADDE_21	,322			,468	
MADDE_24	,477			,436	
MADDE_3	,278			,360	
MADDE_1	,320				,696
MADDE_2	,252				,627
MADDE_22	,308				,463

Faktör 1 için açıklanan varyans: % 20,901

Faktör 2 için açıklanan varyans: % 14,021

Faktör 3 için açıklanan varyans: % 9,438

Faktör 4 için açıklanan varyans: % 5,885

Toplam açıklanan varyans: % 50,245

Çizelge 5.9.'da görülebileceği üzere ölçek 4 faktörlüdür. En önemli faktör olduğu belirlenen birinci faktör (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12. maddeler) ölçeğe ilişkin toplam varyansın %20,901'ini; ikinci faktör (13, 14, 15, 16, 17, 18 ve 25. maddeler) ölçeğe ilişkin toplam varyansın %14,021'ini; üçüncü faktör (3, 19, 20, 21, 23, 24, 26 ve 27. maddeler) ölçeğe ilişkin toplam varyansın %9,438'ini ve son olarak dördüncü faktör (1, 2 ve 22. maddeler) ölçeğe ilişkin toplam varyansın %5,885'ini açıklamaktadır. Tüm faktörlerin birlikte açıkladıkları toplam varyans ise %50,245 olarak belirlenmiştir. Bu varyansın açıklama yüzdesi %40 ve %60 arasında kaldığı için literatürde yeterli olarak kabul edilmektedir (Dost ve Bahçecik 2015, Anderson, 1988).

5.5. Normallik Testi Sonuçları

Veri setinin nicel analizinde başvuru yöntemlerinden biri de normallik testidir. Verilerin normalliğinin test edilmesi başvurulacak istatistik analizinin seçiminde önemlidir. Bu nedenle ölçeğin uygulandığı 140 katılımcıdan elde edilen veriler Kolmogorov- Smirnov normallik testine tabi tutulmuştur. Normallik testi sonuçları Çizelge 5.10.'da paylaşılmıştır.

Çizelge 5.10. Arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisi başlıklı ölçek için normallik testi sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov		
	Statistic	df	Sig.
Arazi Toplulaştırma	,109	140	,000

Çizelge 5.10. incelendiğinde Kolmogorov-Smirnov normallik varsayımının 0,000 olduğu görülmektedir. Bu durumda p değeri 0,05'ten küçük olduğu için verilerin normal dağılmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda non-parametrik istatistik tekniklerinin işe koşulması gerektiği anlaşılmaktadır

5.6. Katılımcıların Ölçek Puanlamalarının Çeşitli Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesine İlişkin Analiz Sonuçları

Çizelge 5.11.'de katılımcıların arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini belirlemek amacıyla uygulanan

ölçeğe verdikleri yanıtlar ile katılımcıların yaş kategorileri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uygulanan non-parametrik test sonuçları paylaşılmıştır.

Çizelge 5.11. Katılımcıların ölçek puanlarının yaş değişkenine göre kruskal wallis h testi sonuçları

ÖLÇEK	Yaş	N	Sıralar Ortalaması	Ki-Kare	Sd	p	Anlamlı Fark
	18-25	4	64,75	4,916	3	0,178	-
	26-35	46	63,64				
	36-45	49	77,73				
	46-55	36	60,68				
*p<.05							

Çizelge 5.11. incelendiğinde, katılımcıların ölçeğe verdikleri cevapların yaş değişkenine göre durumunun Kruskal Wallis H Testi analiz sonuçları görülmektedir. Buna göre, adayların ölçeğe verdikleri cevapların yaş değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Buna göre katılımcıların ölçek puanlamalarının yaş değişkeninden anlamlı derecede etkilenmediği söylenebilir.

Çizelge 5.12.'de katılımcıların arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini belirlemek amacıyla uygulanan ölçeğe verdikleri yanıtlar ile katılımcıların eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uygulanan non-parametrik test sonuçları paylaşılmıştır.

Çizelge 5.12. Katılımcıların ölçek puanlarının eğitim düzeyi değişkenine göre kruskal wallis h testi sonuçları

ÖLÇEK	Eğitim Düzeyi	N	Sıralar Ortalaması	Ki-Kare	Sd	p	Anlamlı Fark
	Lise	1	8,50	3,258	3	0,354	-
	Önlisans	15	80,13				
	Lisans	86	69,44				
	Lisansüstü	38	70,74				
*p<.05							

Çizelge 5.12. incelendiğinde, katılımcıların ölçeğe verdikleri cevapların eğitim düzeyi değişkenine göre durumunun Kruskal Wallis H Testi analiz sonuçları görülmektedir. Buna göre, adayların ölçeğe verdikleri cevapların eğitim düzeyi

değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Buna göre katılımcıların ölçek puanlamalarının eğitim düzeyi değişkeninden anlamlı derecede etkilenmediği söylenebilir.

Çizelge 5.13.'de katılımcıların arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini belirlemek amacıyla uygulanan ölçeğe verdikleri yanıtlar ile katılımcıların çalıştıkları kurumda edindikleri unvan arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uygulanan non-parametrik test sonuçları paylaşılmıştır.

Çizelge 5.13. Katılımcıların ölçek puanlarının çalıştıkları kurumda edindikleri unvan değişkenine göre Kruskal Wallis H testi sonuçları

ÖLÇEK	Unvan	N	Sıralar Ortalaması	Ki-Kare	Sd	p	Anlamlı Fark
	A	32	62,05	4,987	4	0,289	-
	B	81	71,37				
	C	15	66,67				
	D	9	93,39				
	E	3	87,67				
*p<.05							
A: TEKNİKER / TEKNİSYEN / MEMUR / TOPOGRAF							
B: MÜHENDİS / MÜDÜR YARDIMCISI / ŞEF							
C: ŞUBE MÜDÜRÜ / BİRİM MÜDÜRÜ / PROJE MÜDÜRÜ							
D: BÖLGE MÜDÜRÜ / İL MÜDÜRÜ							
E: DİĞER							

Çizelge 5.13. incelendiğinde, katılımcıların ölçeğe verdikleri cevapların çalıştıkları kurumda edindikleri unvan değişkenine göre durumunun Kruskal Wallis H Testi analiz sonuçları görülmektedir. Buna göre, adayların ölçeğe verdikleri cevapların çalıştıkları kurumda edindikleri unvan değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Buna göre katılımcıların ölçek puanlamalarının çalıştıkları kurumda edindikleri unvan değişkeninden anlamlı derecede etkilenmediği söylenebilir.

Çizelge 5.14.'te katılımcıların arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisini belirlemek amacıyla uygulanan ölçeğe verdikleri yanıtlar ile katılımcıların mesleki deneyimleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uygulanan non-parametrik test sonuçları paylaşılmıştır.

Çizelge 5.15. incelendiğinde, katılımcıların ölçeğe verdikleri cevapların çalışılan kurum değişkenine göre durumunun Kruskal Wallis H Testi analiz sonuçları görülmektedir. Buna göre, adayların ölçeğe verdikleri cevapların çalışılan kurum değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür ($p<.05$). Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında bulunduğunu belirlemek amacıyla bir başka non-parametrik test olan Mann-Whitney U testi uygulanmıştır.

Buna göre Kadastro Müdürlüğü çalışanlarının cevapları ile Tapu Müdürlüğü çalışanlarının cevapları arasında; Kadastro Müdürlüğü çalışanlarının cevapları ile Özel Sektör çalışanlarının cevapları arasında ve Tapu Müdürlüğü çalışanlarının cevapları ile Özel Sektör çalışanlarının cevapları arasında anlamlı farklılık bulunduğu tespit edilmiştir.

5.7. Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler ve Projeye Olan Etkisi Ölçeğinde Bulunan İfadelere Verilen Cevapların Katılımcıların Çalıştıkları Kurumlar Arasında İlişkinin Ki-Kare Analizi İle İncelenmesi

Non-parametrik testler sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmesi nedeniyle bir sonraki adımda aralarında anlamlı farklılık bulunan gruplar baz alınarak ölçekte bulunan sorular bazında ki-kare testi uygulanmıştır. Ki-kare testi sonuçlarına göre arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve projeye olan etkisinin katılımcıların çalıştıkları kurumlar bazında gösterdiği değişiklik tespit edilmiş olup; sonuçlar çizelgeler ile gösterilmiştir.

Çizelge 5.16. Tapu verilerine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Tapu verilerinin (Malik, yüzölçümü vb) eksik ya da yanlış olmasından kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	11 91,7%	0 0,0%	17,01	0,03
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	25 73,5%	9 26,5%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	29 69,0%	13 31,0%		
Özel Sektör	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	25 61,0%	16 39,0%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	8 72,7%	3 27,3%		
Toplam	0 0,0%	0 0,0%	1 0,7%	98 70,0%	41 29,3%		

Çizelge 5.16.incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Tapu verilerinin (Malik, yüzölçümü vb) eksik ya da yanlış olmasından kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %91,7’sinin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %73,5’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %69’unun, özel sektör çalışanlarının %61’inin ve diğer sektör çalışanlarının %72,7’sinin ifadesine katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %99.3’ü bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek bu konuda bir çalışma yapılmasının önemini ortaya koymuşlardır.

Çizelge 5.17. Tapuda yapılan satışlara yönelik ifadeler için ki-kare testi sonuçları

Toplulaştırma projesi başladıktan sonra Tapu Müdürlüğünde yapılan satış vb malik değişikliği işlemleri Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	1 8,3%	10 83,3%	0 0,0%	19,48	0,07
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	4 11,8%	22 64,7%	8 23,5%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	33 78,6%	9 21,4%		
Özel Sektör	2 4,9%	0 0,0%	0 0,0%	28 68,3%	11 26,8%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 9,1%	9 81,8%	1 9,1%		
Toplam	3 2,1%	0 0,0%	6 4,3%	102 72,9%	29 20,7%		

Çizelge 5.17.incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Toplulaştırma projesi başladıktan sonra Tapu Müdürlüğünde yapılan satış vb malik değişikliği işlemleri Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %2,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %4,3’ünün fikrim yok, %72,9’unun katılıyorum ve %20,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir (Çizelge 5.17.).

➤ Tapu Müdürlüğü çalışanlarının %100’i bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek bu konunun önemini belirtmişlerdir.

Çizelge 5.18. Tapu kütüğünde ki eksik ya da gereksiz konulan toplulaştırma şerhlerine yönelik ifadeler için ki-kare testi sonuçları

Tapu Kütüğünde ki eksik ya da gereksiz konulan Toplulaştırma Şerhinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	1	10	0	16,349	0,176
	8,3%	0,0%	8,3%	83,3%	0,0%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	6	21	7		
	0,0%	0,0%	17,6%	61,8%	20,6%		
Tapu Müdürlüğü	1	0	0	34	7		
	2,3%	0,0%	0,0%	81,0%	16,7%		
Özel Sektör	2	0	2	31	6		
	4,9%	0,0%	4,9%	75,6%	14,6%		
Diğer	0	0	2	7	2		
	0,0%	0,0%	18,2%	63,6%	18,2%		
Toplam	4	0	11	103	22		
	2,9%	0,0%	7,9%	73,6%	15,7%		

Çizelge 5.18. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Tapu Kütüğünde ki eksik ya da gereksiz konulan Toplulaştırma Şerhinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %2,9’unun ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %7,9’unun fikrim yok, %73,6’sının katılıyorum ve %15,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Tapu Müdürlüğü çalışanlarının %97,7 si, bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek bu konunun önemini belirtmişlerdir.

Çizelge 5.19. Kadastro müdürlüklerinden kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinde yönelik ifadeler için ki-kare testi sonuçları

Kadastro Müdürlüklerinden kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	1	9	2	42,749	0,000
	0,0%	0,0%	8,3%	75,0%	16,7%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	0	22	12		
	0,0%	0,0%	0,0%	64,7%	35,3%		
Tapu Müdürlüğü	0	0	13	25	4		
	0,0%	0,0%	31,0%	59,5%	9,5%		
Özel Sektör	0	0	1	29	11		
	0,0%	0,0%	2,5%	70,7%	26,8%		
Diğer	1	0	0	6	4		
	9,1%	0,0%	0,0%	54,5%	36,4%		
Toplam	1	0	15	91	33		
	0,7%	0,0%	10,7%	65,0%	23,6%		

Çizelge 5.19. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kadastro Müdürlüklerinden kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ Katılımcıların %0,7’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %10,7’sinin fikrim yok, %65’inin katılıyorum ve %23,6’sının kesinlikle katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Kadastro müdürlüğü çalışanlarının %100’sinin ve özel sektör çalışanlarının %97,5’i bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek kadastro altlıklarındaki sorunların projeye olan etkisini ortaya koymuşlardır.

Çizelge 5.20. Kadastro parsellerindeki teknik hatalara yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Kadastro parsellerindeki teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	1	9	2	38,615	0,000
	0,0%	0,0%	8,3%	75,0%	16,7%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	0	22	12		
	0,0%	0,0%	0,0%	64,7%	35,3%		
Tapu Müdürlüğü	0	0	11	24	7		
	0,0%	0,0%	26,2%	57,1%	16,7%		
Özel Sektör	0	0	0	30	11		
	0,0%	0,0%	0,0%	73,2%	26,8%		
Diğer	1	0	0	8	2		
	9,1%	0,0%	0,0%	72,7%	18,2%		
Toplam	1	0	12	93	34		
	0,7%	0,0%	8,6%	66,4%	24,3%		

Çizelge 5.20. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kadastro parsellerindeki teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ Katılımcıların %0,7’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %8,6’sının fikrim yok, %66,4’ünün katılıyorum ve %24,3’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Arazi toplulaştırma projelerinde kadastro parsellerindeki hatalar ile en çok muhatap olan kadastro müdürlüğü çalışanlarının ile özel sektör çalışanlarının %100’i bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek bu hataların projeye olan etkisini oldukça fazla olduğunu ortaya koymuşlardır.

Çizelge 5.21. Kamulaştırma işlemi tamamlanmış, ancak tapuda tescil edilmemiş, kurumlara ait yerlere yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Düzenleme alanı içerisinde kalan ve daha önceden kamulaştırma işlemi tamamlanmış, ancak tapuda tescil edilmemiş, kurumlara ait yerler Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	2	7	3	21,177	0,048
	0,0%	0,0%	16,7%	58,3%	25,0%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	1	20	13		
	0,0%	0,0%	2,9%	58,8%	38,2%		
Tapu Müdürlüğü	0	0	1	27	14		
	0,0%	0,0%	2,4%	64,3%	33,3%		
Özel Sektör	0	0	1	22	18		
	0,0%	0,0%	2,4%	53,7%	43,9%		
Diğer	1	0	0	8	2		
	9,1%	0,0%	0,0%	72,7%	18,2%		
Toplam	1	0	5	84	50		
	0,7%	0,0%	3,6%	60,0%	35,7%		

Çizelge 5.21. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Düzenleme alanı içerisinde kalan ve daha önceden kamulaştırma işlemi tamamlanmış, ancak tapuda tescil edilmemiş, kurumlara ait yerler Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ Katılımcıların %0,7’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %3,6’sının fikrim yok, %60’ının katılıyorum ve %35,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %58,3’ünün, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %58,8’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %64,3’ünün, özel sektör çalışanlarının %53,7’sinin ve diğer sektör çalışanlarının %72,7’sinin ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.22. Tescil harici yerlerin davalı olması nedeniyle tescil edilememesine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Proje kapsamındaki Tescil harici yerlerin davalı olması nedeniyle tescil edilmemesinde yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	1	8	3	12,265	0,425
	0,0%	0,0%	8,3%	66,7%	25,0%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	3	22	9		
	0,0%	0,0%	8,8%	64,7%	26,5%		
Tapu Müdürlüğü	0	0	1	29	12		
	0,0%	0,0%	2,4%	69,0%	28,6%		
Özel Sektör	1	0	0	31	9		
	2,4%	0,0%	0,0%	75,6%	22,0%		
Diğer	1	0	0	7	3		
	9,1%	0,0%	0,0%	63,6%	27,3%		
Toplam	2	0	5	97	36		
	1,4%	0,0%	3,6%	69,3%	25,7%		

Çizelge 5.22. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Proje kapsamındaki Tescil harici yerlerin davalı olması nedeniyle tescil edilmemesinde yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %1,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %3,6’sının fikrim yok, %69,3’ katılıyorum ve %25,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.23. Pilon yerlerine yönelik ifadeler için ki-kare testi sonuçları

Yol ve parsel kenarlarında daha önceden tesisleri bulunan ve kamulaştırma işlemi yapılmayan, düzenleme sonrası parsellerin içerisinde kalan pilon yerinin (elektrik ve telefon direkleri) oluşturduğu yeni hukuki durum Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	2	7	3	12,583	0,400
	0,0%	0,0%	16,7%	58,3%	25,0%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	1	25	8		
	0,0%	0,0%	2,9%	73,5%	23,5%		
Tapu Müdürlüğü	2	0	2	25	13		
	4,8%	0,0%	4,8%	59,5%	31,0%		
Özel Sektör	0	0	2	28	11		
	0,0%	0,0%	4,9%	68,3%	26,8%		
Diğer	1	0	0	9	1		
	9,1%	0,0%	0,0%	81,8%	9,1%		
Toplam	3	0	7	94	36		
	2,1%	0,0%	5,0%	67,1%	25,7%		

Çizelge 5.23. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Yol ve parsel kenarlarında daha önceden tesisleri bulunan ve kamulaştırma işlemi yapılmayan, düzenleme sonrası parsellerin içerisinde kalan pilon yerinin (elektrik ve telefon direkleri) oluşturduğu yeni hukuki durum Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %2,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %5’inin fikrim yok, %67,1’inin katılıyorum ve %25,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.24. Mülkiyeti davalı olan parsellere yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Mevcut hali ile düzenlemeye giren mülkiyeti davalı olan parsellerin, davalarının farklı malikler üzerinden sonuçlanması nedeniyle, mahkeme kararlarının tescilinde yaşanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	1	10	1	20,286	0,062
	0,0%	0,0%	8,3%	83,3%	8,3%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	5	19	10		
	0,0%	0,0%	14,7%	55,9%	29,4%		
Tapu Müdürlüğü	1	0	1	27	13		
	2,4%	0,0%	2,4%	64,3%	31,0%		
Özel Sektör	0	0	0	32	9		
	0,0%	0,0%	0,0%	78,0%	22,0%		
Diğer	1	0	0	8	2		
	9,1%	0,0%	0,0%	72,7%	18,2%		
Toplam	2	0	7	96	35		
	1,4%	0,0%	5,0%	68,6%	25,0%		

Çizelge 5.24. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Mevcut hali ile düzenlemeye giren mülkiyeti davalı olan parsellerin, davalarının farklı üzerinden sonuçlanması nedeniyle, mahkeme kararlarının tescilinde yaşanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %1,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %5’inin fikrim yok, %68,6’sının katılıyorum ve %25’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.25. Mahalle/köy kadastro çalışma alanı genel sınırındaki hatalara yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Mahalle/köy Kadastro Çalışma alanı genel sınırındaki hatalar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0	0	1	9	2	36,095	0,000
	0,0%	0,0%	8,3%	75,0%	16,7%		
Kadastro Müdürlüğü	0	0	1	24	9		
	0,0%	0,0%	2,9%	70,6%	26,5%		
Tapu Müdürlüğü	2	0	14	22	4		
	4,8%	0,0%	33,3%	52,4%	9,5%		
Özel Sektör	1	0	0	24	16		
	2,4%	0,0%	0,0%	58,5%	39,0%		
Diğer	1	0	1	7	2		
	9,1%	0,0%	9,1%	63,6%	18,2%		
Toplam	4	0	17	86	33		
	2,9%	0,0%	12,1%	61,4%	23,6%		

Çizelge 5.25. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Mahalle/köy Kadastro Çalışma alanı genel sınırındaki hatalar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %75’inin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %70,6’sının, tapu müdürlüğü çalışanlarının %52,4’ünün, özel sektör çalışanlarının %58,5’inin ve diğer sektör çalışanlarının 63,6’sının ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %2,9’unun ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %12,1’inin fikrim yok, %61,4’ünün katılıyorum ve %23,6’sının kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir.

Çizelge 5.26. Mera parsellerine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Mera parsellerinin düzenlenmeye alınması nedeniyle Mera Kanununa aykırılıklar nedeniyle yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	9 75,0%	2 16,7%	15,303	0,225
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 2,9%	24 70,6%	9 26,5%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	4 9,5%	27 64,3%	11 26,2%		
Özel Sektör	0 0,0%	0 0,0%	1 2,5%	29 70,7%	11 26,8%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	1 9,1%	7 63,6%	2 18,2%		
Toplam	1 0,7%	0 0,0%	8 5,7%	96 68,6%	35 25,0%		

Çizelge 5.26. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Mera parsellerinin düzenlenmeye alınması nedeniyle Mera Kanununa aykırılıklar nedeniyle yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %0,7’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %5,7’sinin fikrim yok, %68,6’sının katılıyorum ve %25’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Kadastro müdürlüğü çalışanlarının %97,1’i ve özel sektör çalışanlarının %97,5’i ve DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %91,7’inin bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek mera parsellerindeki hukuksal sorunlara dikkat çekmişlerdir.

Çizelge 5.27. Mülkiyete yönelik problemlerin projenin süresinin etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin tamamlanma süresini uzatmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	8 66,7%	3 25,0%	15,145	0,234
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	0 0,0%	19 55,9%	14 41,2%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 2,4%	25 59,5%	16 38,1%		
Özel Sektör	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	20 48,8%	21 51,2%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	0 0,0%	7 63,6%	3 27,3%		
Toplam	2 1,4%	0 0,0%	2 1,4%	79 56,4%	57 40,7%		

Çizelge 5.27. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin tamamlanma süresini uzatmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$) .

➤ Katılımcıların %1,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %1,4’ünün fikrim yok, %56,4’ünün katılıyorum ve %40,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.28. Kurumdaki personel durumuna yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinin hızlı ve sağlıklı bir şekilde tamamlanması için yeterli personel bulunmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	2 16,7%	0 0,0%	0 0,0%	10 83,3%	0 0,0%	20,702	0,055
Kadastro Müdürlüğü	4 11,8%	0 0,0%	2 5,9%	27 79,4%	1 2,9%		
Tapu Müdürlüğü	16 38,1%	0 0,0%	1 2,4%	23 54,8%	2 4,8%		
Özel Sektör	5 12,2%	0 0,0%	3 7,3%	28 68,3%	5 12,2%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	2 18,2%	7 63,6%	1 9,1%		
Toplam	28 20,0%	0 0,0%	8 5,7%	95 67,9%	9 6,4%		

Çizelge 5.28. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinin hızlı ve sağlıklı bir şekilde tamamlanması için yeterli personel bulunmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %20’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %5,7’sinin fikrim yok, %67,9’unun katılıyorum ve %6,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.29. Kurumdaki personelin niteliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller Arazi Topplulaştırma hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip değillerdir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	1 8,3%	10 83,3%	0 0,0%	16,593	0,166
Kadastro Müdürlüğü	3 8,8%	0 0,0%	0 0,0%	30 88,2%	1 2,9%		
Tapu Müdürlüğü	9 21,4%	0 0,0%	3 7,1%	29 69,0%	1 2,4%		
Özel Sektör	3 7,3%	0 0,0%	3 7,3%	29 70,7%	6 14,6%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 9,1%	9 81,8%	1 9,1%		
Toplam	16 11,4%	0 0,0%	8 5,7%	107 76,4%	9 6,4%		

Çizelge 5.29. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller Arazi Topplulaştırma hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip değillerdir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %11,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %5,7’sinin fikrim yok, %76,4’ünün katılıyorum ve %6,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.30. DSİ bölge müdürlüğünde görev yapan personelin niteliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

DSİ bölge müdürlüğünde çalışan arazi toplulaştırma projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	0	10	1	49,840	0,000
	8,3%	0,0%	0,0%	83,3%	8,3%		
Kadastro Müdürlüğü	3	0	12	19	0		
	8,8%	0,0%	35,3%	55,9%	0,0%		
Tapu Müdürlüğü	8	0	22	12	0		
	19,0%	0,0%	52,4%	28,6%	0,0%		
Özel Sektör	6	0	4	29	2		
	14,6%	0,0%	9,8%	70,7%	4,9%		
Diğer	2	0	5	1	3		
	18,2%	0,0%	45,5%	9,1%	27,3%		
Toplam	20	0	43	71	6		
	14,3%	0,0%	30,7%	50,7%	4,3%		

Çizelge 5.30. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “DSİ bölge Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ Çizelge 5.30. incelendiğinde DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %83,3’ünün, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %%55,9’unun, tapu müdürlüğü çalışanlarının %28,6’sının, özel sektör çalışanlarının %70,7’sinin ve diğer sektör çalışanlarının %9,1’inin ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %14,3’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %30,7’sinin fikrim yok, %50,7’sinin katılıyorum ve %4,3’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.31. Kadastro müdürlüğünde görev yapan personelin niteliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Kadastro müdürlüğünde çalışan arazi toplulaştırma projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	2 16,7%	0 0,0%	4 33,3%	6 50,0%	0 0,0%	47,875	0,000
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	0 0,0%	31 91,2%	2 5,9%		
Tapu Müdürlüğü	4 9,5%	0 0,0%	15 35,7%	22 52,4%	1 2,4%		
Özel Sektör	4 9,8%	0 0,0%	1 2,4%	35 85,4%	1 2,4%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	0 0,0%	7 63,6%	3 27,3%		
Toplam	12 8,6%	0 0,0%	20 14,3%	101 72,1%	7 5,0%		

Çizelge 5.31. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kadastro Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %50’sinin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %91,2’sinin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %52,4’ünün, özel sektör çalışanlarının %85,4’ünün, diğer sektör çalışanlarının

➤ Katılımcıların %8,6’sının ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %14,3’ünün fikrim yok, %72,1 katılıyorum ve %5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.32. Tapu müdürlüğünde görev yapan personelin niteliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Tapu Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	2 16,7%	0 0,0%	5 41,7%	5 41,7%	0 0,0%	19,480	0,078
Kadastro Müdürlüğü	4 11,8%	0 0,0%	8 23,5%	21 61,8%	1 2,9%		
Tapu Müdürlüğü	6 14,3%	0 0,0%	2 4,8%	30 71,4%	4 9,5%		
Özel Sektör	6 14,6%	0 0,0%	8 19,5%	27 65,9%	0 0,0%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	3 27,3%	5 45,5%	2 18,2%		
Toplam	19 13,6%	0 0,0%	26 18,6%	88 62,9%	7 5,0%		

Çizelge 5.32. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Tapu Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %13,6’sının ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %18,6’sının fikrim yok, %62,9’unun katılıyorum ve %5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.33. Firmalarda görev yapan personellerin niteliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projesini yürüten firmalarda görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	2 16,7%	8 66,7%	1 8,3%	24,631	0,017
Kadastro Müdürlüğü	5 14,7%	0 0,0%	4 11,8%	25 73,5%	0 0,0%		
Tapu Müdürlüğü	4 9,5%	0 0,0%	17 40,5%	21 50,0%	0 0,0%		
Özel Sektör	2 4,9%	0 0,0%	4 9,8%	30 73,2%	5 12,2%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	2 18,2%	7 63,6%	1 9,1%		
Toplam	13 9,3%	0 0,0%	29 20,7%	91 65,0%	7 5,0%		

Çizelge 5.33. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projesini yürüten firmalarda görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %66,7’sinin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %73,5’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %50’sinin, özel sektör çalışanlarının %73,2’sinin ve diğer sektör çalışanlarının %63,6’sının ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %9,3’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %20,7’sinin fikrim yok, %65’inin katılıyorum ve %5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.34. Mülkiyete yönelik problemlerin projenin maliyetine etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin maliyetini arttırmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	1 8,3%	9 75,0%	1 8,3%	32,162	0,001
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	10 29,4%	21 61,8%	2 5,9%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	18 42,9%	17 40,5%	7 16,7%		
Özel Sektör	1 2,4%	0 0,0%	1 2,4%	34 82,9%	5 12,2%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 9,1%	10 90,9%	0 0,0%		
Toplam	3 2,1%	0 0,0%	31 22,1%	91 65,0%	15 10,7%		

Çizelge 5.34. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin maliyetini arttırmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %75’inin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %61,8’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %40,5’inin, özel sektör çalışanlarının %82,9’unun ve diğer sektör çalışanlarının %90,9’unun ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %2,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %22,1’inin fikrim yok, %65’inin katılıyorum ve %10,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.35. Mülkiyete yönelik problemlerin projede harcanan iş gücüne etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projede harcanan iş gücünü arttırmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	8 66,7%	3 25,0%	27,775	0,001
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	5 14,7%	25 73,5%	4 11,8%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	13 31,0%	19 45,2%	10 23,8%		
Özel Sektör	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	28 68,3%	13 31,7%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	11 100,0%	0 0,0%		
Toplam	0 0,0%	0 0,0%	19 13,6%	91 65,0%	30 21,4%		

Çizelge 5.35. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projede harcanan iş gücünü arttırmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %66,7’sinin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %73,5’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %45,2’sinin, özel sektör çalışanlarının %68,3’ünün ve diğer sektör çalışanlarının %100’ünün ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %13,6’sının ifadeye fikrim yok, %65’inin katılıyorum ve %21,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.36. Kadastro müdürlüklerindeki iş yoğunluğunun projeye etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Kadastro müdürlüklerindeki iş yoğunluğu Arazi Toplulaştırma Projelerini olumsuz yönde etkilemektedir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	0 0,0%	7 58,3%	4 33,3%	44,132	0,000
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	0 0,0%	21 61,8%	12 35,3%		
Tapu Müdürlüğü	2 4,8%	0 0,0%	16 38,1%	21 50,0%	3 7,1%		
Özel Sektör	2 4,9%	0 0,0%	3 7,3%	19 46,3%	17 41,5%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	0 0,0%	10 90,9%	1 9,1%		
Toplam	6 4,3%	0 0,0%	19 13,6%	78 55,7%	37 26,4%		

Çizelge 5.36. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Kadastro müdürlüklerindeki iş yoğunluğu Arazi Toplulaştırma Projelerini olumsuz yönde etkilemektedir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %58,3’ünün, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %61,8’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %50’sinin, özel sektör çalışanlarının %46,3’ünün ve diğer sektör çalışanlarının %90,9’unun ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %4,3’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %13,6’sının fikrim yok, %55,7’sinin katılıyorum ve %26,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.37. DSİ bölge müdürlüklerindeki iş yoğunluğunun projeye etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

DSİ bölge müdürlüğünde iş yoğunluğu arazi toplulaştırma projelerini olumsuz yönde etkilemektedir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1	0	1	8	2	53,813	0,000
	8,3%	0,0%	8,3%	66,7%	16,7%		
Kadastro Müdürlüğü	1	0	24	9	0		
	2,9%	0,0%	70,6%	26,5%	0,0%		
Tapu Müdürlüğü	2	0	27	11	2		
	4,8%	0,0%	64,3%	26,2%	4,8%		
Özel Sektör	4	0	3	24	10		
	9,8%	0,0%	7,3%	58,5%	24,4%		
Diğer	2	0	4	5	0		
	18,2 %	0,0%	36,4%	45,5%	0,0%		
Toplam	10	0	59	57	14		
	7,1%	0,0%	42,1%	40,7%	10,0%		

Çizelge 5.37. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “DSİ Bölge Müdürlüğünde iş yoğunluğu Arazi Topplulaştırma Projelerini olumsuz yönde etkilemektedir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %66,7’sinin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %26,5’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %26,2’sinin, özel sektör çalışanlarının %58,5’inin ve diğer sektör çalışanlarının %45,5’inin ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %7,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %42,1’inin fikrim yok, %40,7’sinin katılıyorum ve %10’unun kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.38. Mülkiyete yönelik problemlerin projenin amacına etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin amacına ulaşmasını olumsuz etkilemektedir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	2 16,7%	9 75,0%	1 8,3%	10,778	0,548
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	4 11,8%	25 73,5%	4 11,8%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	6 14,3%	30 71,4%	6 14,3%		
Özel Sektör	1 2,4%	0 0,0%	1 2,4%	27 65,9%	12 29,3%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	2 18,2%	7 63,6%	2 18,2%		
Toplam	2 1,4%	0 0,0%	15 10,7%	98 70,0%	25 17,9%		

Çizelge 5.38. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin amacına ulaşmasını olumsuz etkilemektedir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %1,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %10,7’sinin fikrim yok, %70’inin katılıyorum ve %17,9’unun kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.39. Mülkiyete yönelik problemlerin çiftçi memnuniyetine etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projeleri sonrasında ortaya çıkan mülkiyete yönelik problemler çiftçi memnuniyetini olumsuz etkilemektedir.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	2 16,7%	7 58,3%	3 25,0%	6,456	0,891
Kadastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	6 17,6%	22 64,7%	5 14,7%		
Tapu Müdürlüğü	1 2,4%	0 0,0%	3 7,1%	25 59,5%	13 31,0%		
Özel Sektör	1 2,4%	0 0,0%	4 9,8%	29 70,7%	7 17,1%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 9,1%	8 72,7%	2 18,2%		
Toplam	3 2,1%	0 0,0%	16 11,4%	91 65,0%	30 21,4%		

Çizelge 5.39. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projeleri sonrasında ortaya çıkan mülkiyete yönelik problemler çiftçi memnuniyetini olumsuz etkilemektedir.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

➤ Katılımcıların %2,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %11,4’ünün fikrim yok, %65’inin katılıyorum ve %21,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.40. DSİ bölge müdürlüğündeki personel durumuna yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

DSİ bölge müdürlüğünde arazi toplulaştırma projelerinde görev alacak yeterli miktarda harita mühendisi vardır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	2 16,7%	0 0,0%	0 0,0%	9 75,0%	1 8,3%	60,390	0,000
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	17 50,0%	17 50,0%	0 0,0%		
Tapu Müdürlüğü	3 7,1%	0 0,0%	34 81,0%	4 9,5%	1 2,4%		
Özel Sektör	8 19,5%	0 0,0%	6 14,6%	22 53,7%	5 12,2%		
Diğer	2 18,2%	0 0,0%	7 63,6%	1 9,1%	1 9,1%		
Toplam	15 10,7%	0 0,0%	64 45,7%	53 37,9%	8 5,7%		

Çizelge 5.40. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “DSİ Bölge Müdürlüğünde arazi toplulaştırma projelerinde görev alacak yeterli miktarda harita mühendisi vardır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ DSİ bölge müdürlüğü çalışanlarının %75’inin, kadastro müdürlüğü çalışanlarının %50’sinin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %9,5’inin, özel sektör çalışanlarının %53,7’sinin ve diğer sektör çalışanlarının %9,1’inin ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

➤ Katılımcıların %10,7’sinin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %45,7’sinin fikrim yok, %37,9’unun katılıyorum ve %5,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

Çizelge 5.41. Kurumlar arası koordinasyon eksikliğine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

DSİ bölge müdürlüğü ile kadastro müdürlüğü arasındaki koordinasyon eksikliği mülkiyet ilgili sorunların çözüm sürecini uzatmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	2 16,7%	7 58,3%	3 25,0%	42,143	0,000
Kadaastro Müdürlüğü	1 2,9%	0 0,0%	3 8,8%	26 76,5%	4 11,8%		
Tapu Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	23 54,8%	13 31,0%	6 14,3%		
Özel Sektör	0 0,0%	0 0,0%	5 12,2%	27 65,9%	9 22,0%		
Diğer	1 9,1%	0 0,0%	1 9,1%	9 81,8%	0 0,0%		
Toplam	2 1,4%	0 0,0%	34 24,3%	82 58,6%	22 15,7%		

Çizelge 5.41. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “DSİ Bölge Müdürlüğü ile Kadaastro Müdürlüğü arasındaki koordinasyon eksikliği mülkiyet ilgili sorunların çözüm sürecini uzatmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$).

➤ Katılımcıların %1,4’ünün ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %24,3’ünün fikrim yok, %58,6’sının katılıyorum ve %15,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir.

➤ DSİ Bölge Müdürlüğü çalışanlarının %58,3’ünün kadaastro müdürlüğü çalışanlarının %76,5’inin, tapu müdürlüğü çalışanlarının %31’inin, özel sektör çalışanlarının %65,9’unun ve diğer sektör çalışanlarının %81,8’inin ifadeye katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 5.42. Mülkiyete yönelik problemlerin yargıya etkisine yönelik ifade için ki-kare testi sonuçları

Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler yargının yükünü çoğaltmaktadır.							
Kurum	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X ²	p
DSİ Bölge Müdürlüğü	1 8,3%	0 0,0%	0 0,0%	7 58,3%	4 33,3%	12,320	0,420
Kadastro Müdürlüğü	0 0,0%	0 0,0%	9 26,5%	20 58,8%	5 14,7%		
Tapu Müdürlüğü	1 2,4%	0 0,0%	8 19,0%	25 59,5%	8 19,0%		
Özel Sektör	1 2,4%	0 0,0%	6 14,6%	22 53,7%	12 29,3%		
Diğer	0 0,0%	0 0,0%	1 9,1%	9 81,8%	1 9,1%		
Toplam	3 2,1%	0 0,0%	24 17,1%	83 59,3%	30 21,4%		

Çizelge 5.42. incelendiğinde aşağıdaki bulgular ortaya çıkmaktadır.

➤ Katılımcıların çalıştıkları kurumlarına göre “Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler yargının yükünü çoğaltmaktadır.” ifadesine katılım düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$).

➤ Katılımcıların %2,1’inin ifadeye kesinlikle katılmıyorum, %17,1’inin fikrim yok, %59,3’ünün katılıyorum ve %21,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Türkiye’de yapılan arazi toplulaştırma projelerinde en çok eleştiri alan konu bu projelerin tamamlanma sürelerinin çok uzun olmasıdır. Bazı birimlerde tamamlanması 10 yılı bulan arazi toplulaştırma çalışmalarının uzun sürmesi proje sonunda arzu edilen hedefe sağlıklı ve zaman kaybı olmaksızın ulaşabilmesinin ve sosyal memnuniyetin sağlanmasının önüne geçmekte aynı zamanda zaten yoğun bir çalışma içerisinde bulunan yargının mevcut yükünün daha da artmasına yol açmaktadır. Toplulaştırma projelerinin uzun zaman almasını etkileyen faktörlerin başında toplulaştırma alanı içerisinde bulunan parsellerdeki mülkiyet kapsamındaki sorunlar gelmektedir. Bu doktora tez çalışması yüzölçümü itibari ile Türkiye’nin toplam yüzölçümünün %12,2’sini isabet KOP bölgesinde yapılan arazi toplulaştırma projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler ve bu problemlerin çözüm aşamalarında görevli kurum personellerinin yapısı incelenerek tespit edilen sorunlara çözüm önerileri sunmak amacı ile hazırlanmış ve bu amaçla KOP Bölgesi kapsamında bulunan illerde (Konya, Karaman, Aksaray, Kırıkkale, Niğde, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat) yapılan Arazi Toplulaştırma Projelerinde görev almış DSİ, Tapu ve Kadastro Müdürlükleri ve özel sektörde görev yapan toplulaştırma konusunda bilgi ve tecrübeye sahip 140 kişiye 2021 yılı içerisinde bir anket uygulaması yapılmıştır. Çalışma sonucunda katılımcılara yöneltilen ifadelerin tamamının toplulaştırma projeleri uygulamalarında karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden olduğu sonucuna tespit edilmiştir. Ancak mevcut uygulamaların işlem aşamaları incelendiğinde tespit edilen bu problemlerin bazılarının her projede karşılaşılmayan spesifik durumlar olduğu, aşağıda sıralanan problemlerin ise uygulamada hemen hemen bütün toplulaştırma projelerinde karşılaşılan ve projenin tamamlanma sürelerini kayda değer şekilde uzatan aynı zamanda projede hedeflenen verimi ve memnuniyeti azaltan sorunlardan olduğu sonucuna varılmıştır. Bunlar;

- Tapu verilerinden kaynaklanan hatalar,
- Tapu kütüğüne toplulaştırma çalışmalarına başlandığına dair eksik veya yanlış yapılan belirtmeler,
- Toplulaştırma projesi başladıktan sonra tapu müdürlüğünde yapılan devir işlemler,
- Kadastro Müdürlüklerinden kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinden kaynaklanan sorunlar,

- Kadastro parsellerindeki karşılaşılan teknik (sınırlandırma ve yüzölçümü) hatalar,
- Toplulaştırma proje sahası içerisinde bulunan mera parsellerinden yapılan OTKP kesintisinin Mera Kanununa olan aykırılığı,
- Arazi toplulaştırma projelerinde görev alan ve mülkiyete yönelik problemlerin çözümünde önemli rolü olan kurumlardaki personellerin arazi toplulaştırma konusunda gerekli eğitimi alamamalarından kaynaklanan sorunlardır.

Çalışma kapsamında yapılan anket uygulamasının değerlendirilmesi ve bu zamana kadar yapılan toplulaştırma projelerinin incelenmesi neticesinde yukarıda maddeler halinde sıralanan problemlere yönelik çözüm önerileri aşağıda sunulmuştur.

1. Toplulaştırma projelerinde uygulamaya başlamadan önceki ilk işlem adımı tapu verileri temin edilerek toplulaştırma kapsamında bulunan parsellerin mülkiyet durumlarının tespit edilmesidir. Bu işlem toplulaştırma çalışmasının sonucunu direk etkileyen bir işlem olduğu için oldukça önemlidir. Tez kapsamında yapılan ankette “Tapu verilerinin (Malik, yüzölçümü vb.) eksik ya da yanlış olmasından kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.” ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde katılımcıların %0,7’sinin ifadeye fikrim yok, %70’inin katılıyorum, %29,3’ünün tamamen katılıyorum cevabını vermesi tapu verilerindeki hataların toplulaştırma çalışmalarına etkisinin oldukça yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Tapu verilerindeki hatalara genellikle 2 şekilde karşılaşılmaktadır. Birincisi dayanak belgelerinden bilgilerin tapu kütüğüne aktarılması sırasında yapılan hatalar ikincisi ise tapu kütüğünden Takbis sistemine veri girişi yapılırken veya veri aktarımı sırasında yapılmış olan hatalardır. Toplulaştırma projelerinde mülkiyet bilgileri oluşturulurken bilgiler takbis sisteminden direk olarak temin edildiğinden alınan tapu verilerinde hem dayanak belgelerinden bilgilerin tapu kütüğüne aktarılması sırasında yapılan hatalara hem de tapu kütüğünden Takbis sistemine veri girişi yapılırken yapılmış olan hatalara rastlamak mümkündür.

Tapu verilerinde karşılaşılan bu hataların tespitine yönelik yapılması gereken çalışmalardan bahsedecek olursak tapu kütüğü ile takbis sistemi arasındaki uyumsuzluklar elektronik ortamdan elde edilen verilerin tapu kütüğü ile karşılaştırılması sonucu tespit edilebilir ve herhangi bir hukuki prosedüre gerek kalmadan tespit edildiği anda bu hata düzeltilebilir. Diğer bir hata şekli olan taşınmazların malik, yüz ölçüm ve hisselerinin dayanak belgelerinden tapu kütüğüne aktarılması sırasında yapılan hataların

tespiti için taşınmazların tapu müdürlüğündeki arşivinden dayanak belgeleri elde edilerek tapu kütüğü ile karşılaştırılması gerekmektedir. Proje kapsamı içerisinde bulunan parsellerin sayısı düşünüldüğünde dayanak belgelerinden tapu kütüğüne aktarılan bilgilerde yapılan yazım hatalarının tespiti oldukça zordur. Ancak projenin hedefine sağlıklı bir şekilde ulaşması için bu hataların projeye başlanmadan mutlaka tespit edilip düzeltilmesi gerekmektedir. Tapu verilerindeki hatalar düzeltilmeden toplulaştırma işlemine devam edildiği takdirde toplulaştırmanın iptaline kadar uzanan sonuçlar ortaya çıkabilir. Örneğin malik hisse oranı tapu siciline yanlış aktarılmış bir parsel gerekli düzeltme yapılmadan proje kapsamına alınırsa uygulama sonucunda hissesinde hata olan malike olması gerekenden daha az veya daha fazla miktarda toprak dağıtımı yapılmış olacaktır. Yine tapu verilerindeki kişi kimlik bilgilerindeki yanlış yazım hataları düzeltilmemesi malik tespitinden harcanan zamanı uzatacağı gibi aynı malike ait taşınmazların bu hatadan dolayı farklı kişilere aitmiş gibi dağıtımına tabi tutularak toplulaştırmanın ana unsuru olan aynı malike ait taşınmazların aynı işletmede birleştirilmesine engel olacaktır. Sonuçlarının projeye olumsuz etkisi oldukça fazla olan bu hataların düzeltilmesi için proje kapsamındaki parsellerin mülkiyet durumlarının tespiti aşamasında nitelikli bir ekip oluşturularak bu hataların özenli bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca yapılan bütün kırsal alan, arazi ve arsa düzenlemelerinde sıklıkla görülen bu hataların bir an önce düzeltilmesi için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü başlattığı ancak henüz istenilen seviyeye ulaştıramadığı tapu müdürlüklerinin fiziki arşivlerinin e-arşive aktarılması projesine hız vermelidir. E-arşiv projesi tamamlandığında sadece toplulaştırma çalışmalarına değil, imar uygulamaları, kamulaştırma gibi tapu verilerinin çok önemli olduğu uygulamalarda proje süreleri kısalacak ve yargıya intikal eden dava sayısında da kayda değer bir azalma meydana geldiği görülecektir.

2. Uygulayıcı kuruluş olan DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından Arazi Toplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği'nin 8. Maddesinin 1. Fıkrası gereğince toplulaştırma sahasında bulunan parsellere taşınmazın toplulaştırma kapsamına alındığına dair belirtme yapılması tapu müdürlüğünden talep edilirken gerekli incelemeler yapılarak sadece toplulaştırma kapsamında kalan parseller liste halinde tapu müdürlüğüne gönderilmeli proje sahasında kalmayan parsellerin listeden çıkartılarak mağduriyetin önüne geçilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca her ne kadar yasa gereği toplulaştırma projesi başladıktan sonra üzerinde toplulaştırma şerhi bulunan parsellerin bütün devir, temlik, ipotek ve satış vaadi, ifraz ve taksim, ayni ve şahsi haklar

ile belirtme işlemleri DSİ veya proje idaresinin iznine bağlı olsa da toplulaştırma projelerinin tamamlanma sürelerinin çok fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu uygulamanın kurumların iş yükünün ve bürokrasinin gereksiz yere artmasına neden olduğu aşikârdır. Bu yüzden DSİ veya proje idaresi ile tapu müdürlükleri arasında gerekli koordinasyon sağlanarak projenin sağlıklı yürümesini sekteye uğratmayacak şekilde parselasyon planlarının hazırlanması sürecine kadar tapu müdürlüklerinde yapılacak olan;

- Mirasçıların kendi aralarında sulh hukuk mahkemelerinin veraset ilamına göre intikale gelen payının altında bir pay almadan yapılacakları rızai taksim işlemleri
- 5403 sayılı Kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 15.05.2014 tarihinden önceki tarihli ölümlerde; İştirak halinde mülkiyette her mirasçı payının tamamını diğer mirasçılardan birine satışı (pay temliki), elbirliği halinde intikal işlemleri ve paylı mülkiyet şeklinde intikali,
- Taşınmaz maliklerinin isminde ortaya çıkabilecek hataların düzeltilmesi
- Tarım arazilerinin tarım kredi kooperatiflerine ve bankalara ipotek ettirilmesi (Şahsi ipotekler hariç)
- Bir kişiye ait tam mülkiyet şeklinde olan taşınmazların tam mülkiyet halinde hisselendirilmeden yine bir kişiye satışı,
- Müşterek mülkiyet şeklinde olan taşınmazların paydaşlar tarafından pay oranının tamamının paydaşlardan birine veya paydaş olmayan üçüncü bir şahsa satışı
- İştirak halinde mülkiyette her ortak payının tamamını paydaşlarından birine satışı,

İşlemlerinin herhangi bir izin alınmadan yapılarak akabinde işlemin sonucu ile ilgili bilgilerin ivedi bir şekilde uygulayıcı kuruluşa bildirilmesi hem projeyi olumsuz etkilemeyecek hem de gereksiz bürokrasiye azaltarak vatandaş mağduriyetini giderecektir.

3. Yukarıdaki maddede belirtilen durumlar toplulaştırma sahasında bulunan parsellere taşınmazın toplulaştırma kapsamına alındığına dair belirtme yapılması ile parselasyon planlarının hazırlanması sürecine kadar olan sürede yapılacak işlemleri kapsamaktadır. Parselasyon planlarının hazırlanması işlemi başladıktan sonra proje kapsamında bulunan taşınmazlarda yapılan satış işlemleri hem uygulamanın sıhhati

açısından hem de yeni malik açısından bazı sakıncaları beraberinde getirmektedir. Örneğin projenin hemen başında yapılan devir işlemleri fazla sorun yaratmazken proje belli bir aşamaya geldikten sonra özellikle dağıtım ve yer teslimi aşamalarında yapılan satış işlemleri bazı parsellerde küçük hisselerin oluşmasına sebep olmaktadır. Bunun yanında satışlar genelde eski tapular üzerinden gerçekleştiğinden alıcıya taşınmazın dağıtım öncesindeki yeri gösterilmektedir. Toplulaştırma hakkında yeterli bilgiye sahip olmayan alıcının yapılan dağıtım sonucunda mağduriyeti ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar üzerinde toplulaştırma şerhi bulunan parselde yapılacak satış işleminde alıcı hukuken toplulaştırma sonucunda yeni oluşacak parseli kabul etmek zorunda olsa da bu durum vatandaşlar ile uygulayıcı kurum arasında huzursuzluk çıkmasına neden olmaktadır. Yapılan ankette *“Toplulaştırma projesi başladıktan sonra Tapu Müdürlüğünde yapılan satış vb malik değişikliği işlemleri Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.”* ifadesine katılım düzeyleri incelendiğinde Tapu Müdürlüğü çalışanlarının %100’i bu ifadeye katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum seçeneklerini işaretleyerek görülmüştür. Uygulamada, parselasyon planlarının ilanı ve yer teslimini işlemi tamamlandıktan sonra dosyanın kadastro müdürlüğüne kontrol için gönderildiği zaman proje alanındaki taşınmazların devir işlemleri durdurulmaktadır. Fakat bu karmaşıklığın önüne geçmemektedir. Bu yüzden çiftçi mülakatlarının alınıp parselasyon planlarının hazırlanmasına başlandığı zaman tapuda yapılacak bütün devir işlemleri durdurulması sorunu büyük ölçüde çözecektir. Ayrıca projeye başlamadan önce proje sahası içerisinde bulunan taşınmazların devir işleminin hangi aşamada nasıl yapılması gerektiği konusunda taşınmaz maliklerine ilan yolu bilgilendirilmelidir.

4. Kadastro müdürlüklerinde kullanılan altlıklardaki sorunlar projeyi olumsuz etkileyen diğer bir faktördür. Elbette bu sorunun en temel çözümü Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2023 hedefi olan ülkemiz genelinde bulunan toplam 58,57 milyon parselin tümünün tek koordinat sistemine dahil edilmesi için halen herhangi bir koordinatı bulunmayan veya farklı koordinat sistemleri ile oluşturulmuş ve konum tabanlı projelerde her zaman karşımıza sorun olarak çıkan yetersiz nitelikteki kadastro altlıklarının sayısallaştırma veya güncelleme projeleri ile yenilenmesi olacaktır. Ancak kadastro müdürlüğü tarafından henüz sayısallaştırma veya güncelleme çalışmaları tamamlanmamış olan kadastro altlıklarının yetersiz olduğu birimlerde toplulaştırma projesi başlanmış ise öncelikle yüklenici firma tarafından her aşaması kadastro müdürlüğünün kontrolü altında ve büyük bir titizlikle kadastro altlıklarının

sayısallaştırılması gerekmektedir. Özellikle kadastro altlıkları grafik ölçülere dayalı olan birimlerin sayısallaştırma işlemleri bir hayli uzun sürmektedir. Bu sebeple bu tür alanlarda yapılacak olan sayısallaştırma işlemlerinde çalışmaları biraz daha hızlandıracak olan hava fotoğraflarından yararlanılması konusunda kadastro müdürlükleri tarafından firmalara gerekli kolaylık sağlamalıdır.

5. Toplulaştırma projelerinin uzun sürmesini tetikleyen ve aynı zamanda hukuki sonuçları oldukça fazla olan mülkiyet problemi, proje sahası içerisinde bulunan taşınmazlardaki teknik hatalardır. Toplulaştırma çalışmalarında sıklıkla karşılaşılan bu teknik hatalar incelendiğinde genellikle kadastro çalışmalarına ilk başlanıldığından günümüze kadar olan farklı kanunlar kapsamında farklı ölçü yöntemlerinin kullanılmasından kaynaklanan ölçü, sınırlandırma, tersimat ve hesaplamaları olduğu göze çarpmaktadır. Toplulaştırma kapsamındaki parsellerin teknik bilgileri ve evraklarına dayalı olarak yapılacak olan zemin incelemeleri sonucunda ortaya çıkan bu hatalar Kadastro Kanununun (3402 sayılı) 22. , 41. veya Ek-1 inci maddesi gereğince yapılacak olan sayısallaştırma işlemleri ile düzeltilir. 3402 sayılı Kadastro Kanununun 22'nci ve Ek-1 inci maddesine göre yapılacak çalışmaların münferit parsellerde yapılamaması nedeniyle toplulaştırma projelerinde karşılaşılan teknik hatalar genellikle 3402 sayılı Kanunun 41 inci maddesine göre düzeltilmektedir. Gerek projenin başında gerekse kadastro kontrollerinde ortaya çıkan bu hataların düzeltilmesi aşamalarının en sorunlu kısmı hatanın düzeltilmesinden etkilenen hak sahiplerine yapılacak olan tebligatlardır. Yurt dışında ikamet eden taşınmaz malikler için yapılacak tebligat ve adresinde bulunamayan kişiler için bazı durumlarda 7201 sayılı tebligat kanunu gereği yapılması gereken gazete ilanları hem kadastro müdürlüğünün iş yükünü büyük oranda arttırmakta hem de toplulaştırma projelerinin tamamlanma sürelerini etkilemektedir. Ayrıca çoğu zaman projenin askı aşamasından sonra kadastro müdürlüğü kontrolü sırasında karşılaşılan teknik hatalar yapılan parselasyonu ve otkp oranını doğrudan etkilediğinden işlemlerin başa dönmesine neden olmaktadır. Tebligat yapılmak sureti ile ortaya çıkan masraf ve emek israfının en aza indirilmesi ve parselasyonu sonunda ortaya çıkabilecek teknik hataların proje başlangıcında tespit edilmesi için Arazi Toplulaştırması ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Uygulama Yönetmeliği'ne aşağıdaki madde eklenmelidir;

“Toplulaştırma uygulamasına başlanılmadan önce toplulaştırma mülkiyet ekibi oluşturulur. Toplulaştırma mülkiyet ekibi Kadastro Müdürlüğünden bir kontrol mühendisi, bir tekniker, DSİ'den bir sorumlu mühendis ve yüklenici firma çalışanı olan harita mühendisinden oluşur. Kadastro Müdürlüğü kontrol mühendisi başkanlığında

oluşacak toplulaştırma mülkiyet ekibi tarafından proje kapsamındaki kadastro parsellerinin kadastrodan temin edilen bilgi ve belgelerine göre yüzölçümleri hesaplanarak tapu sicilindeki tescilli yüzölçümleriyle karşılaştırılarak Yüzölçümü Karşılaştırma Cetveli tanzim edilir. Yüzölçümü farkı, yanılma sınırları içerisinde olmayan parseller için ada bazında teknik rapor düzenlenerek hata kaynağı bu raporda açıklanır. Çalışmalar sonucunda yanılma sınırları içerisinde olmayan teknik hatadan dolayı yüzölçümü düzeltilen parseller için eski ve yeni yüzölçümlerini gösterir Toplulaştırma Mülkiyet Askı Cetveli düzenlenir. Bu cetveller ile kroki örnekleri Kadastro Müdürlüğünde, köy veya mahalle muhtarının çalışma yerinde ve ayrıca, belediye teşkilatı varsa sadece ilân cetvelinin bir örneği belediye başkanının göstereceği yerde (30) gün süre ile ilân edilir. İlan süresinde dava açılmayan parsellerin yüz ölçümleri kesinleşir. Askı ilanında gösterilen düzeltmelerle ilgili olarak ilgisine ayrıca tebligat yapılmaz.”

6. Toplulaştırma sahasında bulunan mera vasıflı parsellerin oluşturduğu hukuksal uyumsuzluklar projenin süresini uzatan bir diğer önemli mülkiyet problemidir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanunun Ek 9.maddesindeki “Çayır ve meralardan da ortak katılım payı kesintisi yapılarak toplulaştırmaya dâhil edilip mümkün olduğunca sulama, tahliye ve yol sisteminden yararlandırılır.” hükmü ile 4342 sayılı Mera Kanununun 4.maddesindeki “Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz.” hükmü arasındaki uyumsuzluk toplulaştırma proje sahasındaki meralar uygulamaya dahil edilirken mera parselinin önce tahsis amacı değiştirilerek hazine adına tescili yapılmakta ortak tesislere katılım payı kesintisi yapıldıktan sonra tekrar mera parseline dönüştürülmektedir. Gerekli onay için Tarım ve Orman Bakanlığına kadar uzanan bu gereksiz bürokratik süreç projeyi olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Mera parsellerinde meydana gelen bu hukuksal karmaşayı engellemek ve toplulaştırma projesinin tamamlanma süresini kayda değer ölçüde azalmasına katkı sağlamak için 4342 sayılı Mera Kanununun 4.maddesindeki ilgili fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmesi gerekmektedir.

“Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, daha verimli kullanım amacı ile yapılan toplulaştırma uygulamaları haricinde sınırları daraltılamaz. Toplulaştırma projelerinde Mera, yaylak ve kışlaklar üzerinde köy veya belediye halkının daha fazla yaralanması amacı ile yapılan düzenlemelerin il mera komisyonu tarafından onaylanması yeterlidir.”

7. Bütün bunların yanında toplulaştırma projelerinin süresine ve kalitesine etki eden faktörlerden bir diğeri de projede görevli gerek kamu kurumu personellerinin gerekse özel sektör(firma) çalışanlarının nitelikleridir. Özellikle toplulaştırma projelerindeki mülkiyete ilişkin çalışmalarda uygulayıcıların rolü çok önemlidir. Uygulamada görevli personellerin konusuna hâkim olması ve güncel mevzuatı takip ederek yapıcı bir şekilde yorumlayabilmesi uygulama esnasında veya sonrasında doğabilecek problemlerin önüne geçecektir. Projelerde ortaya çıkabilecek problemlerin çözümü için en uygun metodun seçiminde yapılan hatalar ve çözüm odaklı olmayan yaklaşımlar problemleri tam anlamı ile çözüme kavuşturmamakla birlikte sorunları daha da karmaşık ve içinden çıkılmaz bir hale dönüştürmektedir (Pınar ve Çay 2005).

Bu çalışma kapsamında yapılan anket uygulamasında katılımcıların kişisel ve kurumsal geliş bölümündeki ifadelere verdikleri cevaplar incelendiğinde tapu ve kadastro müdürlüğünde görevli personellerin yeterince hizmet içi eğitim almadığı görülmektedir. Bunun yanında özellikle tapu müdürlüğü personellerinin gerek hizmet içi eğitim aracılığı ile gerekse üniversite öğrenimleri boyunca arazi toplulaştırma konularında kendilerini geliştirecek eğitim verilmediği sonucuna varılmıştır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün düzenleyeceği hizmet içi eğitimlerde arazi toplulaştırma uygulamaları konularına önem vermesi gerekmektedir. Ayrıca tapu müdürlüğü personellerinin genellikle ön lisans programlarının harita kadastro bölümleri mezunlarından oluştuğu dikkate alınacak olursa ve bu bölümlerin müfredatları incelendiğinde birçoğunda eğitim süresince veya yıl sonu arazi uygulamalarında arazi toplulaştırması ile ilgili herhangi bir proje uygulamasının bulunmadığı sadece bazı ön lisans programlarında seçmeli ders olarak verildiği tespit edilmiştir. Türkiye'nin kadastro sununun %99 oranda tamamlandığı düşünülürse ön lisans programlarının harita kadastro bölümlerinin müfredatlarında ağırlıklı olarak bulunan kadastro derslerinin azaltılarak kırsal arazi düzenlemeleri uygulamalarının zorunlu ders olarak müfredata eklenmesi bu bölümü bitiren öğrencilerin arazi toplulaştırması konularında yeterince eğitim görmelerine imkân sağlayacaktır.

7. KAYNAKLAR

- Akdemir, Ş., Öztornacı, B., Berk ,A., Turan, E., Aslan, D., ve Gündüz, F. , 2018, The effects of land consolidation and farmer satisfaction: case of Adıyaman province. *International Journal of Agricultural and Natural Sciences*, 1(3), 218-221.
- Aksoy, S., 1984, Tarım Hukuku. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, 560 s. Ankara
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E., 2005, Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Sakarya:Sakarya Kitabevi
- Aktürk, Z., Acemoğlu H, 2012, Tıbbi Araştırmalarda Güvenilirlik ve Geçerlilik. *Dicle Tıp Derg isi*. Cilt / Vol 39, No 2, 316-319
- Alpar, R., 2013, Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Yöntemler, Detay Yayıncılık Dördüncü baskı
- Anderson J., 1988, Content and text analysis. In: Keeves JP, Eds. Educational Research Methodology and Measurement. An International Handbook. New York: Pergamon press, . p. 340-44.
- Arıkan R., 2011, Araştırma Yöntem ve Teknikleri. 1 Ed. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara,
- Arıkan, R. 2018, Anket Yöntemi Üzerinde Bir Değerlendirme . Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , 1 (1) , 97-159 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/husbd/issue/39647/45273> [Ziyaret Tarihi: 22 Şubat 2022].
- Arslan S., 2014, Arazi toplulaştırması sunumu, TKGM Tapu Dairesi Başkanlığı, Ankara
- Atılğan, H., 2006, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Anı Yayıncılık: Ankara,
- Ayten, T., Çağla, H., Akkuş, S., Başçiftçi, F., Yılmaz, S.A. ve Yalçın, B., 2007, Kırsal Alan Düzenleme Projelerinde Blok Planlamasından ve Derecelendirme Haritalarından Doğan Sorunlar 11 Harita Kurultayı, Ankara.
- Ayten, T., 2015. Kamulaştırma amaçlı arazi toplulaştırması. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, 239, Konya.
- Baykul,Y., 1979, “Örtük Özellikler ve Klasik Test Kuramları Üzerine Bir Karşılaştırma” (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 1979
- Bıçakcı C., Yıldız S., Yalçın G., Karataş K., 2014, “Arazi Toplulaştırma Projelerinde Mülkiyetten Kaynaklanan Sorunlar Ve Öneriler” *HKMO Mühendislik Ölçmeleri STB Komisyonu 7. Ulusal Mühendislik Ölçmeleri Sempozyumu*, Çorum

- Bolat, Y., 2017, Eğitim Programı Okuryazarlığı Kavramı Ve Eğitim Programı Okuryazarlığı Ölçeği. *Electronic Turkish Studies*, 12(18).
- Boyras, Z., Üstündağ Ö., 2008, kırsal alanlarda arazi toplulaştırma çalışmalarının önemi . *Nature Sciences* , 3 (3) , 563-578 , Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsanature/issue/10858/130576>
- Boztoprak T., 2015, Recommendations For Solutions Of Certain Problems Resulting From Land Registry And Cadastre Under The Land Consolidation Project. *Sigma Journal of Engineering and Natural Sciences.*; 33(2): 250-259.
- Boztoprak, T., Demir, O. ve Çoruhlu, Y., 2016, Türkiye’de Arazi Toplulaştırması Üzerine Yapılmış Akademik Çalışmaların Analizi, *KSÜ Doğa Bilimleri Dergisi*, 18 (4) , 91-101 . DOI: 10.18016/ksujns.74837
- Büker, M., Arıcı, İ., Bölükoğlu, H., Korukçu, A., Girgin, İ., Güngör, H., 1988, Bilgisayar Destekli Arazi Toplulaştırması. E. U. Zir. Fak. 3. Ulusal Kültür Teknik Kongresi Bildirileri.Cilt:2 20-23 Eylül Adana
- Büyüköztürk, Ş., 2002, Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 32 (32) , 470-483 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuvey/issue/10365/126871>[Ziyaret Tarihi: 22 Şubat 2022].
- Büyüköztürk, Ş., 2005, Anket Geliştirme, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 133-151, Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26124/275190> [Ziyaret Tarihi: 22 Şubat 2022].
- Büyüköztürk Ş., 2016, Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara, Pegem Akademi,
- Can M.G., 2019, “*Obstrüktif Uyku Apne Sendromlu Hastalarda Özyeterlilik Ölçeğinin (Sema) Türkçe Versiyonunun Geçerlilik Ve Güvenilirliğinin İncelenmesi*” Uzmanlık Tezi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara
- Cihan, Y., 2015, “*Arazi Yönetim Sistemi Arazi Toplulaştırması ve Tapu Kadastro İlişkisi*” *Müfettiş Yardımcılığı Yetiştirme Programı Araştırma Çalışması*” Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Ankara
- Coelho J., Portela J, Pinto P., 1996, A social approach to land consolidation schemes: A Portuguese case study: the Valença Project, *Land Use Policy*, Volume 13, Issue 2, Pages 129-147
- Çelik, H., Başer Baykal, N. ve Kılıç Memur, H.N., 2020, Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 8(1), 379-406. doi:10.14689/issn.2148-2624.1.8c.1s.16m
- Çepni, S., 2010, Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş, Beşinci Baskı, Trabzon.
- Çokluk, Ö, Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş., 2010, Sosyal Bilimler için çok değişkenli istatistik. SPSS ve LISREL uygulamaları. Ankara: Pegem Akademi.

- Çoruhlu Y.E., 2013, “*Vakıf Taşınmazların Korunma ve Geliştirilmesinde Yönetim Sorunları ve Çözüm Yaklaşımları*” Doktora Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Dağdelen, N., Tunalı, S.P., Gürbüz, T., Akçay, S., Yılmaz, E., 2017, Aydın Yenipazar-Hamzabali Köyünde Toplulaştırma Etkinliğinin Araştırılması, Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 14 (1), 45-50 .
- Dale, P.F. ve McLaughlin, J.D., 1988, Land Information Management, Oxford University Press, New York, ISBN:0-19-858404-0, 266 pages.
- Demetriou, D., Stillwel, J., See, L., 2012, Land consolidation in Cyprus: Why is an integrated planning and decision support system required. Land Use Policy, 29(1):131~142. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2011.05.012>.
- Demirel, Z. ve Köktürk, E., 1986, Arazi Toplulaştırması ile Çok Amaçlı Kadastro Arasındaki İşlevsel İlişkiler, *Harita ve Kadastro Mühendisliği* , 58, 23-41.
- Demirel, Z., Gür, M., 2008, Arazi Yönetimi ve Mesleğimizdeki Değişime Etkileri, Jeodezi ve Jeoinformasyon Dergisi, (98), 5-11, Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hkmojd/issue/53148/704721> [Ziyaret Tarihi: 19 Şubat 2022].
- Demiraslan, M., Özer, U., Eraslan, H., 2019, Arazi toplulaştırması uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri, 17. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 25-27 Nisan 2019, Ankara.
- Dost A., Bahçecik A.N., 2015, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği Geliştirilmesi JAREN2015;1(2):51-59.
- Dumanski, J., 1994, International Workshop on Sustainable Land Management for the 21st Century: Summary. Workshop Proceedings. Agricultural Institute of Canada, Ottawa, ON. 50 pp
- Dumanski J., 1997, Criteria and indicators for land quality and sustainable land management, ITC Journal, 1997-3/4, 1997, s:216-222
- Durovic, R., Nikolic, G. R., 2016, Aspects of urban and rural land consolidation and accuracy problems of GIS database for the needs of spatial planning documents. *Poljoprivreda i Sumarstvo*, 62(3), 125.
- Duru, S., Gül, A., ve Hayran, S., 2017, Türkiye'de Arazi Toplulaştırması: Mevzuat ve Uygulamalar. *Turkish Journal of Agricultural Economics*, 23(2).
- Ekinci, K., Sayılı, M., 2010, Tarım Arazilerinin Parçalanmasını Önlemeye Yönelik Mevzuat Üzerine Bir İnceleme, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi , 2010 (2) , 121-129 .
- Elgin, H., 2018, “*Hazine Taşınmazlarında Toplulaştırma Uygulamalarının Değerlendirilmesi*”, Fen Bilimleri Enstitüsü Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara (Dönem Projesi)

- Enemark, S., 2005, Understanding the Land Management Paradigm, FIG Com 7 Symposium on Innovative Technologies for Land Administration, Madison, Wisconsin, USA.
- Eminoğlu, G., Çakmak, B., 2013, Burdur-Kemer-Elmacık Köyü Arazi Toplulaştırma Etkinliğinin Değerlendirilmesi, *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi* , (5) , 39-53 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/gbad/issue/29699/319558> [Ziyaret Tarihi:17.03.2022]
- Ercan, İ., Kan, İ., 2004, Ölçeklerde Güvenirlik ve Geçerlik, *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* , 30 (3) , 211-216
- Eroğlu, H., Şişman, Y. 2020, Arazi Toplulaştırması Dağıtım İşleminde Tek Amaçlı Genetik Algoritmanın Kullanılması, *Geomatik* , 5 (2) , 91-99 ,experiences
- FAO, 1998, A New Framework for Conservation-effective Land Management and Desertification Control in Latin America and the Caribbean, Guidelines for the Preparation and Implementation of National Action Programmes, Food and Agriculture Organization of the United Nations.
- Gençer, E., 2019, Kadastrodan kaynaklı hataların düzeltilme yöntemleri, Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ghadermazi, H., Ahmadi Dehrashid, A.,ve Bijani, M., 2020, Agricultural Land Consolidation in Iran: Advantages and Limitations (The Case of Villages in Dehgolan Township, Iran), *Journal of Agricultural Science and Technology*, 22(2), 317-332.
- Güzel, A, 2021, DSİ Tarafından Gerçekleştirilen Arazi Toplulaştırma Projelerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Yüksek Lisans Tezi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü , Artvin
- Hartvigsen, M., 2014, Orta ve Doğu Avrupa Arazi Toplulaştırma Bağlamında Arazi Hareketliliği. *Nordic Journal of Surveying and Real Estate Research*, 10 (1). <https://journal.fi/njs/article/view/41460> [Ziyaret Tarihi: 22.11.2021]
- Herweg K. Steiner K. Slaats J., 1999, Sustainable land management: guidelines for impact monitoring-, workbook, Centre of Development and Environment, Berne, 1999
- Hurni, H. 1997.,Concepts of sustainable land management. *ITC J.* 3/4:210–215.
- İnceyol, Y., 2000, Güneydoğu Anadolu Projeleri'nde (GAP) Yapılan Arazi Toplulaştırma Çalışmalarında Koordinasyon ve Planlama Sorunları,Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 63 sayfa.
- İnceyol, Y., Çay, T., 2001, Güneydoğu Anadolu Projeleri'nde (GAP) yapılan arazi toplulaştırma çalışmalarında koordinasyon sorunları. *Selçuk Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 16(1), 34-40.

- İşcan, F., Vargeloğlu, F., 2019, Boru Hattı Kamulaştırma Çalışmalarında Karşılaşılan Teknik, Ekonomik, Hukuki Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Geomatik*, 4 (3), 239-253, DOI: 10.29128/geomatik.550968
- Kalaycı, Ş., 2009, SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. Ankara: Asil.
- Karadağlı, F., Ecevit Alpar, Ş., 2017, Bir ölçek geliştirme çalışması: Kemoterapi uygulanan hastalarda özbakım yetersizliği kuramına göre özbakım davranışları ölçeği, *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 10 (3) , 168-181 . DOI: 10.26559/mersinsbd.315331
- Karakayacı Z., Aydın A., Gönül C., Uğur E., 2016, *Arazi toplulaştırmasının arazi değerine etkisi; Konya ili Alanözü Kasabası örneği*, Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 21(2).
- Karakoç FY, Dönmez L., 2014, Ölçek geliştirme çalışmalarında temel ilkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi*; 40 (13): 39-49.
- Karaönder, İ., 2018, Arazi toplulaştırmasında yayım yaklaşımları üzerine bir araştırma: Çanakkale ili örneği, Doktora Tezi, Namık Kemal Üniversitesi-Tekirdağ
- Karaönder, İ., Gürel, A., 2021, Tarımsal Arazi Maliklerinin Arazi Toplulaştırma Projelerinin Çeşitli Aşamalarındaki Davranış ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi: Çanakkale İli Örneği . *Türkiye Arazi Yönetimi Dergisi*, 3 (1) , 25-31 . DOI: 10.51765/tayod.842543
- Kayaoğlu, A. H., 2005, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Toplulaştırma Çalışmaları, Yasal Dayanak, Sorunlar ve Çözümler. Türkiye’de Arazi Toplulaştırması Sempozyumu, Konya.
- Keen M., 1997, Catalysts for change: the emerging role of participatory research in land management, *The Environmentalist* (Springer Netherlands), Volume 17, Number 2, s:87-96,
- Kessler, R. C., Barber, C., Beck, a, Berglund, P., Cleary, P. D., McKenas, D., Wang, P., 2003, The World Health Organization Health and Work Performance Questionnaire (HPQ), *Journal of Occupationa*
- Kerlinger, F. N., 1973, Statement from the Editor. *Review of Research in Education*, 1(1), v-viii.
- Kılıç O., Ceyhan V., Özyazıcı G., 2000, Çiftçilerin arazi toplulaştırmasına karşı tutumlarının belirlenmesi (Boyacılı Köyü örneği), *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi (Anadolu Tarım Bilimleri Dergisi)*, 15(3), 80 - 91.
- Kılıç, R., Demirçelik, M., 2015, Mülkiyet Kavramının Tarihsel Gelişimi Sürecinde Ortaçağ Ve Reform Hareketi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (30), 181-190, Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/dpusbe/issue/4772/65687> [Ziyaret Tarihi: 22.04.2022]

- Kuru, H. & Balkan, C., 2020, Sağlık ve iş performansı ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: güvenilirlik ve geçerlilik analizi, *Journal of Ekonomi, Turkish Economy*, 5-9, Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/ekonomi/issue/47196/595112>
- Küsek, G., 2014, Türkiye'de Arazi Toplulaştırmasının Yasal Durumu ve Tarihsel Gelişimi, *Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 29 (1):1-6.
- Larsson, G., 1991, *Land Registration and Cadastral Systems: Tools for Land Information and Management*, Bath Press, Great Britain, ISBN: 0-470-21798-7, 175 pages.
- Li, Y., Wu, W., Liu, Y., 2018, Land consolidation for rural sustainability in China: Practical reflections and policy implications. *Land use policy*, 74, 137-141.
- Lisec, A., Primožič, T., Ferlan, M., Šumrada, R., Drobne, S., 2014, Land owners' perception of land consolidation and their satisfaction with the results – Slovenian experiences, *Land Use Policy* 38, 550–56
- Long, H., Zhang, Y., Tu, S., 2019, Rural vitalization in China: A perspective of land consolidation. *J. Geogr. Sci.* **29**, 517–530
- Long, H., Zhang, Y., Tu, S., 2019, Rural vitalization in China: A perspective of land consolidation. *J. Geogr. Sci.* **29**, 517–530
- Motavalli, P., Nelson, K., Udawatta, R., Jose, S., Bardhan, S., 2013, Global achievements in sustainable land management. *International Soil and Water Conservation Research Journal*. 1. 1-10. 10.1016/S2095-6339(15)30044-7. perception of land consolidation and their satisfaction with the results – Slovenian
- Özdemir, Ş., 2021, Arazi Toplulaştırma Sürecinde Derecelendirmenin Değerleme Standartları Açısından İncelenmesi: Ankara İli Evren İlçesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, Konya
- Özer, A., 2010, Çanakkale İli Biga İlçesi Yeniçiflik Köyü arazi toplulaştırması sonrası durumun izlenmesi ve değerlendirilmesi, Çanakkale Onsekiz Mart üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale
- Pınar K., Çay T., 2005, Kadastro'da Mülkiyet Problemlerinin Çözüm Yollarının Karşılaştırılması, 2. Mühendislik Ölçmeleri Sempozyumu, İTÜ – İstanbul
- Stańczuk-Gałowiczek, M., 2017, The Appropriateness Of The Use Of Parcel Reduction Coefficient To Assess The Spatial Effects Of Land Consolidation Works. *International Multidisciplinary Scientific GeoConference: SGEM*, 17, 609-616.
- Sayılan H., 2013, Türkiye kırsal arazi kaynaklarının sürdürülebilir kullanımında, Arazi Toplulaştırmasının Yeri ve Önemi, 3rd International Geography Symposium - GEOMED 2013 Bildiriler Kitabı, 531-540.
- Sayın Kaya, M., Şişman, A., 2020, Arazi Toplulaştırma Projelerinde Parselasyon Aşamasında Yapılan İtirazların İrdelenmesi, *Türkiye Arazi Yönetimi Dergisi*–2020; 2(1); 25-32

- Şencan H., 2005, Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2005, s. 51-811.
- Şenol, F., 2017, Kırsal kalkınma aracı olarak arazi toplulaştırması ve iptal davası yoluyla yargısal denetimi, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi , Sosyal Bilimler Enstitüsü , İzmir
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., 2007, *Using multivariate statistics* (5th ed.). Allyn & Bacon/Pearson Education.
- Tavşancıl, E., 2002, Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Nobel Yayınevi: Ankara,
- Temel, M., 2013, Kırsal alanların korunarak kalkınmasında ve planlanmasında bir araç olarak arazi toplulaştırması: Avrupa Birliği-Türkiye karşılaştırması, Gazi Üniversitesi fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Tezbaşaran A.A., 1996, Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu. Ankara, TPD Yayınları
- Ting, L. ve Williamson, I., 1999, Cadastral Trends: A Synthesis, Australian Surveyor, 4(1), 46–54.
- Tülü, Ş., İnam, Ş., 2017, Türkiye’de Üretilmiş Grafik Kadastro Paftalarının Zemine Uygulanması Üzerine Tespitler, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, Special Issue 1 (2017) , 103-111 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/makufebd/issue/29469/317013>
- UNECE, 1996, Land Administration Guidelines, United Nations Publication, ISBN 92–1–116644–6, New York and Geneva
- Url-1: <http://www.kop.gov.tr/sayfalar/gorev-alanimiz/48>
- Uzunsakal, E., Yıldız, D., 2018, Alan Araştırmalarında Güvenilirlik Testlerinin Karşılaştırılması Ve Tarımsal Veriler Üzerine Bir Uygulama Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi , 2 (1) , 14-28 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuusbdt/issue/38311/399621> [Ziyaret Tarihi: 20.03.2022]
- Vitikainen, A., 2004, An Overview of Land Consolidation in Europe. *Nordic Journal of Surveying and Real Estate Research*, 1(1). Retrieved from <https://journal.fi/njs/article/view/41504>
- Williamson I., Enemark S., Wallace J., 2006, Sustainability and land administration systems, Proceedings of the Expert Group Meeting, ISBN 0-7325-1624-2 Melbourne,9-11 November 2005, pub.2006
- Yaşar, M., 2014, İstatistiğe yönelik tutum ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(36), 59-75.
- Yıldız, N., 1977, Arazi Toplulaştırması ve Yeniden Kırsal Alan Düzenlemesi. YtÜ Yayınları ss:167.İstanbul

Yomralıoğlu, T., 2011, Dünya’da arazi yönetimi, Türkiye’de Sürdürülebilir Arazi Yönetimi Çalıştayı, 26--27 Mayıs 2011, Okan Üniversitesi, İstanbul

Zinck, J. A., Farshad, A., 1995, Issues of sustainability and sustainable land management. *Canadian Journal of Soil Science*, 75(4), 407-412.

EKLER

EK-1 Anket Formu

ANKET FORMU Değerli Katılımcılar

Bu çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Harita Mühendisliği Ana Bilim Dalında yapılan "Sürdürülebilir Arazi Yönetimi Açısından Kırsal Arazi Düzenlemesi Uygulamalarında Mülkiyete Yönelik Sorunların İrdelenmesi: KOP Bölgesi Örneği " başlıklı doktora tezi için yapılmaktadır.

Araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz takdirde, ilerleyen sayfalarda cevaplamanız için bir takım anketlere yönlendirileceksiniz. Anketin birinci ve ikinci bölümünü yaş, eğitim, vb bilgilerin yanısıra Kişisel ve Kurumsal gelişime dair sorulardan oluşurken üçüncü bölümde , Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler Ve Projeye Olan Etkisi ile ilgili sorular bulunmaktadır. Lütfen soruların başındaki bilgilendirmeleri dikkatlice okuyunuz ve her soruyu size en yakın olan cevabı vererek yanıtlayınız. Araştırma içinde yer alan soruların doğru ya da yanlış cevapları yoktur. Çalışmadan güvenilir sonuçlar elde edilmesi açısından sorulara içtenlikle cevaplar vermeniz ve soruların tamamını yanıtlamış olmanız önemlidir. Çalışma yaklaşık olarak 20 dk sürmektedir.

Anket formuna adınızı ve soyadınızı yazmayınız.

Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır ve bu süreçte katılımcılardan kim olduğuna dair hiçbir bilgi istenmemektedir. Yürütülen bu araştırma bilimsel bir amaçla yapılmakta olup katılımcıların bilgilerinin gizliliği esastır. Araştırmaya katılmayı reddedebilir ya da katılmaktan istediğiniz zaman herhangi bir sebep göstermeden vazgeçebilirsiniz.

Çalışma hakkında sorularınız olursa mustafaakkull@hotmail.com adresinden iletişime geçebilirsiniz. Katılımınız ve işbirliğiniz için şimdiden teşekkür ederiz.

Mustafa AKKUL

1.BÖLÜM:

KİŞİSEL BİLGİLER						
	Yaşınız	18-24 ()	25-31 ()	32-38 ()	39-45 ()	46 ve Üstü ()
	Öğrenim Durumunuz	Lise ()	Ön Lisans ()	Lisans ()	Lisans Üstü ()	
	Görev Yaptığınız Kurum	DSİ ()	Kadastro()	Tapu()	Özel Sektör ()	Diğer
	Unvan/ Görev	Tekniker/ Teknisyen/ Memur Topograf ()	Mühendis/M üdür Yardımcısı/Ş ef ()	Şube/Birim Müdürü/Pr oje Müdürü ()	Bölge Müdürü/İ l Müdürü ()	Diğer ()
	Mesleki Deneyim	1-5 ()	5-10 ()	10-20 ()	20-30 ()	30 ve Üstü ()

2.BÖLÜM:

SORU NO	KİŞİSEL VE KURUMSAL GELİŞİM	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Kurumunuzda /Firmanızda yürüttüğünüz işler ile ilgili hizmet içi eğitim ya da seminer düzenlenmektedir.	()	()	()	()	()
2	Kurumunuzda /Firmanızda düzenlenen hizmet içi eğitim ya da seminer programlarında Arazi Toplulaştırma Projeleri alanında eğitim verilmiştir/verilmektedir.	()	()	()	()	()
3	Yapılan hizmet içi eğitim ya da seminer programları mesleki gelişiminiz açısından faydalı olmuştur.	()	()	()	()	()
4	Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Toplulaştırma Projelerinin hızlı ve sağlıklı bir şekilde tamamlanması için yeterli personel bulunmaktadır.	()	()	()	()	()
5	Üniversitede aldığınız öğretim Arazi Toplulaştırma projelerindeki faaliyetlerinizi gerçekleştirmenizde etkili olmuştur.	()	()	()	()	()

6	Arazi Toplulaştırma projelerindeki faaliyetlerinizi gerçekleştirirken kendinizi ne şekilde geliştiriyorsunuz?(Sizin için en önemli seçenek 1 olacak şekilde, 1'den 5'e doğru sıralayınız) () Mesleki kitap, dergi, makale, bildiri yazarak ya da okuyarak () Panel, seminer, toplantı vs. katılarak ya da sunum yaparak () Üniversitedeki ders notlarımdan faydalanarak () Meslektaşlarıma ya da meslek büyüklerime danışarak () Akademisyenlere danışarak () Diğer.....
7	Kurumdaki görevlerinizi daha etkin yürütmek için seminer, panel vs. öğretici faaliyetler sizce nasıl tertip edilmelidir? Görüş ve düşüncelerinizi aşağıda verilen boşluğa yazınız.

3.BÖLÜM:

SORU NO	Arazi Toplulaştırma Projelerinde Karşılaşılan Mülkiyete Yönelik Problemler Ve Projeye Olan Etkisi	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Tapu verilerinin(Malik, yüzölçümü vb) eksik yada yanlış olmasından kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
2	Toplulaştırma projesi başladıktan sonra Tapu Müdürlüğünde yapılan satış vb malik değişikliği işlemleri Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
3	Tapu Kütüğünde ki eksik yada gereksiz konulan Toplulaştırma Şerhinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
4	Kadastro Müdürlüklerinden kullanılan altlıklarının (paftaların) niteliğinden kaynaklanan sorunlar Arazi Toplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()

5	Kadastro parsellerindeki teknik hatalardan kaynaklanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
6	Düzenleme alanı içerisinde kalan ve daha önceden kamulaştırma işlemi tamamlanmış, ancak <u>tapuda tescil edilmemiş</u>, kurumlara ait yerler Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
7	Proje kapsamındaki Tescil harici yerlerin davalı olması nedeniyle tescil edilmemesinde yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
8	Yol ve parsel kenarlarında daha önceden tesisleri bulunan ve kamulaştırma işlemi yapılmayan, düzenleme sonrası parsellerin içerisinde kalan pylon yerinin (elektrik ve telefon direkleri) oluşturduğu yeni hukuki durum Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
9	Mevcut hali ile düzenlemeye giren mülkiyeti davalı olan parsellerin, davalarının farklı malik üzerinden sonuçlanması nedeniyle, mahkeme kararlarının tescilinde yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
10	Mahalle/köy Kadastro Çalışma alanı genel sınırındaki hatalar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
11	Mera parsellerinin düzenlenmeye alınması nedeniyle Mera Kanununa aykırılıklar nedeniyle yaşanan sorunlar Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemlerden biridir.	()	()	()	()	()
12	Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin tamamlanma süresini uzatmaktadır.	()	()	()	()	()
13	Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinin hızlı ve sağlıklı bir şekilde tamamlanması için yeterli personel bulunmaktadır.	()	()	()	()	()
14	Kurumunuzda /Firmanızda Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller Arazi Topplulaştırma hakkında yeterli bilgi ve deneyime sahip <u>değillerdir.</u>	()	()	()	()	()
15	DSİ bölge Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.	()	()	()	()	()
16	Kadastro Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.	()	()	()	()	()

17	Tapu Müdürlüğünde çalışan Arazi Topplulaştırma Projelerinde görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.	()	()	()	()	()
18	Arazi Topplulaştırma Projesini yürüten firmalarda görevli personeller yeterli bilgi ve deneyime sahiptir.	()	()	()	()	()
19	Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin maliyetini arttırmaktadır.	()	()	()	()	()
20	Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projede harcanan iş gücünü arttırmaktadır.	()	()	()	()	()
21	Kadastro müdürlüklerindeki iş yoğunluğu Arazi Topplulaştırma Projelerini olumsuz yönde etkilemektedir.	()	()	()	()	()
22	DSİ Bölge Müdürlüğünde iş yoğunluğu Arazi Topplulaştırma Projelerini olumsuz yönde etkilemektedir	()	()	()	()	()
23	Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler projenin amacına ulaşmasını olumsuz etkilemektedir.	()	()	()	()	()
24	Arazi Topplulaştırma Projeleri sonrasında ortaya çıkan mülkiyete yönelik problemler çiftçi memnuniyetini olumsuz etkilemektedir.	()	()	()	()	()
25	DSİ Bölge Müdürlüğünde arazi toplulaştırma projelerinde görev alacak yeterli miktarda harita mühendisi vardır.	()	()	()	()	()
26	DSİ Bölge Müdürlüğü ile Kadastro Müdürlüğü arasındaki koordinasyon eksikliği mülkiyet ilgili sorunların çözüm sürecini uzatmaktadır.	()	()	()	()	()
27	Arazi Topplulaştırma Projelerinde karşılaşılan mülkiyete yönelik problemler yargının yükünü çoğaltmaktadır.	()	()	()	()	()
28	<u>Diğer Görüşler</u> 1- 2..... 3.....					